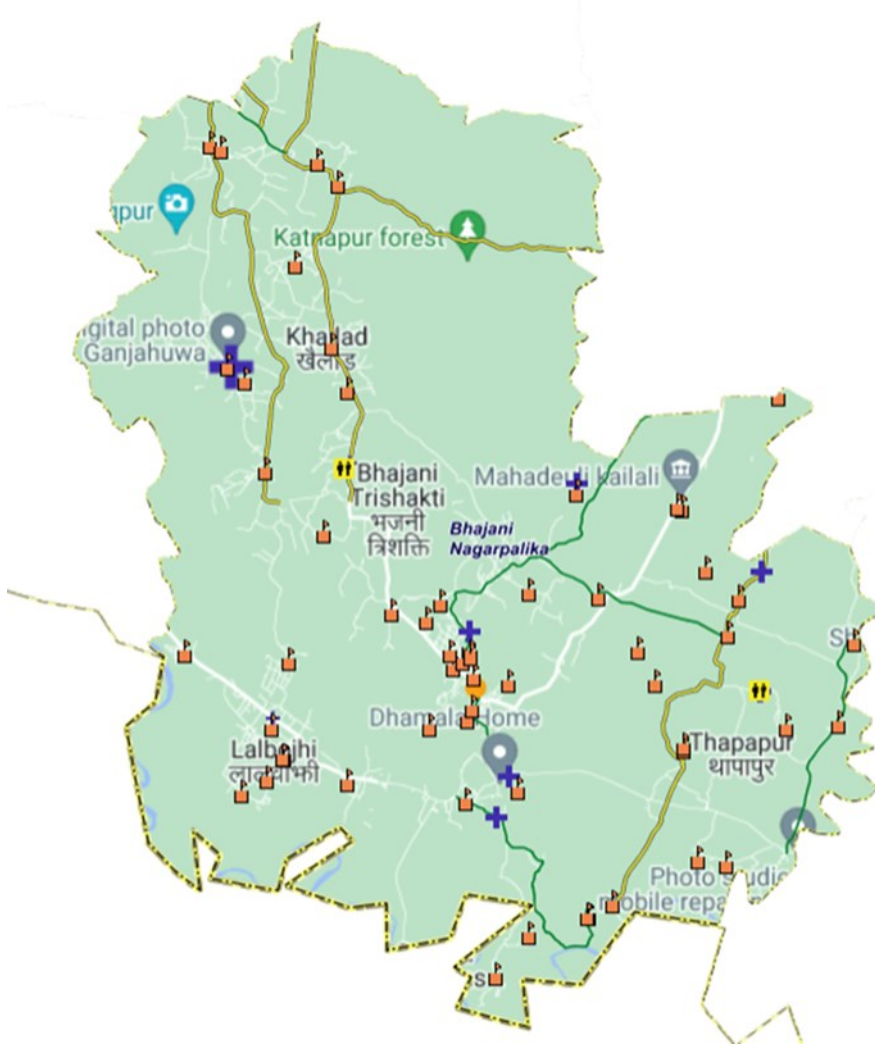

भजनी नगरपालिका कैलाली

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता (WaSH) योजना २०२०-२०३० (अक्टोबर, २०२२)

खानेपानी तथा सरसफाई मानव जिवनसंग प्रत्यक्ष सरोकार राख्ने क्षेत्र हो । स्वच्छ खानेपानी बिना स्वस्थ मानव जिवनको परिकल्पना पनि गर्न सकिदैन । समुदाय स्तरमा स्वच्छ खानेपानी र उचित सरसफाई को व्यवस्थापन हुन नसक्दा विभिन्न किसिमका सरुवा रोगहरु फैलिएर जन धनको क्षति हुने गरेको छ । यसै तथ्यलाई आत्मसाथ गरेर नेपालले खानेपानी तथा सरसफाइका क्षेत्रमा सुधारका कदमहरु अगाडी बढाउँदै आइरहेको छ र बिगतमा संचालन गरेका क्रियाकलापबाट उल्लेखनिय उपलब्धी हासिल गर्दै आइरहेको छ । नेपालमा संचालित सरसफाइ प्रवर्द्धनको सामाजिक अभियान मार्फत कैलाली जिल्लाले सरसफाइ क्षेत्रको प्रगति हासिल गरि २०७५ बैसाख ३० गते जिल्लालाई नै ५३ औं खुला दिसामुक्त जिल्लाको रुपमा घोषणा गर्न सफल भएको थियो ।

खुला दिसा मुक्त क्षेत्रको दिगोपना, सरसफाइ क्षेत्रको उचित व्यवस्थापन, ठोस तथा तरल फाँहरको व्यवस्थापन, जोखिमपुर्ण समयमा साबुन पानीले हातधुने आनीबानी, संस्थागत (विद्यालय र स्वास्थ्य संस्था) खानेपानी तथा सरसफाइ सुविधाको उचित व्यवस्थापन र सुरक्षित खानेपानीमा समुचित पहुँच आदि यस नगरपालिकाका मुख्य चुनौतीका रुपमा रहेका छन् ।

दिगो विकास लक्ष्यको मर्म अनुसार नगरपालिकाले सबै जनतालाई सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाइमा न्यायोचित पहुँच र उचित व्यवस्थापनमा जोड दिनु पर्ने छ । यस प्रकारका राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय लक्ष्य तथा प्रतिवद्धताहरुलाई आत्मसाथ गर्दै भजनी नगरपालिकाले खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रको नीति, ऐन तथा नियमहरु बनाउने कार्यको धालनी गर्नुका साथै खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रको विकासका लागि बजेट विनियोजन गर्दै आइरहेको र यूनीसेफ नेपाल लगायत अन्य विकास साभेदार निकायहरूसँग सहकार्य गरि खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रको विकासका लागि विभिन्न प्रकारका सचेतनामुलक कार्यक्रमहरु संचालन गर्दै आइरहेको छ । आगामी वर्षहरुमा पनि यसै क्रमलाई निरन्तरता दिई खानेपानी तथा सरसफाइ क्षेत्रमा यथेष्ट बजेट विनियोजन गरेर कार्यान्वयन प्रकृयामा प्रभावकारीता ल्याउने प्रतिवद्धता पनि व्यक्त गर्दछु ।

नगरपालिकाको सरसफाइ अभियानलाई निरन्तरता दिई सरसफाइ र स्वच्छताको दिगोपना कायम गर्न, नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाइ युक्त पालिकाको रुपमा विकास गर्न खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना निर्माण तथा यसको सफल कार्यान्वयन आजको आवश्यकता रहेको छ । भजनी नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाइ युक्त नगरपालिका बनाउने दीर्घकालीन सोचका साथ सन् २०३० सम्मको लागि निर्माण भएको यस खासस्व योजनाको लक्ष्य समय सान्दर्भिक र महत्वपूर्ण विकास प्रयासका रुपमा रहेकोले योजनालाई प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्न सम्बद्ध सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा गर्दछु, अन्तमा, खासस्व योजना निर्माणमा सहयोग गर्ने नेपाल सरकार खानेपानी मन्त्रालय, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग, विकास साभेदार निकाय युनिसेफ नेपाल तथा त्रिवेणी स्वस्थ वातवरण समुह, बैतडी एवं यस नगरपालिका अर्न्तगतका सबै शाखाहरु प्रति आभार व्यक्त गर्दै यो योजना कार्यान्वयन गर्नमा पनि निरन्तर सहयोग हुनेछ भन्ने विश्वास लिएको छु ।

धन्यवाद ।

केवल चौधरी

नगर प्रमुख

केवल चौधरी

नगर प्रमुख

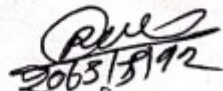
शुभ-कामना

नगरपालिकाको सामाजिक तथा भौतिक विकासको अवस्थाको मापन गर्ने महत्वपूर्ण सूचकांकको रूपमा स्वच्छ, खानेपानी, सरसफाई स्वच्छताको उपलब्धता र प्रयाप्तताको अवस्था, सेवाको गुणस्तर, सेवामा नगरवासीहरूको बिभेदरहित समता मुलक पहुँच तथा आर्थिकरूपले बहन गर्न सक्ने क्षमतालाई पनि लिइनुका साथै मानव स्वास्थ्यको अपरिहार्य विषय भएकोले यसको समुचित विकासका लागि सबै पक्षले ध्यान दिनु पर्ने हुन्छ। सरसफाई क्षेत्रको विकासका लागि राष्ट्रिय सरसफाई गुरुयोजना, २०६८ तर्जुमा भइ यसैको मर्म अनुसार जिल्ला तथा स्थानीय तहमा सरसफाई प्रवर्द्धनका अभियानहरू संचालन भई सरसफाई र स्वच्छताको अवस्थामा उल्लेखनीय सुधार आई खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भएकाछन् र यो जिल्ला पनि मिति २०७५ बैशाख ३० मा खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भैसकेको छ। तर पनि नगरपालिकामा खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताको सेवा स्तर सिमित आधारभुत अवस्थाको रहेको छ। सत प्रतिशत घरधुरीमा गुणस्तरीय खानेपानी सेवा, एक घर एक शौचालय, मानव मलमुत्रजन्य फोहरको सुरक्षित बिर्सजन, घरको भान्सा जुठेलो लगायत आंगनको सरसफाई, शैक्षिक तथा स्वास्थ्य संस्थाको खानेपानी सरसफाई, सार्वजनिक स्थानको सरसफाई, ठोस फोहरको व्यवस्थापन, ढल व्यवस्थापन लगायतका समुचित वातावरणीय व्यवस्थापन गरी नेपाल सरकार र नेपाल सरकार पक्ष रहेको दिगो विकास लक्ष्यले सन् २०३० सम्म खानेपानी तथा सरसफाईका क्षेत्रमा हासिल गर्ने गरी लिएका लक्ष्यहरू प्राप्त गर्न हरेक पालिकाले खानेपानी सरसफाई स्वच्छताको योजना निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नु आवश्यक रहेको छ।

युनिसेफको आर्थिक सहयोग र त्रिवेणी स्वास्थ्य वातावरण समुहको प्रविधिक समाजिक सहयोगमा प्रविधिको प्रयोगबाट नगरपालिका भित्र रहेका सम्पूर्ण खानेपानी सरसफाईका योजनाहरूका वर्तमान स्थितिको सर्वेक्षण, संकलित तथाष्टको विश्लेषण, वडा तथा नगरपालिका स्तरका जनप्रतिनिधीहरू, विषयगत कार्यालयका प्रमुख लगायत अन्य सरोकारवाला निकायका प्रतिनिधि बिच छलफल, अन्तरक्रियाका माध्यमबाट नगरपालिका स्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना २०२२, तयार पारिएको छ, जुन समय सापेक्ष र अत्यन्तै सान्दर्भिक रहेको छ।

तसर्थ यस खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजनाको सफल कार्यान्वयन तथा दीर्घकालीन लक्ष्य र उद्देश्य अनुसारको प्रगति हासिल गर्नका लागि आफ्नो तर्फबाट गनुपर्ने सहयोगको प्रतिबद्धता गर्दै सफल कार्यान्वयनको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु।

धन्यवाद।

२०६३/३/१२
राजु तिरुवा
नगर उप प्रमुख
राजु तिरुवा
नगर उपप्रमुख

शुभ-कामना

सरसफाई र स्वच्छता मानव स्वास्थ्यको अपरिहार्य विषय भएकोले यसको समुचित विकासका लागि सबै पक्षले ध्यान दिनु पर्ने हुन्छ। सरसफाई क्षेत्रको विकासका लागि राष्ट्रिय सरसफाई गुरुयोजना, २०६८ तर्जुमा भई यसैको मर्म अनुसार जिल्ला तथा स्थानीय तहमा सरसफाई प्रवर्द्धनका अभियानहरू संचालन भई सरसफाई र स्वच्छताको अवस्थामा उल्लेखनीय सुधार आई खुला दिसामुक्त क्षेत्र घोषणा भएकाछन्।

कैलाली जिल्लाका साविकका सम्पूर्ण गाविसहरू तथा जिल्ला स्थित सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूको सक्रियतामा २०७५ वैशाख ३० गते समग्र जिल्लालाई ५३ औं खुला दिसामुक्त जिल्लाको रूपमा घोषणा गरिएको थियो जसमा हाल यस भजनी नगरपालिकामा समाहित भएका साविकका गाविसहरूको पनि सक्रिय सहभागिता रहेको थियो। सरसफाईको वर्तमान स्थितिको दिगो व्यवस्थापन गरी आगामी पाँच वर्षभित्र भजनी नगरपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त नगरपालिकाको रूपमा घोषणा गर्न विद्यमान खानेपानी तथा सरसफाईको अवस्था र देखिएका समस्याहरूको विश्लेषण गरी नगरपालिकास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिको नेतृत्व र सबै सरोकारवाला निकायहरू बिशेष गरेर त्रिवेणी स्वस्थ वातावरण समूह, बैतडी / युनिसेफको सहयोगमा निर्माण गरिएको यस खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना समय सापेक्ष र अत्यन्तै सान्दर्भिक रहेको छ।

तसर्थ, यस खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजनाको सफल कार्यान्वयन तथा दीर्घकालीन लक्ष्य र उद्देश्य अनुसारको प्रगति हासिल गर्नका लागि आफ्नो तर्फबाट गर्नुपर्ने सहयोगको प्रतिबद्धता गर्दै सफल कार्यान्वयनको लागि हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछु। धन्यवाद।

नाखिराम ओली

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
नाखिराम ओली
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

विषय सूची

१. वास योजनाको परिचय	1
१.१. परिचय	1
१.२. उद्देश्यहरू	2
१.३. औचित्य	3
१.४. विषयगत क्षेत्र (Scope)	3
१.५. वास योजना तर्जुमा बिधि र प्रक्रिया	4
१.५.१. खासस्व योजनाको ढाँचा, सर्वेक्षण औजार र आवश्यक जनशक्ती व्यवस्थापन	4
१.५.२. मौजुदा वास सेवा तथा संरचनाहरूको तथ्यांक संकलन, लेखाजोखा र मस्यौदा	5
१.५.३. योजना प्रमाणीकरण कार्यशाला	7
१.६. योजना तर्जुमाको लागि वास सूचकहरू	7
१.६.१. खानेपानी	7
१.६.२. सरसफाई	8
१.६.३. स्वच्छता	8
१.६.४. विद्यालयमा वास सुविधाहरू	8
१.६.५. स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू	10
१.७. वास योजना तर्जुमा औजार को रूपमा एनवास (NwASH Mobile Apps)	11
२. भजनी नगरपालिका	12
२.१. भौगोलिक अवस्थिति र बनोट	12
२.२. भू-उपयोग तथा वातावरण	14
२.३. प्रशासनिक एकाइ	14
२.४. जनसंख्या र जनसाङ्ख्यिक विशेषताहरू	14
२.४.१. जात जाति र अन्य जनसाङ्ख्यिक विवरण	14
२.५. जनसङ्ख्याको गतिशिलता र बसाइ सराईको स्थिति	15
२.६. भौतिक पूर्वाधारको अवस्था	15
२.७. आर्थिक अवस्था, गतिविधि र पेशा	16
३. वास अवस्थाको विश्लेषण	17
३.१. खानेपानीका प्राथमिक स्रोतहरू	17
३.२. मौजुदा वास प्रणालीको अवस्था	17
३.२.१. पालिकाको मौजुदा वास प्रणालीको अवस्था अध्ययन गर्दा पालिका भित्र निम्न खानेपानी, सरसफाई तथा	

स्वच्छता प्रणालीहरू रहेको देखिन्छ ।	17
३.२.२ घरायसी स्तरमा .पहुँच र सेवा स्तर	19
३.२.३:जन्य फोहोर व्यवस्थापन-मानव मलमुत्र	19
३.२.४:ढल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र	19
३.२.५:ठोस फोहोर व्यवस्थापन	19
३.३. सरसफाई र स्वच्छता:	20
३.४. संस्थाहरूमा कभरेज र समुच्च सेवा स्तर	20
३.५. विद्यालयमा वास सुविधाहरू.....	21
३.६ .स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू	22
३.६.१ स्वास्थ्य संस्थामा सरसफाई	23
३.६ .२.स्वास्थ्य संस्थामा ठोस फोहोर व्यवस्थापन	23
३.७ .सार्वजनिक स्थलमा वास सुविधाहरू.....	24
३.८. पूर्ण सरसफाई उन्मुख गरिएका क्रियाकलाप र मौजुदा अवस्था.....	24
३.९ .खानेपानी तथा सरसफाईको मौजुदा प्रणाली तथा प्रविधि:.....	28
३.१० .मौजुदा प्रणालीको सुचारूपना र दिगोपनाको अवस्था.....	29
३ .१०.१.खानेपानीको मर्मत अवस्था	29
३ .१०.२ .सरसफाईको मर्मत अवस्था.....	30
३ .१०.३.धाराको अवस्था.....	30
३ .१०.४.सुचारूपना र दिगोपना लेखाजोखा	32
३.११ .उपभोक्ता समितिको संस्थागत व्यवस्थापन र दीगोपनाको अवस्था	34
३.१२ .सम्पत्तिको स्वामित्व	35
३.१३ .वासमा लगानी (Financing)	35
३.१४ .वास क्षेत्रका चुनौतीहरू र अन्तर (Gap)	36
३ .१४.१.खानेपानी	36
३ .१४.२.सरसफाई	37
३ .१४.३.संस्थागत वास	37
३.१५. जलवायु परिवर्तनका असरहरू, विपद जोखिम व्यवस्थापन र चुनौतीहरू	37
३.१६. हालका सुविधाहरूको सूची.....	38
४. योजना, प्रक्षेपण र लागत	39
४.१ .योजनाहरूको पहिचान	39
४.१ नयाँ .१.खानेपानी आयोजनाहरूको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण	39
४.१.२. नयाँ सरसफाई आयोजनाहरूको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण	41

४.१.३ प्राथमिकता अनुरूप आयोजना र क्रियाकलापहरूको वितरण योजना	42
४ .१.४.उपलब्ध स्रोतहरूको लेखाजोखा	44
४.१.५. ग्यापको पूर्ति) Bridging the Gap)	44
४.२ .अनुमान सारांश) कभरेज(.....	45
४.३ .लागत	50
४लागत अन .३.१.नुमानको पद्धति	50
४वास योजना लागतको सारांश .३.२.....	52
४.३.३ .लगानी र ग्याप	62
४ .३.४.लगानी पूर्ति (Bridging) को सारांश	68
४सम्पत्तिको मूल्य .३.५.	68
४ .३.६.सम्पत्तिको मूल्य	71
५. वास योजना कार्यान्वयन तथा अनुगमनको लागि सञ्जाल र साझा बुझाई	73
५.१ .योजना कार्यान्वयन अवधारणा	73
५.२ .क्षेत्रगत निकायहरूको भूमिका र जिम्मेवारीहरू	73
५.३ .संस्थागत संरचना र क्षमता अभिवृद्धिका योजनाहरू	77
५संरचना (खासस्व) पालिकाको वास .३.१.....	77
५पालिकामा खानेपानी .३.२., सरसफाई तथा स्वच्छता कोष (वास)	77
५ संस्थागत .३.३.क्षमता अभिवृद्धि.....	77
५.४ .अनुगमन संयन्त्रको स्थापना र नियमित अनुगमन योजना	79
५.५ .वास योजनाको नियमित र समयबद्ध परिमार्जन व्यवस्था	80
५.६ .पूरक विषय तथा सवालहरू र त्यसको संवोधनका लागि व्यवस्था	80
५.६.१. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेसीकरण	80
५.६.२ .प्रयोगकर्ता मैत्री संरचनाको निर्माण योजना	81
५.६.३ विपद जोखिम व्यवस्थापन	81
५.६.४ जलवायु परिवर्तन अनुकुलन	82
५ .६.५.बैकल्पिक प्रविधि	82
६. विस्तृत वास क्रियाकलापहरू र लागत	84
६.१ .समावेस गरिएका प्रतिवेदनहरू	84

चित्रहरुको सूची

चित्र 2-1: पालिकाको स्थान मानचित्र	13
चित्र 3-1: खानेपानी सेवा	18
चित्र 3-2 :ट्युवबेल	18
चित्र 3-3 :सरसफाइ घरधुरी	19
चित्र 3-4: शैक्षिक संस्थाका चर्पीको सेवा स्तर	22
चित्र 3-5: मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन विकल्पहरु	29
चित्र 3-6: धाराको प्रकार आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या	31
चित्र 3-7: सुचारूपनाको आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या	33
चित्र 3-8: दिगोपनाको आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या	33
चित्र 3-9: वास अवयवहरु	36
चित्र 4-1: खानेपानी सेवाको कभरेज र सेवा स्तर सुधार	45
चित्र 4-2: घरायसी सरसफाइको कभरेज र सेवा स्तर सुधार	46
चित्र 4-3: खर्चको प्रकारको अनुसार वासको लागत	53
चित्र 4-4: क्षेत्रगत (खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता) वासको लागत	54
चित्र 4-5: १० बर्षे खर्चको प्रकारको अनुसार वासको लागत	54
चित्र 4-6: १० बर्षे क्षेत्रगत (खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता) वासको लागत	55
चित्र 4-7: अनुमानित लगानी भिन्नता (ग्याप)	63
चित्र 4-8: वास सम्पत्ति	69

तालिकाहरूको सूची

तालिका 2-1: पालिका विवरण	12
तालिका 2-2: पालिकाको वडा विभाजन.....	14
तालिका 2-3: वडागत रूपमा घरधुरी र जनसङ्ख्या	15
तालिका 3-1: मौजुदा वास प्रणालीको अवस्था	17
तालिका 3-2: घरायसी स्तरमा पहुँच र सेवा स्तर.....	19
तालिका 3-3: सरसफाई र स्वच्छताको सेवा स्तर	20
तालिका 3-4: संस्थाहरूमा कभरेज र सेवा स्तर.....	21
तालिका 3-5: शैक्षिक संस्थामा सुधारिएको खानेपानी प्रणाली.....	21
तालिका 3-6: शैक्षिक संस्थाको सेवा स्तर	21
तालिका 3-7: शैक्षिक संस्थाको चर्पीको सेवा स्तर.....	21
तालिका 3-8: स्वास्थ्य संस्थाको सेवा स्तर	22
तालिका 3-9: स्वास्थ्य संस्थाको अवस्था	23
तालिका 3-10: सार्वजनिक स्थलमा वासको अवस्था.....	24
तालिका 3-11: पालिका स्थीत सरसफाईको अवस्था	28
तालिका 3-12: मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन विकल्पहरू.....	28
तालिका 3-13: खानेपानी आयोजनाको मर्मतको अवस्था	30
तालिका 3-14: सरसफाईको मर्मतको अवस्था	30
तालिका 3-15: धाराको अवस्था	31
तालिका 3-16: सुचारूपना र दिगोपना लेखाजोखा	33
तालिका 3-17: पालिकामा उपभोक्ता संस्थाको संस्थागत विशेषता	34
तालिका 3-18: वास अवयवहरूको कूल मूल्य.....	35
तालिका 3-19: वासमा लगानीको आवश्यकता	36
तालिका 4-1: आयोजनाहरूको प्राथमिकता	40
तालिका 4-2: वास योजना औजार NWASH-MIS को प्रक्षेपण	42
तालिका 4-3: वास सेवाद्वारा जनसंख्या कभरेजको सारांश	47
तालिका 4-4: वास सेवाद्वारा जनसंख्या कभरेजको सारांश	56
तालिका 4-5: लगानीमा भिन्नता(ग्याप) – क्षेत्रगत स्तरमा	64
तालिका 4-6: वास सम्पत्ति मूल्य	71

१. वास योजनाको परिचय

१.१. परिचय

खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (खासस्व) आम मानिसहरूको आधारभूत आवश्यकता हो र यसलाई नेपालको संविधान २०७२ को धारा ३५ (४) ले मौलिक अधिकारको रूपमा व्याख्या गरेको छ। संविधानको यस प्रावधानले सबैलाई सुरक्षित खानेपानी तथा सरसफाइको पहुँच हुनुपर्ने निश्चितता प्रदान गरेको छ। सोही अनुरूप नेपाल सरकारले जुनसुकै समय, जो सुकैलाई र जहाँसुकै पनि प्राप्त हुने सुरक्षित, पर्याप्त, सुलभ, स्वीकार्य र गच्छे अनुसारको खासस्व सेवाको माध्यमबाट सार्वजनिक स्वास्थ्य र जीवनस्तर सुधार गर्ने प्रमुख लक्ष्य राखेको छ। यो लक्ष्य प्राप्तमा योगदान गर्न नेपाल सरकारले खासस्व क्षेत्रगत विकास योजना (Sector Development Plan, 2016-2030) पनि तयार गरेको छ। यसै अनुरूप स्थानिय तहहरूमा पनि आ-आफ्नो क्षेत्रमा स्थानिय स्तरको खासस्व योजना तर्जुमा गर्न थालिएको छ।

सोही सन्दर्भमा भजनी नगरपालिका, कैलालीले आफ्नो पालिका क्षेत्रभित्रको सम्पूर्ण खासस्व अवस्थाको तथ्यांकहरू संकलन गरि सो को लेखाजोखा सहित सन् २०३० सम्ममा रास्ट्रले लक्षित गरेको खासस्व लक्ष्य पुरा गर्न के कस्ता आयोजना, क्रियाकलाप र गतिविधिहरू आवश्यक पर्छन् सो को पहिचान सहित यो वास योजना तयार गरेको छ। यसमा भजनी नगरपालिका का जनताको स्वास्थ्य तथा जीवनस्तर सुधारको लागि सुरक्षित, पर्याप्त, पहुँचयोग्य, स्वीकार्य, र सस्तो खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सेवाहरू - कुनै पनि समय, सबै जनालाई र जहिले पनि उपलब्ध गराउने परिकल्पना गरिएको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ सेवाहरू भजनी नगरपालिका को प्राथमिकताको क्षेत्रमा परेको छ। यस वास योजनामार्फत दिगो विकास लक्ष्य (एसडीजी) र खासस्व क्षेत्रगत विकास योजना (एसडीपी) मा राखिएका प्रावधान र व्यवस्था अनुरूप नै भजनी नगरपालिका ले पनि सामूहिक सरोकारवाला दृष्टिकोण अनुसार आफ्ना क्रियाकलापहरू अघि बढाउने सोच बनाएको छ। यसै बमोजिम भजनी नगरपालिका का प्रत्येक व्यक्तिले सन् २०३० सम्म दिगो किसिमले व्यवस्थित गरिएका खानेपानी स्रोतहरूबाट दिगो, सुरक्षित खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सेवाहरू प्राप्त गर्नेछन् भन्ने निश्चितता यस योजनाले प्रदान गरेको छ।

थपमा, यस योजनाले पालिकालाई वास क्षेत्रमा अझ प्रभावकारि समन्वय गर्न र विकास साझेदारहरू र सरोकारवालाहरूलाई सुस्पष्ट खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता (वास) नीति तयार पार्न र पालिकाको सामूहिक वास लक्ष्य हासिल गर्न तथा प्रगतिको लेखाजोखा गर्दै गन्तव्य पुरा गर्ने यात्रामा अघि बढ्न सक्षम बनाउँदछ।

भजनी नगरपालिका को वास योजनाभित्र स्थानीयस्तरको योजना तर्जुमा, लगानीको समन्वय र दृष्टिकोण (Vision) कार्यान्वयनका लागि मार्गनिर्देशन, खानेपानी र सरसफाइ सेवा प्रवाहको लागि नीतिगत उद्देश्यहरू समावेश गरिएको छ। यो योजनामा पालिकाको दीर्घकालीन (२०२०-२०३०) वास प्राथमिकताहरूका साथै एसडीपी र एसडीजीमा समावेश भए अनुसार राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय वास प्राथमिकताहरू प्रतिबिम्बित भएका छन्। यस वास योजनाको प्रमुख विशेषताहरू निम्नानुसार रहेका छन्:

- प्रत्यक्ष स्रोतहरूको निर्धारण: यो प्रक्रियामा तत्कालीन, मध्यकालीन र दीर्घकालीन अवधिमा वित्तीय आवश्यकताहरूको विभिन्न परिदृश्यहरूको लेखाजोखा समावेश गरिएको छ। यी परिदृश्यहरूले विभिन्न निकायहरूलाई कहाँ कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने भन्ने प्राथमिकता निर्धारण गर्न मद्दत गर्दछ र दोहोरोपनालाई

हटाइ सीमित स्रोतहरूबाट कसरि अधिकतम प्रगति हासिल गर्ने भन्ने कुराको निश्चितता प्रदान गर्दछ ।

- सेवा स्तर: यसले पालिका भित्र मौजुदा सेवाका स्तरहरू, विशेष गरी समग्र बासको सुधारिएको सेवास्तरमा पहुँच कति प्रतिशत जनसंख्याको छ साथै सुरक्षित खानेपानीमा तथा सरसफाई सेवामा पहुँच नपुगेको जनसंख्याको प्रतिशत कति छ सो पनि दर्शाउँछ ।
- उत्तरदायित्व र सुशासनमा वृद्धि: यस योजनाले बास क्षेत्रमा समग्र पालिकाको प्रगतिको लेखाजोखालाई अनुगमन गर्न र रिपोर्टिङ गर्न सजिलो बनाउँदछ ।
- पालिका योजना तर्जुमा: यस बास योजनाले पालिकाको सम्पूर्ण विकास योजना तर्जुमा प्रक्रियालाई अझ प्रभावकारि बनाउँछ ।

संक्षेपमा यस बास योजनाले भजनी नगरपालिकाको समग्र बास क्षेत्रमा नीति र कार्यक्रमगत कार्यान्वयनको लागि स्पष्ट रूपरेखा र लक्षित गन्तव्य सहितको मार्गदर्शन प्रदान गर्दछ ।

१.२. उद्देश्यहरू

भजनी नगरपालिकाको यो खासस्व योजना तयार पार्नुको प्रमुख उद्देश्य स्थानीय पालिका क्षेत्रमा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको मौजुदा स्थिति पत्ता लगाइ सो बाट बन्चीत समुदाय तथा क्षेत्रको लागि बास (खासस्व) सेवाको सुनिश्चितता र सेवामा स्तरीकरण प्रदान गर्नु रहेको छ । भजनी नगरपालिकामा विद्यमान स्रोतहरूको औचित्यपूर्ण तथा समतामूलक वितरण र समस्याको दिगो समाधान सहितको यो योजना निर्माण नै यसको प्रमुख प्रतिफल हो ।

यस बास (खासस्व) योजनाको विशिष्ट उद्देश्यहरू निम्न प्रकार रहेका छन् ।

१. पालिका भित्रका खानेपानीका विद्यमान स्रोतहरू तथा मौजुदा खानेपानी तथा सरसफाई सम्बन्धि संरचना/ सुविधाहरूको लगत समकलन गरी तथ्यांकको आधाररेखा (baseline) तयार गरी अभिलेखन गर्ने ।
२. पालिका क्षेत्रभित्रका सेवा नपुगेका स्थान र पहुँच बाहिरका समुदायमा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सेवाको पहिचान र सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता सहित अल्पकालिन, मध्यकालिन र दीर्घकालीन रणनीतिक योजना तयार पार्ने ।
३. खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छतासंग अन्तर्सम्बन्धित विषयवस्तुहरू, जस्तै लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिता (Gender Equality and Social Inclusion), जलवायु परिवर्तन अनुकुलन (Climate Change Adaptation), विपद जोखिम व्यवस्थापन (Disaster Risk Refuction) आदीलाई महत्व दिँदै स्रोत परिचालन र प्रवर्द्धन योजना तयार पार्ने ।
४. पालिका क्षेत्रभित्रका बास सेवा विस्तार तथा सेवा स्तरोन्नति सहित निश्चित समयवधिमा दिगो विकास लक्ष्यले तोकेका क्षेत्रगत सूचकहरू पुरा गर्न प्रतिवद्धता सहितको रणनीतिक योजना तयार पार्ने ।
५. बास (खासस्व) योजनासंग अन्य विषयगत योजनाहरूलाई एकिकृत गर्नको निम्ति पालिकाको संस्थागत सुदृढिकरण कार्य योजना सहित सहजीकरण गर्ने ।
६. पालिकाको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रको वार्षिक योजना तथा बजेट निर्माण गर्न सहजीकरण गर्ने ।
७. पालिकाको खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता क्षेत्रको व्यवस्थापन सूचना प्रणाली (MIS) लाई एकरूपता प्रदान गर्ने ।

माथिका उद्देश्यहरु परिपूर्ती गर्न तर्जुमा गरिएको यो वास (खासस्व) योजना नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि, कार्यकारी निकाय तथा प्राविधिक, स्थानीय समुदाय र विषयविज्ञहरु सहित स्थानिय आवश्यकता प्रतिविम्बित हुने गरि समतामूलक र सहभागितात्मक विधिद्वारा आयोजनाहरुको प्राथमिकिकारण गरि भजनी नगरपालिका कार्यपालिकाका द्वारा प्रमाणिकरण गरिएको छ ।

१.३. औचित्य

यो वास योजनालाई तलका बुँदाहरुको आधारमा भजनी नगरपालिकाको नीतिगत प्रतिवेदनको रूपमा लिन सकिन्छ ।

- **सन् २०३० को अन्तसम्म** पालिकाको **खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता क्षेत्रमा लक्ष्य सहितको मार्गदर्शन योजना:** यसले खासगरी भजनी नगरपालिकाको वास क्षेत्रको बारेमा विस्तृत र सपष्ट दृष्टिकोण सहित मुख्य समस्याहरुको विश्लेषण र बृहत् खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता क्षेत्रका तय गरिएका उद्देश्यहरुको आधारमा नागरिकहरुलाई सेवा प्रदान गर्न पालिकाको समग्र वास व्यवस्थापनमा सुधार गर्नेछ । यसले सबैका लागि खानेपानी र सरसफाइ लाई प्राप्त गर्न पालिकालाई आवश्यक लगानी निर्धारण गर्न सहयोग गर्ने छ । साथै सन् २०३० सम्म वास सेवालाई सबैको पहुँचमा पुऱ्याउन पालिकाले जुटाउन र व्यवस्थापन गर्न सक्ने स्रोतहरु र लगानी निश्चित गर्न सहयोग पुऱ्याउने छ ।
- **पैरवीको लागि सहयोग:** यो वास योजनाले पालिकालाई आन्तरिक र बाह्य सहयोगको लागि पैरवी गर्न र यसको औचित्य पुष्टि गर्न तथा आफ्नो पक्ष बलियो बनाउन सहयोग पुऱ्याउने छ । यसको आधारमा पालिकाले महत्वपूर्ण र प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरुको आयोजना प्रस्ताव तयार पारि सो को औचित्य पुष्टि गरि लगानी बढाउनको लागि अवसर प्रदान गर्नेछ ।
- **क्षेत्रगत व्यवस्थापन:** भजनी नगरपालिकाको यो वास योजना समग्र उद्देश्य र सूचकहरुको आधारमा तयार गरिएको छ र यो पालिका भित्रको वासको क्षेत्रगत व्यवस्थापन र अनुगमनको लागि एउटा महत्वपूर्ण आधार हुनेछ ।
- **क्षेत्रगत समन्वय र सहकार्य:** यो वास योजना पालिका भित्रका सबै वास सरोकारवालाहरु र अन्य मुख्य क्षेत्रगत योजना तर्जुमा समूहसंगको छलफल र सहकार्यबाट तयार गरिएको हो । त्यसकारण यसले क्षेत्रगत समन्वय र सहकार्यलाई प्रभावकारी तथा कुशल सहजीकरण र सबल गराउन मुख्य भूमिका निभाउने अपेक्षा गरिएको छ । यसले पालिका भित्रका मुख्य सरोकारवालाहरु (गैर सरकारी संस्था, निजी क्षेत्र, समुदायमा आधारित संस्था आदिको) पहिचान गर्न सहयोग गर्नेछ जसले गर्दा पालिकालाई वास सेवा सुधारमा सहयोग पुग्ने छ ।

१.४. विषयगत क्षेत्र (Scope)

यो वास योजना निम्नलिखित विषयगत क्षेत्रहरुमा केन्द्रित रहेको छ:

- **खानेपानी र खानेपानी गुणस्तर** - यस योजनाले सन् २०३० सम्म भजनी नगरपालिकाको सबै घरधुरिमा दिगो आधारभूत खानेपानी सेवाहरुको पहुँच पुऱ्याउन सहयोग गर्दछ । यसले खानेपानी र खानेपानी गुणस्तर सेवा प्रवाहको ढाँचा, लागत उठतीको लागि वित्तीय संयन्त्र र उद्देश्य तथा निर्धारित लक्ष्यहरु प्राप्तिको लागि रणनीतिक कार्यहरु पनि परिभाषित गरेको छ ।
- **सरसफाइ तथा स्वच्छता** - यसले सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा सन् २०३० सम्ममा भजनी नगरपालिकाको भरपर्दो वातावरणीय सेवाहरुमा पहुँच वृद्धि र सुधार गर्ने उद्देश्य राख्दछ । यसले सरसफाइ तथा स्वच्छता सेवा प्रवाहको ढाँचा, लागत उठतीको लागि वित्तीय संयन्त्र र उद्देश्य तथा निर्धारित लक्ष्यहरु प्राप्तिको लागि रणनीतिक कार्यहरु पनि परिभाषित गरेको छ ।
- **विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था र सार्वजनिक स्थानहरु** - यसले भजनी नगरपालिका भित्रको सबै शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्थाका साथै बजार तथा अन्य सार्वजनिक स्थलहरुमा उन्नत सरसफाइ सेवा र आधारभूत स्वच्छता सेवा प्राप्तिको सहयोग पुऱ्याउँछ ।

- ठोस फोहोर - यसले भजनी नगरपालिका भित्र सन् २०३० सम्म ठोस फोहोरको व्यवस्थापनमा सुधार गर्न सहयोग पुर्याउँछ ।
- क्षमता अभिवृद्धि - वासको क्षेत्रमा पालिकाको क्षमता अभिवृद्धि गरि प्रभावकारी रूपमा योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कनको लागि उपभोक्ता समिति र पालिकाको भूमिका सबल बनाउने तथा सो का निम्ति आवश्यक तालिम, अभिमुखीकरण र क्षमता अभिवृद्धिका निम्ति अन्य स्रोतहरूको पहिचान गरि सो जुटाउन र व्यवस्थापन गर्न यस वास योजनाले सहयोग पुर्याउँछ ।
- समतामूलक वितरण र समावेशीता - वास सेवा प्रवाहमा बिध्यमान असमानतालाई न्यूनिकरण गरि पालिका क्षेत्र भित्रका सेवा विमुख जनताहरूमा कसरी सेवा प्रवाहको समतामूलक वितरणको सुनिश्चितता प्रदान गर्ने भन्ने बारे यस वास योजनाले व्याख्या गर्दछ ।

१.५. वास योजना तर्जुमा बिधि र प्रक्रिया

यो वास (खासस्व) योजना ऋङ्खलाबद्ध कृयाकलापहरूमा आधारित प्रकृयाहरूलाई अवलम्बन गरि चरणबद्ध योजना तर्जुमा बिधिहरू प्रयोग गरि तयार गरिएको हो ।

यो प्रकृयाको सुरुवात भजनी नगरपालिका ले आफ्नो पालिका क्षेत्रको वास (खासस्व) योजना तर्जुमा गर्ने सोच र निर्णय संगसंगै भयो । योजना तर्जुमा प्रक्रियामा तथ्यांक संकलनका लागि प्रयोग गरिएको प्रविधि मोबाइलमा आधारित एनवास (NWASH) एपको प्रविणता पूर्वक प्रयोग गर्न आवश्यक तालिम तथा अन्य प्राविधिक र वित्तिय सहयोग खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागले पुर्यायो । पालिका तथा समुदायहरूलाई सहभागितामूलक तवरले सादन स्रोतहरूको लेखाजोखा तथा योजना प्रकृयामा सहजीकरण तथा टेवा पुर्याउनको लागि योजना तर्जुमा प्रक्रियामा संलग्न बिज्ञहरूको भूमिका रह्यो । यो योजना प्रक्रियाका सबै चरणहरू भजनी नगरपालिकाकै समन्वय र संलग्नतामा सम्पन्न भएका हुन् । यो योजनाको स्वामित्व र कार्यान्वयनका लागि पालिकाको प्रतिबद्धताको सुनिश्चितता भइसके पछि सो का लागि आवश्यक भौतिक, वित्तिय र मानविय स्रोत साधनको परिचालन पनि पालिकाबाट भयो ।

वास योजनाको तयारीमा पालिकाका राजनीतिक प्रतिनिधिहरू, नगर प्रमुख, उपप्रमुख, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, नगर कार्यपालिकाका सदस्यहरू / सरोकारवाला तथा पालिकाका वास कर्मचारीहरू, योजना एकाइका कर्मचारीहरू आदिको संलग्नता रहेको थियो । पालिकाभित्र वासका सबै मुख्य सरोकारवालाहरूलाई यस योजना प्रक्रियामा स्थान दिइएको छ । प्राविधिक र सामाजिक तथा संस्थागत सूचना र तथ्यांकहरू संकलन सहभागितामूलक बिधिहरू (Participatory Approach) प्रयोग गरि गरिएको थियो । नेपाल सरकार, खानेपानी मन्त्रालय, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागद्वारा तयार गरिएको NWASH मोबाइल एप्स विधि अवलम्बन गरी सूचना संकलन गरियो । भजनी नगरपालिकाको यो वास योजना स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ मा व्यवस्था गरिएको योजना तर्जुमा प्रक्रिया लाई अवलम्बन गर्दै राष्ट्रिय योजना तर्जुमा नीति र प्रक्रियाहरूसंग समेत मिल्ने गरि तयार गरिएको हो ।

यो प्रक्रियामा मुख्य तीन चरणहरू अनुसरण गरिएको थियो । यी चरणहरू मोटामोटी रूपमा व्याख्या गरिएका छन् । वास योजना तयारी प्रक्रियालाई “वास योजना तर्जुमा मार्गदर्शन” अनुरूप नै व्याख्या गरिएको छ ।

१.५.१. खासस्व योजनाको ढाँचा ,सर्वेक्षण औजार र आवश्यक जनशक्ती व्यवस्थापन

भजनी नगरपालिकाले नेपाल सरकार, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागद्वारा प्रस्तावित ढाँचा अनुरूप नै यो खासस्व योजनाको तयारी गरेको हो । सो ढाँचामा प्रस्तावित विषयवस्तु तयारीका लागि फिल्ड सर्वेक्षण

को रूजु सूची र प्रश्नावलीहरूका अलावा नेपाल सरकार, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागद्वारा तयार गरिएको NWASH मोबाइल एप्स विधि अवलम्बन गर्ने गरी सूचना संकलन विधि तय गरिएको थियो ।

यस पश्चात खानेपानी आयोजना, विद्यालय र स्वास्थ्य संस्था, घरधुरी एवं समुदाय स्तरको वास सम्बन्धि विस्तृत सूचना संकलनका लागि पालिकासंगको समन्वयमा प्राविधिक ज्ञान एवं खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता क्षेत्रमा अनुभव हासिल गरेका फिल्डमा सर्वेक्षणका लागि खटिने गणक छनोट गरी मोबाइल एप्सबाट NWASH तथ्यांक संकलन सम्बन्धि तीन दिनको तालिम संचालन गरिएको थियो । उक्त तीन दिनका तालिम पश्चात गणकहरूलाई उपरोक्त क्षेत्रका सूचनाहरू संकलनका लागि परिचालन गरिएको थियो ।

१.५.२. मौजुदा वास सेवा तथा संरचनाहरूको तथ्यांक संकलन,लेखाजोखा र मस्यौदा

तथ्यांक संकलनका लागि तपसिलका कामहरू गरिएको थियो ।

- पालिकामा उपलब्ध सन्दर्भ सामग्रीहरू जस्तै नगरपालिकको बस्तुगत विवरण, पालिकाको website र पालिकामा विगतमा विभिन्न सरकारी तथा गैरसरकारी संघसंस्थाद्वारा संकलन गरेको सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धि तथ्यांक र प्रगति प्रतिवेदन अध्ययन गरिएको थियो ।

- खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गत राष्ट्रिय सूचना व्यवस्थापन आयोजना (NMIP) द्वारा तयार पारिएको देशभरिको वास खानेपानी आयोजनाहरूको सूचिलाई सुन्दर बजार पालिकामा पनि मौजुदा खानेपानी आयोजनाहरूको सूचना तथा तथ्यांक संकलन गर्न प्रयोग गरियो ।

- पालिका क्षेत्रभरिका शत प्रतिशत खानेपानी र सरसफाइसंग सम्बन्धित विद्यमान भौतिक संरचनाहरूको सबै प्राथमिक तथ्यांकहरू GIS मा आधारित वेब NWASH <http://nwash.mows.gov.np/dashboard> र सम्बन्धित Application (अनुसूची १) को उपयोग गरिएको थियो ।

- सबै संचालित खानेपानी आयोजनाहरूको दिगोपना सम्बन्धि तथ्यांक तथा सूचनाहरू पनि NWASH मोबाइल एप्सकै माध्यमबाट संकलन र लेखाजोखा गरियो ।

- घरपरिवार तहको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको वर्तमान अवस्थाको सूचनाहरू संकलन गर्न १० प्रतिशतको अन्तरालमा ९० प्रतिशत Confidence level हुने गरि नमुना संकलन (Random Sampling Method) विधिबाट सूचनाहरू संकलन गरियो ।

- शत प्रतिशत विद्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा पुगि खानेपानी तथा सरसफाइ सम्बन्धि मौजुदा अवस्था NWASH मोबाइल एप्सको माध्यमबाट र भावि योजनाहरू सम्बन्धि सूचना पनि सोहि एप्स प्रयोग गरि प्राथमिक स्रोतकै माध्यमबाट संकलन गरियो ।

अवयवहरू	स्याम्पलहरू
खानेपानी प्रणालीहरू	सबै
खानेपानी उपभोक्ता तथा सरसफाइ समिति	सबै
ट्युबवेलहरू	10%
घरायसी सरसफाइ	10%
सरसफाइ सुविधाहरू (FSM, SWM, Sewerage with WWTP)	सबै
विद्यालयहरूमा वास सुविधाहरू	सबै
स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वास सुविधाहरू	सबै
सार्वजनिक स्थलहरूमा वास सुविधाहरू	सबै

- समुदायको ठोस तथा तरल फोहोर व्यवस्थापन, मानव दिसाजन्य लेदो व्यवस्थापन गरि स्रोतको पुनःप्रयोग सम्बन्धि सूचनाहरू NAWASH मोबाइल एप्स र समुदाय तहमा छलफल तथा अवलोकन गरि संकलन कार्य गरियो ।
- खानेपानीको पहुँचबाट वन्चित भएका समुदायको खानेपानीको सम्भावित स्रोतहरू र तिनको वर्तमान अवस्था (क्षमता, गुणस्तर) र भविष्यमा स्तरोन्नति गर्न सकिने अवस्थाको समेत आंकलन गरियो ।
- अन्य विकास साझेदारहरूको खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता कार्यक्रमहरूको विवरणहरू संकलन गरियो ।

यि सबै सूचना तथा तथ्यांकहरूको संकलनले पालिकामा वास सेवाहरूको प्रावधानको मौजुदा अवस्थालाई स्पष्ट देखायो र यसको लेखाजोखा पछि पालिकाको समग्र वासको अवस्थामा सन् २०३० सम्ममा लक्षित उपलब्धि हासिल गर्न के कति र कहाँ नयाँ आयोजनाहरू थप गर्नु पर्दछ र के कस्ता स्रोतहरूको व्यवस्था गर्नुपर्दछ भन्ने खाका तयार भयो । यसका लागि पालिकाको वर्तमान वास अवस्थाको स्पष्ट जानकारी सहित वर्तमान अवस्था र २०३० सम्मको परिदृश्य विचको ग्याप विश्लेषण गरिएको थियो र वास कभरेज र सेवा स्तर सुधारको लागि के/के कुराहरू आवश्यकता छ पहिचान गरिएको थियो ।

सरोकारवालाहरूको लागि एउटा Visioning कार्यशाला आयोजना गरिएको थियो । यो कार्यशाला वास योजना तर्जुमा कार्यशालाको रूपमा आयोजना गरिएको थियो । जसमा पालिका स्थानीय सरकार, निजी क्षेत्र, नागरिक समाज, वास संस्था लगायतका व्यक्तिहरू सहभागी थिए । सो कार्यशाला वासको अवस्था विश्लेषण, पालिका स्तरमा वास सेवाहरूको वितरण, व्यवस्थापन र सहयोगको वातावरणलाई बुझ्नको लागि आयोजित गरिएको थियो । छलफलले वास योजनाको लागि मौजुदा वास सेवा संरचनाको तथ्याङ्क र सन्दर्भ विश्लेषण गरी वास योजनाको लागि आधार तयार गर्‍यो । यस कार्यशालाले वर्तमान वास सुशासन, वित्तीय ग्याप पहिचानको स्थिति, यी मुद्दाहरूसँग सम्बन्धित चुनौतिहरू र प्रमुख निष्कर्षहरूको सारांश प्रस्तुत गर्‍यो । यस कार्यशालामा वास सेवा प्रवाह, सञ्चालन तथा सेवा प्रवाहका मुद्दाहरू र मुख्य अवसर, सफलताका कारकहरू र चुनौतीहरूको बारेमा पनि छलफल गरिएको थियो ।

राष्ट्रिय योजनामा वास औजारलाई मूल-प्रवाहको औजार बनाउन, आधारभूत जानकारीको रूपमा प्रोफाइलको सम्भाव्य प्रयोग गर्न र विकास नीति र कार्यक्रमहरूमा आधारभूत जानकारीको रूपमा यी सूचनाहरू प्रयोग गर्नको लागि पनि यो कार्यशाला आयोजना गरिएको थियो । यो कार्यशालाले पूर्ण वास कभरेज र सेवा स्तर सुधारको लागि आवश्यकता, भिजन, परिभाषित परिणाम, रणनीति, कार्यान्वयन व्यवस्था र कोष संयन्त्रको स्थापना गर्‍यो ।

मोबाइल एप्स, समुहगत छलफल, रुजु सूचिको आधारमा संकलन गरिएका सूचना तथा तथ्यांकहरूलाई NAWASH MIS को सहयोगमा प्रशोधन तथा विश्लेषण गरियो । तत्पश्चात निर्धारित लक्ष्य हासिल गर्न हालको विद्ध्यमान अवस्था र पुग्न पर्ने स्थान विचको अन्तरको चर्चा गर्दै स्पष्ट नीति, कार्यक्रम, बजेट र साझेदारहरूका बीचको सहकार्यको योजना सहितको नेपाल सरकार, खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागबाट सिफारिस गरिएको ढाँचामा सन् २०२०-२०३० सम्मको लागि वास (खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता) योजनाको मस्यौदा प्रतिवेदन तयार गर्यो ।

यो प्रक्रियाले निम्न चरणहरू अनुसरण गरेको थियो:

- क) पालिकाको आवश्यकता प्राथमिकीकरण गर्ने र २०२०-२०३० को लागि वित्तीय आवश्यकता निर्धारण

गर्ने ।

ख) निम्न आधारमा तिनीहरूको क्षमता लेखाजोखा गर्ने अ) महसुल र शुल्क आ) स्व-लगानी इ) कर ई) हस्तान्तरण (Transfer) ।

ग) यो समयावधिको लागि वित्तीय अपुग अनुमानित गर्ने र व्यापार, शेयर, इक्विटी र बोनडसद्वारा अपुग लगानी पूर्ति गर्ने तरिकाहरू पत्ता लगाउने ।

१.५.३. योजना प्रमाणीकरण कार्यशाला

यो कार्यशालाको उद्देश्य “भजनी नगरपालिकाको मस्यौदा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजना (२०२०-२०३०)” लाई प्रमाणीकरण गर्नु थियो । कार्यशालाले योजनामा समावेश गरिएका सूचना र तथ्याङ्कको प्रमाणीकरण र समीक्षा गरेको थियो । विशेषगरी, कार्यशाला निम्न मुख्य क्षेत्रहरूमा केन्द्रित थियो ।

- प्रत्येक अध्यायको सामाग्री, तथ्याङ्कीय सूचक, रणनीतिक खाकाको सूचना र विश्लेषणात्मक पाठको सन्दर्भमा;
- आगामी बाटो र कार्ययोजना; यसमा योजनाको कार्यान्वयन चरणहरू, अनुगमन संयन्त्र, प्रोफाइल अद्यावधिक गर्ने समयावधि, आवश्यक फर्म्याटहरू र यो योजनालाई राष्ट्रिय तथ्याङ्कको अंशको रूपमा कसरी व्यवस्थापन, संग्रहण र सुरक्षण गर्न सकिन्छ आदि ।
- प्रस्तावित खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता योजनाका दूरदृष्टी, परिलक्ष्य, लक्ष्य, रणनीति, अन्य विकास साझेदारहरूको संलग्नता, पालिकाको खासस्व कार्यक्रमहरूको बजेट, जलवायु परिवर्तनका असर र अनुकूलन योजना, विपद व्यवस्थापनका योजना, संस्थागत क्षमता छलफलका अलावा प्राप्त सूचना र तथ्यांकहरूको पुष्टीकरण;

१.६. योजना तर्जुमाको लागि वास सूचकहरू

यस वास योजनाले ‘Joint Monitoring Programme (JMP)’ द्वारा दिगो विकास लक्ष्यहरूको लागि खानेपानी तथा सरसफाईमा अनुगमन स्तरलाई बढाउन र सरल बनाउन विकास गरेको ‘सेवा लिस्त्रो (Ladder)’ को आधारमा पालिका भित्रको वास सेवाको वर्गीकरण गरेको छ । यसले स्थापित स्रोतको वर्गीकरण मात्रै गर्दैन, दिगो विकास अनुगमनलाई निरन्तरता पनि प्रदान गर्दछ । यसै अनुरूप वास अन्तर्गत निम्न सेवाहरूलाई निम्नानुसारका सूचकका आधारमा परिभाषा सहित वर्गीकरण गरिएको छ ।

१.६.१. खानेपानी

सेवा स्तर	परिभाषा
सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको खानेपानी	सुधारिएको स्रोतबाट घर आँगनमै चाहिएको समयमा उपलब्ध; दिसाजन्य जीवाणु र रासायनिक प्रदूषण रहितको खानेपानीको सुविधाहरू
आधारभूत स्तरको खानेपानी	सुधारिएको स्रोतबाट उपलब्ध; घर आँगनदेखि धारासम्म जान आउन र पालो पर्खन समेत गरी ३० मिनेटको दूरीमा उपलब्ध खानेपानीको सुविधाहरू
सीमित स्तरको खानेपानी	सुधारिएको स्रोतबाट उपलब्ध; घर आँगनबाट धारासम्म जान आउन र पालो पर्खन समेत गरी ३० मिनेटभन्दा बढीको दूरीमा उपलब्ध खानेपानीको सुविधाहरू
सुधार नभएको खानेपानी	असुरक्षित इनार वा मूल (स्प्रिङ) बाट उपलब्ध खानेपानीको सुविधाहरू

खानेपानी सेवा नभएको	खोला, बाँध, ताल, पोखरी नदी, नहर वा सिँचाइ नहरबाट सिधा खानेपानी सङ्कलन गरिएको सुविधाहरू
---------------------	--

१.६.२. सरसफाइ

सेवा स्तर	परिभाषा
सुरक्षित व्यवस्थापन सहितको सरसफाइ	एक घर एक चर्पीको अवधारणामा आधारित; दिसाको स्थलगत वा अफ-साइट ढुवानी गरी सुरक्षित रूपमा व्यवस्थापन गरिएको सरसफाइ सुविधाहरूको प्रयोग
आधारभूत सरसफाइ	एक घर एक चर्पीको अवधारणामा दिसाको सुरक्षित रूपमा व्यवस्थापन गरिएको सरसफाइ सुविधाहरू
सीमित सरसफाइ	ढुई वा ढुईभन्दा बढी घरधुरीले प्रयोग गरी दिसाको सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको सरसफाइ सुविधाहरू
सुधार नभएको सरसफाइ	स्त्याब, प्लेटफर्म नभएको खाल्डे चर्पी, तैरिएको, बाल्टिन चर्पीको सुविधाहरू
खुला दिसायुक्त	खेत, बारी/जमिन, जङ्गल, झाडी, पानीमा, समुद्री तटमा दिसा विसर्जन

१.६.३. स्वच्छता

सेवा स्तर	परिभाषा
आधारभूत स्वच्छता	परिसरमा साबुन पानी सहितको हात धुने सुविधा भएको
सीमित स्वच्छता	परिसरमा साबुन पानी बिनाको हात धुने सुविधा भएको
स्वच्छता सुविधा नभएको	परिसरमा हात धुने सुविधा नभएको

१.६.४. विद्यालयमा वास सुविधाहरू

सेवा स्तर	खानेपानी	सरसफाइ	स्वच्छता
उन्नत	चाहेको अवस्थामा उपलब्ध, सबैको पहुँचमा रहेको, खानेपानी गुणस्तर परीक्षणको आधारमा दिसाजन्य जीवाणु रहित र रासायनिक प्रदूषण रहित खानेपानीको उपलब्धतालाई समावेश गर्न सकिने (राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने)	सबैको लागि पर्याप्त सरसफाइका सुविधाहरूको उपलब्धता, सफाइको निरीक्षण भएको, महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन उपयुक्त सुविधाहरूको उपलब्धता समावेश गर्न सकिने (राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने)	सबैका लागि अत्यावश्यक अवस्थामा हात धुने सुविधाहरूको उपलब्धता, महिनावारी स्वच्छताको शिक्षा र साधनहरू वितरण भएको (राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने)

आधारभूत	विद्यालयमा सुधारिएको स्रोतबाट खानेपानीको उपलब्ध भएको	विद्यालयमा लैङ्गिक-मैत्री र प्रयोग गर्न सकिने अवस्थाको सुधारिएको सुविधाहरू भएको	साबुन पानी सहितको हात धुने सुविधाहरू भएको
सीमित	सुधारिएको स्रोत (पाइपबाट खानेपानी, संरक्षित कुवा/मूल/ स्प्रिङ, वर्षात को पानी, बोतलको पानी); तर सर्वेक्षणको समयमा पानीको उपलब्धता नभएको	सुधारिएको सुविधाहरू (फलस/पोअर, स्ल्याब सहितको खाल्डे र कम्पोस्टिङ चर्पी); तर लैङ्गिक-मैत्री नभएको वा प्रयोग गर्ने अवस्थामा नरहेको	पानी भएको तर साबुन नभएको हात धुने सुविधाहरू भएको
सेवा नभएको	खानेपानी नभएको वा सुधार नभएको स्रोत (संरक्षण नगरिएको कुवा/मूल/ स्प्रिङ, सतहको पानी ठ्याङ्करबाट ल्याएको)	शौचालय नभएको वा असुरक्षित सुविधाहरू (खाल्डे चर्पी, स्ल्याब वा प्लेटफर्म नभएको चर्पीहरू, तैरिएको चर्पी, बाल्टिन चर्पी)	हात धुने सुविधाहरू नभएको विद्यालय वा पानी सहितको हात धुने सुविधा नभएको

१.६.५. स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू

सेवा स्तर	खानेपानी	सरसफाइ	स्वच्छता	स्वास्थ्य संस्थामा फोहोर व्यवस्थापन	वातावरणीय सफाइ
उन्नत	राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने	राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने	राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने	राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने	राष्ट्रिय स्तरमा परिभाषित गरिने
आधारभूत	सुधारिएको स्रोतबाट घर आँगनमा खानेपानीको उपलब्धता	प्रयोग गर्न योग्य सुधारिएको सरसफाइ सुविधाहरू र कम्तीमा एउटा चर्पी कर्मचारीलाई छुट्टाइएको; कम्तीमा एउटा लैङ्गिक-मैत्री महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनको लागि छुट्टाइएको र कम्तीमा एउटा चर्पी अपाङ्ग-मैत्री भएको	प्रयोग गर्न योग्य हात धुने (पानी र साबुन/वा र अल्कोहलमा आधारित हात सफा गर्ने वस्तु) सुविधा संस्थामा भएको र ५ मिटरको दूरीभित्र चर्पीको सुविधा भएको	कम्तीमा तीन गोटा फोहोर फाल्ने भाँडोमा फोहोर छुट्टाइएको र धारिलो र सङ्क्रामक फोहोर प्रशोधित वा सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको	सरसफाइको आधारभूत प्रोटोकल भएको र सरसफाइ गर्ने जिम्मेवारी पाएका कर्मचारीले तालिम प्राप्त गरेको
सीमित	सुधारिएको स्रोतबाट घर आँगनदेखि ५०० मिटरको दूरीमा खानेपानीको उपलब्धता तर आधारभूत स्तरको आवश्यकताहरू पुरा नभएको	कम्तीमा एउटा सुधारिएको सरसफाइ सुविधा भएको, तर आधारभूत सेवाको सबै मापदण्ड पुरा नभएको	उपचार स्थानमा वा चर्पीमा प्रयोग गर्न सकिने अवस्थाको हात धुने सुविधाहरूको उपलब्ध भएको वा दुबै मध्ये एक भएको	सीमित छुट्टाउने र वा धारिलो र सङ्क्रामक फोहोरको विसर्जन वा प्रशोधन गर्ने, तर आधारभूत स्तरको सेवाको मापदण्ड पुरा नभएको	सफाइ प्रोटोकल भएको र वा कम्तीमा केही कर्मचारीले सरसफाइ सम्बन्धी तालिम प्राप्त गरेको
सेवा नभएको	खानेपानीको असुरक्षित स्रोत जस्तै इनार, कुवा वा खोला वा सतहको पानी;	चर्पीका सुविधाहरू असुरक्षित (स्ल्याब र प्लेटफर्म बिनाको खाल्डे चर्पी, तैरिएको चर्पी, बाल्टिन	उपचार स्थानमा वा चर्पीमा प्रयोग गर्न हुने अवस्थामा हात	छुट्टै फोहोर फाल्ने भाँडो र वा धारिलो र सङ्क्रामक फोहोरको	सफाइ प्रोटोकल नभएको र कर्मचारीहरूले सफाइ तालिम

	वा सुधारिएको स्रोत घर आँगनबाट ५०० मिटरको दूरीको धारा वा त्यो धारामा पानीको सुविधा नभएको	चर्पीहरू) वा चर्पीको सुविधा नै नभएको	धुने सुविधाहरू नभएको	सुरक्षित विसर्जन/ प्रशोधन गर्ने सुविधा नभएको	प्राप्त नगरेको
--	---	--------------------------------------	----------------------	--	----------------

१.७. वास योजना तर्जुमा औजार को रुपमा एनवास (NwASH Mobile Apps)

भजनी नगरपालिकाले वास योजना तर्जुमा औजार को रुपमा प्रयोग गरेको एनवास (NwASH Mobile Apps) वेबमा आधारित योजना तर्जुमा औजार हो । यसले पालिका स्तरमा पूर्ण रूपमा वास कभरेज प्राप्त गर्न आवश्यक योजना र लागत तयार गर्दछ । यो औजार प्रयोगको लागि (<http://nwash.mows.gov.np/dashboard>) मा उपलब्ध छ । यसले सन् २०२०-२०३० सम्मको निम्ति प्रस्तावित आयोजना र कार्यक्रमहरूको विस्तृत लागत र मात्राको स्पष्ट प्रस्तुति समेत प्रदान गर्दछ । यो औजार प्रयोग गर्न तलका शर्तहरू पुरा गर्नु पर्नेछ ।

१. खानेपानी मन्त्रालयको अधिकार प्राप्त (UserName र Password) व्यक्तिले यो औजारको प्रयोग गर्न सक्नेछन् ।
२. मौजुदा वास सेवा तथा संरचनाहरूको तथ्यांक संकलन, लेखाजोखा र मस्यौदा १.५.२ अनुसार गर्नुपर्दछ ।
३. भिजनिङ कार्यशाला (Visioning Workshop) तथा रणनीतिक योजना तर्जुमा कार्यशाला सञ्चालन गर्न यो औजारलाई राम्रोसँग बुझ्नेको, सहजीकरण सीप भएको सहजकर्ता को आवश्यक पर्दछ ।

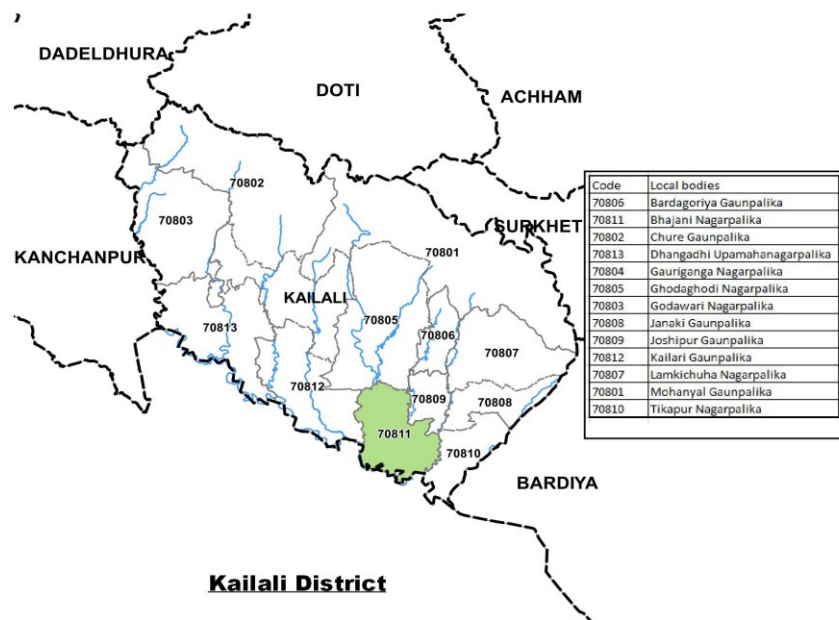
२. भजनी नगरपालिका

२.१. भौगोलिक अवस्थिति र बनौट

भजनी नगरपालिका सुदूरपश्चिम प्रदेश, कैलाली जिल्लामा अवस्थित छ। सन् २०२१ को जनगणना सर्वेक्षणको प्रारम्भिक नतिजा अनुसार भजनी नगरपालिकामा कुल घरधुरी १११४३ तथा पुरुष २५८०२ र महिला २७९९३ गरि कुल जनसंख्या ५३७९५ रहेको छ। यस पालिकाको क्षेत्रफल १७५.०१ वर्ग कि.मी रहेको छ।

तालिका २-१: पालिका विवरण

क्र. सं.	परामिति	विवरण
१	नगरपालिकाको नाम	भजनी नगरपालिका
२	कोड सङ्ख्या	७०८११
३	स्थान/ठेगाना	कैलाली, सुदूरपश्चिम प्रदेश
४	नगरपालिकाको जम्मा जनसङ्ख्या	५३७९५
५	नगरपालिकामा जम्मा घरधुरी	१११४३
६	नगरपालिकामा पाइप सञ्जालको खानेपानी सुविधाबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	२४२३
७	नगरपालिकामा पाइप सञ्जालको खानेपानी सुविधाबाट लाभान्वित घरधुरी	४२९
८	खानेपानी सुविधाको पहुँच (जनसङ्ख्या %)	४.५ पाइप प्रणाली बाट
९	खानेपानी सुविधा पहुँचको घरधुरी (घरधुरी %)	३.८ पाइप प्रणाली बाट
१०	चर्पीको पहुँच पुगेको घरधुरी	४२४/ (९६७ नमुन घरधुरी सर्वेक्षणमा) ४३.८ प्रतिशत
११	सरसफाइ सुविधाको पहुँच (घरधुरी %)	९८.८३
१२	२०२०-२०३० को लागि जम्मा बास लागत	१६७०१५२६५९

Bhajani Nagarpalika (70811)

चित्र २-१: पालिकाको स्थान मानचित्र

२.२. भू-उपयोग तथा वातावरण

भजनी नगरपालिकाको कुल १७५.०९ वर्ग किमी क्षेत्रफल मध्य ८९.७५ वर्ग किमी (५१.२६प्रतिसत) भू-भाग खेतीयोग्य जमिनले ओगटेको छ भने ८९.७५ वर्ग किमी (४१.२१प्रतिसत) भू-भाग बन जंगल रहेको छ । बाँकि जमिन चरण, घाँसे जमिन, बस्ति आदिले ओगटेको छ । यस पालिकामा माटोको बनवट, खेतीयोग्य जमीन, बस्तीयोग्य क्षेत्र आदिको विस्तृत अध्ययनको आधालमा नगरवासीहरुको आर्थिक हैसियत बृद्धी गर्न र वातावरणमा प्रतिकूल असर पर्न नदिन के कस्ता उत्पादन प्रणाली तथा नीतिहरु अवलम्बन गर्न सकिन्छ भन्ने विषयमा विस्तृत अध्ययन गरी योजना निर्माण पश्चात कार्यान्वयन गर्नुपर्ने देखिन्छ। प्राकृतिक स्रोतका हिसावले सम्पन्न भजनी नगरपालिका जलस्रोतका दृष्टीले पनि सम्पन्न मानिन्छ। पालिकाको अधिकतम तापक्रम ४३ ° सिन्टिग्रेड र न्युनतम तापक्रम ६.३ ° सिन्टिग्रेड वार्षिक वर्षा - मिलि लिटरदेखि - मिलि लिटर हुने गरेको छ ।

२.३. प्रशासनिक एकाइ

यस पालिकामा हाल ९ वटा वडा कायम रहेका छन् । हालको वडामा समावेश साविकका गाविस तथा वडाहरुको विवरण देह्यको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका 2-2: पालिकाको वडा विभाजन

वडा नं.	नगरपालिकामा समावेश गरिएका पुराना गाविस र नगरपालिका	पुराना वडा नं.
१	भजनी त्रिशक्ति	७,८
२	भजनी त्रिशक्ति	६
२	थापापुर	४
३	भजनी त्रिशक्ति	४,५
४	भजनी त्रिशक्ति	१०,११
५	भजनी त्रिशक्ति	२,३
६	थापापुर	१-३,७
७	भजनी त्रिशक्ति	१
८	थापापुर	५,६,८,९
९	भजनी त्रिशक्ति	९,१२

२.४. जनसंख्या र जनसाङ्खिक विशेषताहरू

२.४.१. जात जाति र अन्य जनसाङ्खिक विवरण

भजनी नगरपालिकामा ६६ बस्तीहरू रहेका छन् । धेरैजसो वडाका बस्तीहरू छरिएर रहेका छन् । वडा नं. १ का बस्तीहरू बाक्लो (बजार) रहेका छन् । सन् २०२१ को जनगणना अनुसार भजनी नगरपालिकाको जनसङ्ख्या ५३७९५ छ । यो जनसंख्या नेपालको कुल जनसङ्ख्याको ०.२% हुन आउँछ । नगरपालिकाको जनघनत्व ३०७ जना प्रति वर्ग किलोमिटर रहेको छ । सन् २०३० को प्रक्षेपित जनसङ्ख्या ६३५६३ हुन आउने ४.८७अनुमान गरिएको छ । नगरपालिकाको औसत घरधुरी सङ्ख्या ५.९५ रहेको छ । नगरपालिकामा महिला र पुरुषको जनसङ्ख्या प्रतिशत क्रमश ५२.०३%, ४७.९७% रहेको छ । नगरपालिकामा युवाहरुको जनसङ्ख्या ३५.९१% छ । वडा अनुसारको जनसङ्ख्या

वितरण तल तालिकामा दिइएको छ ।

उमेरगत हिसावले भजनी नगरपालिकामा पाँच वर्ष मुनिको जनसङ्ख्या ४८३७, ५-१५ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या ३०७७९, १६-५९ वर्ष उमेरको जनसङ्ख्या ३०७७९ र ६० वर्षभन्दा माथि उमेरको जनसङ्ख्या ३४२९ रहेको छ । एकल महिला (अविवाहित र विधवा) को जनसङ्ख्या र अपाङ्गता (महिला र पुरुष) को जनसङ्ख्या ११७८ रहेको देखिन्छ । तलको तालिकामा वडागत रूपमा घरधुरी, महिला तथा पुरुष जनसङ्ख्या दिइएको छ ।

तालिका 2-3: वडागत रूपमा घरधुरी र जनसङ्ख्या

वडा नं	२०११ जनगणना अनुसार					घरधुरी सर्वेक्षण बाट				
	घरधुरी	जनसङ्ख्या			औसत घरधुरी	घरधुरी	जनसङ्ख्या			औसत घरधुरी
		पुरुष	महिला	जम्मा			पुरुष	महिला	जम्मा	
१	११०७	३१२४	३०९०	६२१४	५.६१	१,४१५	३,१३४	३,३१०	६,४४८	४.५६
२	७००	२१४१	२०७१	४२१२	६.०२	८९५	२,१४८	२,२१९	४,३७०	४.८८
३	१०४०	३२३०	३२३३	६४६३	६.२१	१,३२९	३,२४१	३,४६४	६,७०५	५.०४
४	९५१	२९७७	३१७५	६१५२	६.४७	१,२१६	२,९८७	३,४०१	६,३८३	५.२५
५	१०४९	३०८०	३२१२	६२९२	६	१,३४१	३,०९०	३,४४१	६,५२९	४.८७
६	९८४	२९०८	२९०६	५८१४	५.९१	१,२५८	२,९१८	३,११३	६,०३३	४.८०
७	७६९	२५६३	२३९२	४९५५	६.४४	९८३	२,५७२	२,५६३	५,१४१	५.२३
८	१०२५	२८५३	३०५७	५९१०	५.७७	१,३१०	२,८६३	३,२७५	६,१३२	४.६८
९	१०९२	२८४०	२९९३	५८३३	५.३४	१,३९६	२,८४९	३,२०७	६,०५२	४.३४
जम्मा	८७१७	२५७१६	२६१२९	५१८४५	५.९५	११,१४३	२५,८०२	२७,९९३	५३,७९५	४.८३

माथि तालिकामा प्रस्तुत भएअनुसारको वडागत जनसङ्ख्या वितरणलाई आधार मान्दा हाल पालिकाको कुल जनसंख्या ५३७९५ पुगेको देखिन्छ ।

२.५. जनसङ्ख्याको गतिशिलता र बसाइ सराइको स्थिति

भजनी नगरपालिका बिगतमा कैलाली जिल्लाको प्रमुख नाकको रूपमा रहेको भएतापनि हाल आएर ओझेलमा परेको देखिन्छ, जनसंख्या वृद्धि दर न्यून भएको हुँदा बसाइ सराइको सन्दर्भमा पालिका भित्र आउने र पालिका बाट बाहिर जाने क्रमस २५५ र १५४ जना रहेका छन् भने आ.ब. २०७५/७६ मा १४०१ जनाको जन्म भएको मा १९६ मृत्यु भएको र ७७१ जनाको बैबाहिक सम्बन्ध भएको रहेछ ।

२.६. भौतिक पूर्वाधारको अवस्था

यस पालिका क्षेत्र भौतिक पूर्वाधारको अवस्थाको आधारमा सामान्य देखिन्छ । पालिका क्षेत्र भित्र कुल ५६५ किमी सडक संजाल रहेको छ जसमा जिल्ला स्तरीय पक्कि सडक ३९ कि.मि., र स्थानीय सडक, गाडा बाटो, र अन्य पैदल मार्ग रहेको छ । २०२१ मा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार पालिकामा विध्युतको पहुँचको हकमा उर्जाको रूपमा रास्ट्रिय प्रसारण लाईन प्रयोग गर्ने घरपरिवार सात प्रतिशत रहेको देखिन्छ । यस पालिका क्षेत्रमा रहेका सरकारीतर्फका शैक्षिक संस्थाहरु ४१ वटा र १५ निजी शैक्षिक संस्थाहरु रहेका छन् । स्वास्थ्य संस्थाहरुको हकमा पालिका क्षेत्र भित्र ९ अस्पताल, स्वास्थ्य केन्द्र, निजी नर्सिङ होम रहेका छन् ।

२.७. आर्थिक अवस्था, गतिविधि र पेशा

भजनी नगरपालिकाभित्रका बजारहरु स्थानीय व्यापारिक केन्द्रहरु हुन् । कृषी, पशु एवम् कच्चा पदार्थको सुलभ उपलब्धता, पालिकाको सवैजसो वडा तथा बस्तीहरुमा सडक, बिजुली, लगायतका आधारभूत पूर्वाधारको विकास तथा उद्ध्योग स्थापनाका लागि पर्याप्त समथार जमीन यस पालिकामा रहेको हुँदा पालिकामा कृषी, पशु, बन लगायतका उद्ध्योगका साथै घरबास (Home-Stay) पर्यटन समेतको विकासको प्रचुर सम्भावना रहेको छ ।

खाद्ध्यान्न, दलहन, तेलहन, (अमिलो जातका फलफूल) को उत्पादन, गाई, भैँसी, बाख्रा जस्ता पशुजन्य उत्पादन, उर्वरशिल भूमी र सिंचित क्षेत्रको विस्तार, वैदेशिक रोजगारी र विप्रेषण, बैंक तथा वित्तिय क्षेत्र र सहकारीको विस्तार, मन्दीर क्षेत्रको विकास र विस्तारले पर्यटन क्षेत्रमा थप टेवा पुग्न गइ आर्थिक उपार्जनमा सहयोग पुग्ने देखिन्छ । साथै बस्तीबस्तीमा स्थानिय बजारको विस्तारबाट यहाँका बासिन्दाहरुको आर्थिक गतिविधि बढिरहेको देखिन्छ ।

यस पालिकाको आर्थिक तथा सामाजिक विकासमा यहाँका वित्तिय तथा सहकारी संस्थाहरुको पनि भूमिका महत्वपूर्ण रहेको छ । सहकारी संस्थाहरुले स्थानिय स्तरको वचतलाइ पालिका बाहिर जानबाट रोकी स्थानिय क्षेत्रमा विभिन्न आयमूलक कार्यमा लगानी गरिरहेको छ । यस पालिकामा ८ वटा लघुवित्त तथा ऋण सहकारी संस्था र वाणिज्य बैंकहरुले आर्थिक तथा बैंकिङ गतिविधिहरु संचालन गरि रहेका छन् ।

बि स २०७५ को घरधुरी सर्वेक्षण मुताविकको भजनी नगरपालिकामा रहेका कुल घरधुरी मध्य ६६.९२ प्रतिसत घरधुरी कृषि/पशुपालन, ४.३ प्रतिसत घरधुरी व्यापार, २.९४ प्रतिसत घरधुरी जागिर, ८.४७ प्रतिसत घरधुरी वैदेशिक रोजगारीमा, ०.१ प्रतिसत घरधुरी उद्योग र बाँकि २७.२९ प्रतिसत घरधुरी ज्याला मजदुरीमा रहेका छन् ।

३. वास अवस्थाको विश्लेषण

यस खण्डले पालिकामा वासको मौजुदा अवस्था र चुनौतीहरूको विस्तृत लेखाजोखा गर्दछ । यसले विषयगत क्षेत्रहरू: खानेपानी सेवा, सरसफाइ तथा स्वच्छता, सामुदायिक सरसफाइ सेवा, विद्यालयमा वास सुविधा र स्वास्थ्य संस्थाको बर्तमान स्थिति स्पष्ट देखाउँछ र लक्षित अवस्था तथा बर्तमान अवस्था विचको अन्तर (gap) पनि स्पष्ट देखाउँछ । यसबाट बर्तमान अवस्थाको वास सुशासन, वित्तीय व्यवस्था र अन्तर (gap) पहिचान, यी सवालसँग सम्बन्धित चुनौतीहरू र निष्कर्षको सारांश प्राप्त हुन्छ ।

यस खण्डमा भजनी नगरपालिकाको मुख्य खानेपानी प्रविधिहरू, JMP (Joint Monitoring Programme) को क्षेत्रगत परिभाषामा आधारित भजनी नगरपालिकाको खानेपानी सेवाको कभरेज र विश्लेषण प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.१. खानेपानीका प्राथमिक स्रोतहरू

भजनी नगरपालिकाको वास (खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता) योजना निर्माणका क्रममा गरिएको सर्वेक्षण अनुसार पालिकाभित्र पाइप प्रणालीको खानेपानी सेवाले ६८.६% ओगटेको छ । पालिकामा पाइप प्रणालीको खानेपानी सेवा अन्तर्गत १.७२% सुरक्षित खानेपानीको सेवा र ३२.६१% आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा पुगेको देखिन्छ । त्यसै गरि ट्युवबेल प्रणालीले जम्मा खानेपानी सेवाको ३१.४% ओगटेको छ । ट्युवबेल प्रणालीको खानेपानी सेवा अन्तर्गत चाहिँ सुरक्षित खानेपानी सेवा १.७२% र २९.६८% आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवा पुगेको देखिन्छ ।

कुल ६५.७३% जनसङ्ख्यामा खानेपानीको पहुँच पुगेको छ भने ३३.८७% जनसङ्ख्यामा खानेपानीको पहुँच पुगेको छैन र बाँकी सबै जनसङ्ख्या सीमित तथा असुरक्षित खानेपानी सेवा लिएका भित्र पर्दछन् ।

तालिका 3-1: मौजुदा वास प्रणालीको अवस्था

क्र. सं.	सेवाका प्रकारहरू	प्रणालीको सङ्ख्या	लाभान्वित जनसङ्ख्या	यो के हो?
१	पाइप सञ्जालको खानेपानी	१	२४२३	कम्तीमा एउटा सङ्कलन इनटेक सहितको पाइप खानेपानी प्रणाली, कम्तीमा एउटा धाराको पाइप सञ्जाल खानेपानी प्रणाली
२	ट्युवबेलहरू	३८४	२२९२	सार्वजनिक त निजी प्रयोगको लागि स्यालो ट्युवबेल
३	मानव मलमुत्रजन्य फोहोर	०	०	मानव मलमुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन प्रणाली
४	ठोस फोहोर व्यवस्थापन	०	०	सामुदायिक ठोस फोहोर व्यवस्थापन प्रणाली
५	फोहोरपानी प्रशोधन प्रणाली	०	०	ढल सञ्जाल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन प्रणाली

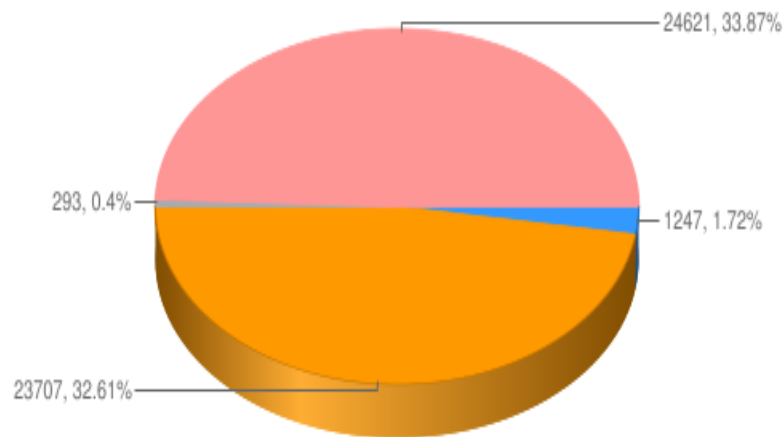
३.२. मौजुदा वास प्रणालीको अवस्था

३.२.१. पालिकाको मौजुदा वास प्रणालीको अवस्था अध्ययन गर्दा पालिका भित्र निम्न खानेपानी ,सरसफाइ तथा स्वच्छता प्रणालीहरू रहेको देखिन्छ ।

पालिकामा मौजुदा सन्चालित, अर्द्ध सन्चालित वा आँशिक सन्चालित खानेपानी आयोजनाहरू वडागत रुपमा हेर्दा खानेपानी सुविधाबाट लाभान्वित घरधुरी मध्य ६८.६% घरधुरीले पाइप प्रणालीबाट खानेपानी सेवा

प्राप्त गरेको देखिन्छ भने ३१.४% घरधुरीहरूले अन्य स्रोतबाट खानेपानी सेवा प्राप्त गरेको देखिन्छ । यसको विस्तृत विवरण तलको चित्र अनुसार रहेको छ ।

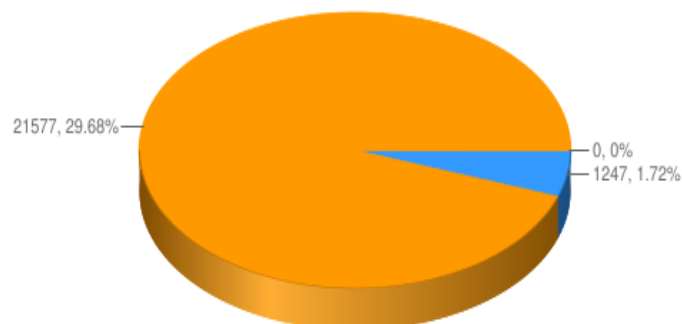
खानेपानी सेवा

■ सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको सेवा ■ आधारभूत सेवाहरू ■ सीमित सेवाहरू र सुधार नभएको सेवाहरू ■ सेवा नपुगेको

चित्र 3-1: खानेपानी सेवा

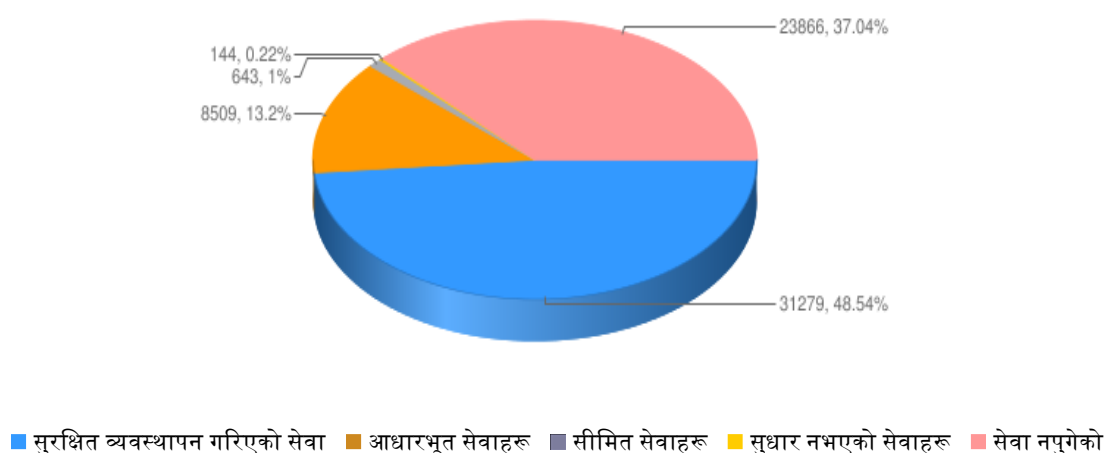
ट्युबवेल

■ सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको सेवा ■ आधारभूत सेवाहरू ■ सीमित सेवाहरू

चित्र 3-2: ट्युबवेल

सरसफाई घरधुरी

चित्र 3-3: सरसफाई घरधुरी

३.२.२. घरायसी स्तरमा पहुँच र सेवा स्तर

घरायसी स्तरमा खानेपानी सेवाको पहुँच र कभरेजको अवस्था माथिको चित्रमा प्रस्तुत गरिएको छ। त्यसमध्ये सुरक्षित सरसफाईको सेवा र आधारभूत सरसफाईको सेवा ४८.५४% र १३.२% जनसङ्ख्याले प्राप्त गरेको देखिन्छ।

३.२.३. मानव मलमुत्र-जन्य फोहोर व्यवस्थापन:

हालसम्म नगरपालिकामा यो सेवा र सुविधाको उपलब्धता नरहेको देखिन्छ।

३.२.४. ढल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र:

ढल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्रको सञ्चालन सेवा पनि हालसम्म यो नगरपालिकामा उपलब्ध रहेको छैन।

३.२.५. ठोस फोहोर व्यवस्थापन:

हालसम्म नगरपालिकामा ठोस फोहोर व्यवस्थापन सेवा र सुविधाको उपलब्धता नरहेको देखिन्छ।

तालिका 3-2: घरायसी स्तरमा पहुँच र सेवा स्तर

क्र. सं.	लाभान्वित जनसङ्ख्या	खानेपानी		ट्युबवेल		सरसफाई घरधुरी		FSM		ढल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र		ठोस फोहोर व्यवस्थापन	
		जनसं.	%	जनसं.	%	जनसं.	%	जनसं.	%	जनसं.	%	जनसं.	%
१	सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको सेवा	१२४७	१.७२	१२४७	१.७२	३१२७९	४८.५४	०	०	०	०	०	०
२	आधारभूत सेवाहरू	२३७०७	३२.६१	२१५७७	२९.६	८५०९	१३.२	०	०	०	०	०	०

					८								
	जम्मा लाभान्वित	२४९५४	३४.३३	२२८२४	३१.४	३९७८८	६१.७३	०	०	०	०	०	०
३	सीमित सेवाहरू	२९३	०.४	०	०	६४३	१	०	०	०	०	०	०
४	सुधार नभएको सेवाहरू	०	०	०	०	१४४	०.२२	०	०	०	०	०	०
५	सेवा नपुगेको	२४६२१	३३.८७	०	०	२३८६६	३७.०४	४९८६८	१००	६४४४१	१००	४९८६८	१००
६	जम्मा जनसङ्ख्या	४९८६८	६८.६	२२८२४	३१.४	६४४४१	१००	४९८६८	१००	६४४४१	१००	४९८६८	१००

३.३. सरसफाइ र स्वच्छता:

तलको तालिकाले पालिका भित्रको सरसफाइ र स्वच्छताको सेवा स्तरलाई देखाउँछ । कुल ७४.०४% (७९२५/१०७०४) घरधुरीमा हात धुने सुविधाहरू रहेका छन् । यी सबै घरधुरीहरूमा हात धुने सुविधाको नजिकै साबुन राख्ने व्यवस्था पनि रहेको पाइयो । सर्वेक्षणले पालिका भित्र ४४१० घरधुरीमा चर्पी नभएको देखाएको छ तर ती घरहरूमा पनि हात धुने सुविधाहरू निर्माण भएको पाइन्छ ।

तालिका 3-3: सरसफाइ र स्वच्छताको सेवा स्तर

क्र.सं.	सेवा स्तर	घरधुरी	जनसङ्ख्या	निजी चर्पीको सङ्ख्या	हात धुने सुविधा भएका घरधुरीको सङ्ख्या	साबुन सहितको हात धुने सुविधा भएका घरधुरीको सङ्ख्या	अपाङ्ग-मैत्री चर्पीको सङ्ख्या	पानी सहितको चर्पी भएका घरधुरीको सङ्ख्या
१	सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको	४७९८	३१२७९	४७९८	४७९८	४७९८	४३२	४७९८
२	आधारभूत	१३९६	८५०९	१३९६	४५४	१३०७	२२२	११९७
३	सीमित	७८	६४३	०	७८	७८	३३	७८
४	सुधार नभएको	२२	१४४	२	२	२	२	२
५	चर्पी नभएको	४४१०	२३८६६	०	२५९३	३८००	०	३६७९
६	जम्मा	१०७०४	६४४४१	६१९६	७९२५	९९८५	६८९	९७५४

३.४. संस्थाहरूमा कभरेज र समुच्च सेवा स्तर

पालिका भित्रका संस्थाहरूमा वासको अवस्था, JMP (Joint Monitoring Programme) को वास क्षेत्रगत परिभाषामा आधारित रहि सङ्ख्याको हिसाबले प्रस्तुत गरिएको छ । सेवाको स्तरहरू बर्गिकरण पनि JMP कै सूचकमा आधारित रहि उन्नत, आधारभूत, सीमित र सेवा नभएको भनि गरिएको छ । यसको विस्तृत टिपोट (Name of the Note) <http://nwash.mows.gov.np/dashboard> मा हेर्न सकिन्छ ।

तालिका 3-4: संस्थाहरूमा कभरेज र सेवा स्तर

क्र. सं.	वास सेवा	विद्यालय					स्वास्थ्य संस्था					सार्वजनिक स्थल				
		उन्नत	आधारभूत	सीमित	नभएको	जम्मा	उन्नत	आधारभूत	सीमित	नभएको	जम्मा	उन्नत	आधारभूत	सीमित	नभएको	जम्मा
१	खानेपानी	०	२७	२७	२	५६	०	०	६	३	९	०	०	०	०	०
२	सरसफाई	०	३३	११	१२	५६	०	०	७	२	९	०	०	०	०	०
३	स्वच्छता	०	०	२७	२९	५६	०	०	७	२	९	०	०	०	०	०
४	वातावरणीय सफाई	०	०	०	०	०	०	३	३	३	९	०	०	०	०	०

३.५. विद्यालयमा वास सुविधाहरू

भजनी नगरपालिका अन्तर्गत कुल ५६ वटा सामुदायिक तथा निजी विद्यालयहरू संचालनमा छन् । त्यसमध्ये ५ वटा अलग्गै बाल विकास केन्द्र, ३६ वटा आधारभूत तहको विद्यालय, १४ वटा माध्यमिक तहको विद्यालय र १ कलेज स्तरका शैक्षिक संस्थाहरू छन् । सबै शैक्षिक संस्थाहरूमा गरि कुल १२६४६ विद्यार्थीहरू अध्ययनरत छन् । यी सम्पूर्ण विद्यालयहरूमा खानेपानी तथा सरसफाइको सुविधा को सर्वेक्षण एनवास मोबाइल एप्स बाट गरिएको थियो । सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कहरूको विस्तृत विवरण तलका तालिकाहरूमा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका 3-5: शैक्षिक संस्थामा सुधारिएको खानेपानी प्रणाली

क्र. सं.	खानेपानी प्रणाली	विद्यालय सङ्ख्या	विद्यार्थी सङ्ख्या
१	सुधारिएको	३५	६६९०
२	सुधार नभएको	२१	५९५६
३	जम्मा	५६	१२६४६

तलको तालिकामा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सेवाहरूको विभिन्न सेवा स्तरमा विद्यालयको सङ्ख्या र लाभान्वित विद्यार्थीको सङ्ख्या दिइएको छ ।

तालिका 3-6: शैक्षिक संस्थाको सेवा स्तर

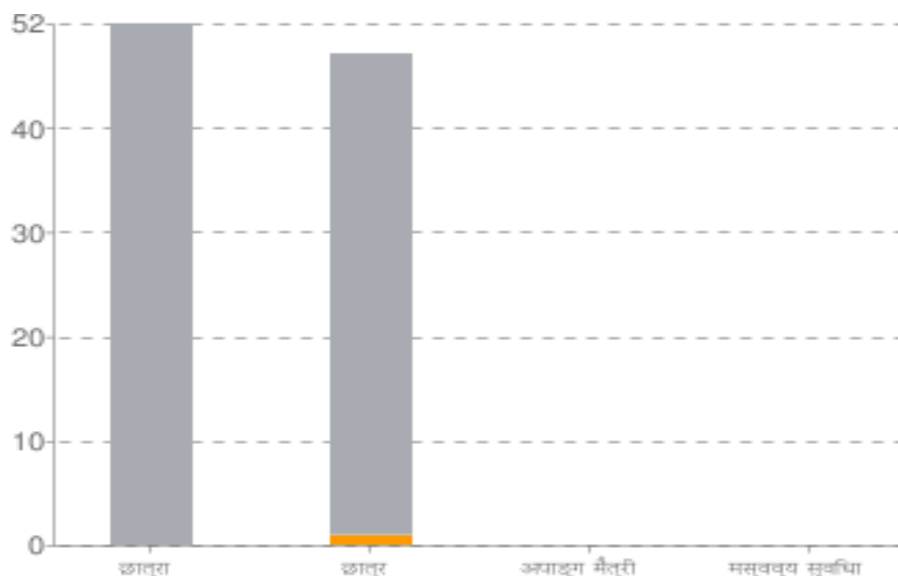
क्र. सं.	सेवा स्तर	खानेपानी		सरसफाई		स्वच्छता	
		विद्यालय सङ्ख्या	विद्यार्थी सङ्ख्या	विद्यालय सङ्ख्या	विद्यार्थी सङ्ख्या	विद्यालय सङ्ख्या	विद्यार्थी सङ्ख्या
१	सेवा नभएको	२	१०६	१२	११७७	२९	५१३४
२	आधारभूत	२७	७१२६	११	१४०६	२७	७५१२
३	सीमित	२७	५४१४	३३	१००६३	०	०
४	उन्नत	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	५६	१२६४६	५६	१२६४६	५६	१२६४६

तलको तालिकाले विद्यालयमा छात्रा र छात्रहरूको लागि चर्पीको सङ्ख्या, अपाङ्ग-मैत्रीका साथै महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन सुविधाहरू भएको चर्पीहरूको सङ्ख्या समेत देखाउँछ ।

तालिका 3-7: शैक्षिक संस्थाको चर्पीको सेवा स्तर

क्र. सं.	सेवा स्तर	चर्पीको सङ्ख्या			
		छात्रा	छात्र	अपाङ्ग-मैत्री	मस्वव्य सुविधा
१	सेवा नभएको	०	०	०	०
२	आधारभूत	०	१	०	०
३	सीमित	५२	४८	०	०
४	उन्नत	०	०	०	०
५	जम्मा	५२	४९	०	०

शैक्षिक संस्थाका चर्पीको सेवा स्तर

चित्र ३-४: शैक्षिक संस्थाका चर्पीको सेवा स्तर

भजनी नगरपालिका अन्तर्गत रहेका ५६ वटा विद्यालयहरूमा शौचालयको सुविधा रहेको पाइन्छ र ती सबै विद्यालयहरूमा छात्राहरूका लागि छुट्टै शौचालयको व्यवस्था रहेको छ ।

३.६. स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू

पालिका भित्रका स्वास्थ्य संस्थाहरूमा रहेका वास सेवा तथा सुविधाहरूको लेखाजोखा गर्ने क्रममा 'उन्नत स्तरको' वास सेवाको निर्धारित परिभाषा सहित लेखाजोखा गरिएको छैन । त्यसैले 'आधारभूत सेवा' स्तरको स्वास्थ्य संस्थाहरूको सङ्ख्यालाई नै उन्नत स्तरको सेवा पनि भएको स्वास्थ्य संस्थामा समावेश गर्न सकिने छ । तलको तालिकाले भजनी नगरपालिकाको स्वास्थ्य संस्थाको सङ्ख्या र जनसङ्ख्या (बिरामी र कर्मचारी) को लागि विभिन्न स्तरको सेवा र खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता र ठोस फोहोर व्यवस्थापनको सुविधाहरू देखाउँछ ।

तालिका ३-८: स्वास्थ्य संस्थाको सेवा स्तर

क्र.	सेवा स्तर	खानेपानी		सरसफाई		स्वच्छता		ठोस फोहोर व्यवस्थापन	
		स्वास्थ्य	जन	स्वास्थ्य	जन	स्वास्थ्य	जन	स्वास्थ्य	जन

सं.		संस्थाको सङ्ख्या	सङ्ख्या	संस्थाको सङ्ख्या	सङ्ख्या	संस्थाको सङ्ख्या	सङ्ख्या	संस्थाको सङ्ख्या	सङ्ख्या
१	सेवा नभएको	३	९०	२	५९	२	५९	१	२४
२	आधारभूत	६	३६३	७	३९४	७	३९४	१	३१
३	सीमित	०	०	०	०	०	०	७	३९८
४	उन्नत	०	०	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	९	४५३	९	४५३	९	४५३	९	४५३

पालिका क्षेत्रभित्र भएका ९ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमध्ये ० स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सीमित स्तरको खानेपानी सुविधा उपलब्ध देखिन्छ भने ६ स्वास्थ्य संस्थामा आधारभूत तहको सुविधा उपलब्ध छ ।

३.६.१ स्वास्थ्य संस्थामा सरसफाई

यस पालिकामा भएका ९ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा रहेका शौचालयहरूको तथ्याङ्क तलको तालिकामा देखाइएको छ । सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा महिला र पुरुषहरूको लागि छुट्टा छुट्टै शौचालयको व्यवस्था रहेको र सबै गरि २ वटा शौचालयहरू महिलाको लागि महिनावारि स्वच्छता व्यवस्थापन-योग्य रहेको देखिन्छ । त्यसै गरि १ वटा शौचालयहरू अपाङ्ग मैत्री रहेको पाइयो ।

३.६.२. स्वास्थ्य संस्थामा ठोस फोहोर व्यवस्थापन

९ वटा स्वास्थ्य संस्था मध्ये ९ स्वास्थ्य संस्थामा ठोस फोहोरको सुरक्षित संकलन गर्न बकेटहरूको लेबलिङसहित व्यवस्था गरिएको छ भने ८ वटा स्वास्थ्य संस्थामा धारिलो र सङ्क्रामक फोहोर छुट्टयाइ बिसर्जन गर्ने गरिएको छ । २ वटा स्वास्थ्य संस्थामा महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनको लागि इन्सिनेरेटर सहितको उपलब्धता रहेको छ भने २ वटा स्वास्थ्य संस्थामा सालनाल (प्लेसेन्टा) बिसर्जन गर्ने (फाल्ने) खाल्डोको समेत उपलब्धता देखिन्छ । विस्तृत विवरण तलको तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वातावरणीय सरसफाई सम्बन्धि अध्ययन गर्दा ४ स्वास्थ्य संस्थाको वातावरणीय सरसफाइको लागि प्रोटोकल भएको र त्यसका निम्ति कर्मचारि परिचालन गरिएको पाइयो ।

तालिका 3-9: स्वास्थ्य संस्थाको अवस्था

क्र. सं.	सेवा स्तर	सङ्ख्या
स्वास्थ्य संस्थामा खानेपानी सेवा		
१	पर्याप्त खानेपानी भएका स्वास्थ्य संस्थाको सङ्ख्या	५
२	सुरक्षित पानी भएका स्वास्थ्य संस्थाको सङ्ख्या	५
स्वास्थ्य संस्थामा सरसफाई		
१	पुरुषको लागि प्रयोग-योग्य शौचालय	७
२	महिलाको लागि प्रयोग-योग्य शौचालय	५
३	महिलाको लागि महिनावारि स्वच्छता व्यवस्थापन-योग्य शौचालय	२
४	अपाङ्ग-मैत्री शौचालय	१
स्वास्थ्य संस्थामा स्वच्छता		
१	साबुन सहितको हात धुने सुविधा भएका स्वास्थ्य संस्था	७
२	अल्कोहलमा आधारित हात सफा गर्ने सुविधा भएका स्वास्थ्य संस्था	५
३	प्रयोग-योग्य हात धुने सुविधा भएका स्वास्थ्य संस्था	५
स्वास्थ्य संस्थामा ठोस फोहोर व्यवस्थापन		
१	फोहोर फाल्ने भाँडो	९

२	धारिलो र सङ्क्रामक फोहोर छुट्टाइएको र विसर्जन गरेको	८
३	महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापनको लागि इन्सिनेरेटर सहितको उपलब्धता	२
४	खतरनाक फोहोरको लागि इन्सिनेरेटर सहितको उपलब्धता	३
५	प्लेसेन्टा फाल्ने खाडोको उपलब्धता	२
स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वातावरणीय सरसफाई		
१	वातावरणीय सरसफाइको लागि प्रोटोकल भएको	४
२	वातावरणीय सरसफाइको लागि कर्मचारी भएको	६

३.७. सार्वजनिक स्थलमा वास सुविधाहरू

यस पालिका भित्र जम्मा २ सार्वजनिक शौचालयहरू छन् तर ती सार्वजनिक शौचालयहरूको संचालन, मर्मत संभार र व्यवस्थापन एउटा चुनौतीको रूपमा रहेको छ । १ वटा शौचालयहरूमा हात धुने र पर्याप्त पानीको उपलब्धता रहेको छ । संचालनमा रहेका सार्वजनिक शौचालयहरूमा महिला शौचालयहरू २ वटा छन्।

साथै ० सार्वजनिक शौचालयहरू विभिन्न स्थानमा निर्माणका लागि प्रस्ताव गरिएको छ । पालिका भित्रका सार्वजनिक शौचालयहरूको सरसफाई सुविधाहरूको अवस्था सम्बन्धि विवरण तलका तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका 3-10: सार्वजनिक स्थलमा वासको अवस्था

क्र. सं.	सेवा स्तर	सङ्ख्या
सार्वजनिक स्थानहरूमा खानेपानी		
१	हात धुने र शौचालयका सुविधाहरूमा पर्याप्त पानीको उपलब्धता	१
सार्वजनिक स्थानहरूमा सरसफाई		
१	महिला शौचालय भएको	२
२	कम्तीमा एउटा शौचालय अपाङ्ग-मैत्री भएको	१
३	कम्तीमा एउटा शौचालय बाल-मैत्री भएको	०
सार्वजनिक स्थानहरूमा पहुँच		
१	सबैको पहुँच	०
२	बालबालिकाको लागि पहुँच नभएको	१
३	अपाङ्ग-मैत्री नभएको	०
४	बाल-मैत्री र अपाङ्ग-मैत्री नभएको	१
सार्वजनिक स्थानहरूमा स्वच्छता		
१	हात धुने सुविधाहरू भएको	०
२	साबुन सहितको हात धुने सुविधाहरू भएको	०

३.८. पूर्ण सरसफाई उन्मुख गरिएका क्रियाकलाप र मौजुदा अवस्था

भजनी नगरपालिका खुला दिसा मुक्त घोषणा पश्चात पूर्ण सरसफाई उन्मुख दिशामा अगाडी बढेको पालिका हो । यस पालिकामा पालिका स्तरिय खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छताको निम्ति समन्वय समिति गठन गरि पूर्ण सरसफाइको लागि रणनीतिक योजना तर्जुमा र सोहि अनुरूप कार्यक्रम अगाडी बढाउनु पर्ने छ । समग्रमा पूर्ण सरसफाई उन्मुखताको अवस्था तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

पूर्ण सरसफाइका सूचक र पालिकाको विद्यमान अवस्था

क्र. सं.	पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू	विद्यमान अवस्था	कैफियत
----------	------------------------	-----------------	--------

१	योजना तर्जुमा तथा व्यवस्थापन - समन्वय समिति सकृय भएको - वास योजना (खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तयार भएका) - क्षमता विकासका लागि तालिमहरु संचालन गरिएको	- पालिका स्तरिय वास (खासस्व) समन्वय समिति गठन गर्नुपर्ने - वास योजना (खानेपानी सरसफाइ तथा स्वच्छता योजना तयार हुने क्रममा रहेको - क्षमता विकासका लागि खानेपानी र सरसफाइ तालिमहरु आयोजना गर्नु पर्ने	
२	चर्पीको समुचित प्रयोगको अवस्था - प्रत्येक घरधुरी, संघसंस्था र आवश्यकता सार्वजनिक स्थानहरुमा चर्पी निर्माण भइ प्रयोग भएको - साबुन पानीको सुविधा सहितको सुरक्षित र सफा चर्पी रहेको - खुला ठाउँमा दिसा नभेटिएको - संघसंस्था र सार्वजनिक शौचालयहरु प्रयोगकर्ता मैत्री भएको	९८.८३ प्रतिशत घरधुरीमा, ९६.४३ प्रतिशत विद्यालयहरुमा, ७७.७८ प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाहरुमा चर्पी प्रयोग भइरहेको; २ वटा स्थानहरुमा सार्वजनिक शौचालय प्रयोगमा रहेको। ७४.०४ प्रतिशत घरधुरीमा, ८७.५ प्रतिशत विद्यालयहरुमा, ५० प्रतिशत सार्वजनिक शौचालयहरुमा, ५५.५६ प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाहरुका शौचालयहरुमा हातधुने सुविधा उपलब्ध छ । - शौचालय भएका विद्यालयहरु मध्ये ० लैङ्गिकमैत्री र ० अपाङ्गमैत्री; स्वास्थ्य संस्थाहरु मध्ये २ लैङ्गिकमैत्री / १ अपाङ्गमैत्री; सार्वजनिक शौचालयहरु २ लैङ्गिकमैत्री / १ - अपाङ्ग- मैत्री रहेको ।	
३	व्यक्तिगत सरसफाइ - प्रत्येक घरले उपयुक्त स्थानमा साबुन पानी सहितको हात धुने स्थान बनाएको - घर, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सार्वजनिक कार्यालयहरुमा साबुन पानीले हात धुने सुविधा f - घर, विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सार्वजनिक कार्यालयहरुमा साबुन पानीले हात धुने, महिनवारी व्यवस्थापन लगायतका व्यक्तिगत सरसफाइ सम्बन्धि ज्ञान र अभ्यास भएको - व्यक्तिगत सरसफाइमा ध्यान पुर्याएको	९३.२८ प्रतिशत घरधुरीमा साबुनपानीसहितको हात धुने सुविधा रहेको ८२.१४ प्रतिशत विद्यालय, ७७.७८ प्रतिशत स्वास्थ्य संस्था / ० प्रतिशत सार्वजनिक शौचालयमा साबुन सहितको हात धुने सुविधा रहेको	

४	सुरक्षित पानीमा पहुँच तथा प्रयोग - आधारभूत स्तरको पानीमा सवैको पहुँच भएको - खानेपानी प्रणालीवट सुरक्षित खानेपानी नभएको अवस्थामा घरायसी, विद्यालय, संघसंस्थामा पानीको शुद्धिकरणका कुनै एक विधिको प्रयोग गरेर मात्र पानी पिउने गरेको - घरेलु पानी शुद्धिकरणका आवश्यक सामग्रीहरू स्थानिय बजारमा उपलब्ध भएका	- पालिकाको पछिल्लो अध्ययन अनुसार ९.४२ प्रतिशत घरहरू र ५७.७६ प्रतिशत जनसंख्याको पाइप प्रणालीको खानेपानीमा पहुँच पुगेको छ । - खानेपानीमाको शुद्धिकरण गर्ने सम्बन्धमा घरायसी तहमा १७.४९ घरधुरीले सँधैँ शुद्धिकरण गर्ने गरेको, ३२.९२ प्रतिशत घरधुरीले कहिलेकाहिँ गर्ने गरेका छन् । - खानेपानीमाको शुद्धिकरण गर्ने सम्बन्धमा विद्यालय तहमा २८.५७ प्रतिशत विद्यालयहरूले शुद्धिकरण गर्ने गरेको, २१.४३ प्रतिशत विद्यालयहरूले कहिलेकाहिँ गर्ने गरेको । - खानेपानीमाको शुद्धिकरणका सम्बन्धमा स्वास्थ्य संस्थाहरूको तहमा ३३.३३ प्रतिशत स्वास्थ्य संस्थाहरूले शुद्धिकरण गर्ने गरेको, २२.२२ प्रतिशत स्वास्थ्य	
५	स्वच्छ र सुरक्षित खानाको प्रयोग - घरको भान्सा, होटल तथा रेष्टुरेन्टहरू सफा रहेको र वासी तथा सडेगलेको खाना नखाने / नबेच्ने - खाना पकाउने र खाने भाँडा सफा हुनुका साथै खानेकुरा / पिउने पानी छोपेर राखेको - फलफुल तथा खानेकुराहरू राम्रोसंग सफा गरेर एवं पकाएर,तताएर खाने खुवाउने गरेको - सुरक्षित खानाको लागि कार्यदलगठन गरि कम्तीमा चौमासिक रुपमा अनुगमन हुने गरेको	यी सुचकहरूमा खासस्व योजना प्रकृयाको क्रममा सूचना नलिइएको; छुट्टै अध्ययन गरि सुचना लिनु पर्ने ।	
६	घरायसी एवं संस्थागत सरसफाई घर, विद्यालय, संघसंस्था भित्र तथा बाहिर सफा रहेको	घरायसी तहमा प्रतिशत घरपरिवारले कुहिने र नकुहिने फोहोर छुट्ट्याउने गरेका छन् / फोहोर	

	- विध्यालय, संघसंस्था तथा सार्वजनिक शौचालयहरुमा महिनावारीमा प्रयोग गरिएका स्यानिटरि प्याड वा अन्य साधनहरुको सफाइ एवं विसर्जन गर्ने वैज्ञानिक व्यवस्था भएको - घर, आँगन एवं विध्यालय, संघसंस्थाबाट निस्कने फोहोरलाई कुहिने र नकुहिने बर्गिकरण गरी ती फोहोरको समुचीत व्यवस्थापन गरेको - घर, आँगन एवं विध्यालय, संघसंस्थाबाट निस्कने फोहोर पानीको सुरक्षित निस्कासन भएको - अस्पताल, उद्योग, कालकारखानाबाट निस्केको फोहोरको सुरक्षित संकलन, निस्कासन तथा विसर्जन सोही संस्थाले गर्ने गरेको - उपयुक्त तरिकाले पशुपंक्षीको गोठ तथा खोर / मलमूत्र व्यवस्थापन गर्ने गरेको - भान्सा कोठामा हावा ओहोरदोहोर हुने उचित व्यवस्था तथा धुवाँ रहित चुल्होको प्रयोग भएको	व्यवस्थापनका लागि वैज्ञानिक व्यवस्था छैन - घर, आँगन एवं विध्यालय, संघसंस्थाबाट निस्कने फोहोरपानीको सुरक्षित निस्कासनको व्यवस्थापन हुन सकेको छैन - अस्पताल, उद्योग, कलकारखानाबाट निस्केको फोहोरको सुरक्षित संकलन, निस्कासन तथा विसर्जन सोही संस्थाले गर्ने गरेका छन् - गोठ सुधारका कार्यक्रम परम्परागत तवरले गर्ने गरेका छन्	
७	वातावरणिय सरसफाइ - गाउँ टोल, नगर एवं चौतारा आदी सार्वजनिक स्थानहरुको सरसफाइको लागि सरसफाइ समिति गठन भएको] - घरायसी तथा संस्थागत तहमा ठोस तथा तरल फोहोर व्यवस्थापनको आवश्यकता अनुसार उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग भएको - मानव मलमूत्रको व्यवस्थापनका हकमा व्यवस्थित सेप्टिक ट्याङ्कीमा जोडिएको, पक्की वाटरसिल चर्पी लगायत अन्य उपयुक्त प्रविधिको प्रयोग भएको - नगर वा नगरोन्मुख क्षेत्रमा ठोस फोहोरमैला व्यवस्थापनका लागि स्यानिटरी ल्यान्डफिल साइटको पहिचान गरी निर्माणको योजना तर्जुमा भएको व्यवस्थित ढलप्रणाली (मानव मलमूत्र फोहोर व्यवस्थापन वा वैज्ञानिक फोहोर पानीको प्रशोधन प्रणाली योजना तर्जुमा भएको	ठोस तथा तरल फोहोर व्यवस्थापनको लागि वैज्ञानिक तवरले ढल निकास तथा ल्यान्डफिल साइटको निर्माण गरिएको छैन	

३.९. खानेपानी तथा सरसफाईको मौजुदा प्रणाली तथा प्रविधि:

भजनी नगरपालिका मा हाल संचालनमा रहेका खानेपानी प्रणालीको संख्या एक रहेको छ । हाल संचालनमा रहेका उक्त योजना लिफ्ट प्रणालीमा आधारित छ । यस पालिकामा बितरण गरिएका खानेपानीका धाराहरू मध्ये ४१७ धारा निजी रहेका छन् । उक्त खानेपानी प्रणालीहरू प्रशोधन केन्द्र सहितका निर्माण भएका छन् ।

भजनी नगरपालिकाको १०७०३ घरधुरीमध्ये वास योजना तयारीको क्रममा भएको सर्वेक्षण अनुसार घरायसी शौचालयको अवस्था तपसिलमा देखाएवमोजिमको भेटियो । जसअनुसार १२२ घरधुरीहरूमा मात्र फलस शौचालय छन् भने २०९४ घरधुरीहरूमा स्ल्याब सहितको खाल्टे शौचालय छन् । सर्वेक्षण अनुसार ४४१० घरधुरीमा शौचालय नै नभएको देखिन्छ ।

पालिकामा रहेका विभिन्न प्रकारका प्रविधिहरूमा आधारित शौचालयहरूको अवस्था तलको तालिकामा देखिन्छ । शौचालयको विस्तृत विवरण अनुसूचीमा राखिएको छ ।

तालिका 3-11: पालिका स्थित सरसफाईको अवस्था

क्र. सं.	चर्पीको प्रकार	घरधुरी	%	जनसङ्ख्या	%
१	फलस	१२२	१.१४	६४३	१
२	पोअर फलस	२०९४	१९.५७	१२३७६	१९
३	कम्पोस्टिङ	६६	०.६२	३१०	०
४	स्याल्याब सहितको खाल्टे चर्पी	३९८९	३७.२७	२७१०२	४२
५	तैरिएको चर्पी	२२	०.२१	१४४	०
६	बाल्टिन	०	०	०	०
७	छैन	४४१०	४१.२	२३८६६	३७
८	जम्मा	१०७०३	१००	६४४४१	१००

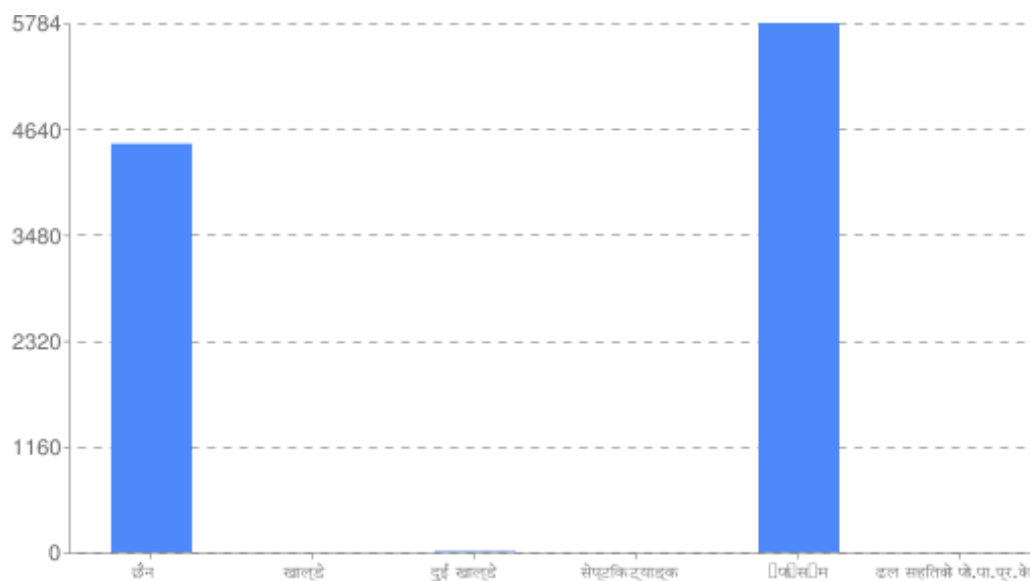
यस भजनी नगरपालिका रहेका घरायसी शौचालयहरूबाट निस्कने मानव मलमूत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन गर्ने सन्दर्भमा ५७८४ घरधुरीले व्यवस्थित मानव मलमूत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन (Fecal Sludge Management-FSM) तरिका अपनाएको पाइयो । ० घरधुरीले ढल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्रमा आफ्नो घरको फोहोर पानी पठाउने गरेको पाइयो । त्यसै गरी सेप्टिक ट्यांक भएको शौचालय ० घरधुरीमा र दुई खाल्डे शौचालय रहेको ११ घरधुरी पाइयो ।

तालिका 3-12: मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन विकल्पहरू

क्र. सं.	चर्पीको प्रकार	घरधुरी	जनसङ्ख्या
१	छैन	४४६५	२४१७७
२	खाल्डे	०	०
३	दुई खाल्डे	११	४४
४	सेप्टिक ट्याङ्क	०	०
५	एफएसएम	५७८४	३७२७३
६	ढल सहितको फोहोरपानी	०	०

	प्रशोधन केन्द्र		
७	खुल्ला ठाउँ	४४३	२९४७
८	जम्मा	१०७०३	६४४४१

मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन विकल्पहरू

चित्र 3-5: मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन विकल्पहरू

३.१०. मौजुदा प्रणालीको सुचारूपना र दिगोपनाको अवस्था

पालिका र प्रणालीहरूको विस्तृत सुचारूपना र दिगोपना प्रतिवेदनको लागि र स्कोरिङ प्रणालीलाई राम्रोसँग बुझ्नको लागि कृपया तलका दुई प्रतिवेदनहरू <http://nwash.mows.gov.np/documents> वेब पेजमा हेर्नुहोस् ।

- खानेपानी प्रणाली सुचारूपना र दिगोपनाको लागि M&E खाका
- भजनी नगरपालिकामा वास सेवाहरूको सुचारूपना र दिगोपनाको अवस्था

३.१०.१. खानेपानीको मर्मत अवस्था

मौजुदा खानेपानी प्रणालीहरूको अध्ययन गर्दा अपनाइएको NWASH MIS प्रविधि अनुसार पालिकामा रहेका खानेपानी प्रणालीहरूको वर्तमान अवस्था कस्तो छ र ती प्रणालीहरूलाई कुन स्तरको मर्मत आवश्यक छ सो को परिभाषा सहित विस्तृत जानकारी <http://nwash.mows.gov.np/documents> बाट प्राप्त गर्न सकिन्छ । मौजुदा प्रणालीहरूको सुचारूपनको अवस्था अध्ययन गर्दा सामान्य मर्मत, ठुलो मर्मत वा पुनर्निर्माण अथवा पुनर्स्थापना नै के गर्नु पर्ने हो सबै जानकारी सर्वेक्षकले अवलोकन गरि NWASH MIS प्रविधिमा प्रविष्ट गरे अनुरूप हरेक प्रणालीको मर्मत अवस्था ज्ञात हुन्छ ।

भजनी नगरपालिका भरि संचालनमा रहेका खानेपानी प्रणालीहरूको NWASH MIS बाट प्राप्त तथ्यांक विप्लेषण गर्दा सुचारूपनको अवस्था निम्नानुसारको देखिन्छ ।

माथीको तालिकाको देखिए अनुसार हरेक मौजुदा खानेपानी आयोजनाहरूको मर्मतको प्रकारको विस्तृत

परिभाषा, सूचक र प्राप्ताङ्कको अवस्था प्राविधिक मार्गदर्शनको सुचारूपना र दिगोपनाको <http://nwash.mows.gov.np/documents> मा उपलब्ध छ । समुच्चमा भजनी नगरपालिकामा संचालित खानेपानी आयोजनाहरूको मर्मतको अवस्था, संख्या, धाराहरूको अवस्था र लाभान्वित जनसंख्या तलको तालिका प्रस्तुत गरिएको छ

तालिका 3-13: खानेपानी आयोजनाको मर्मतको अवस्था

क्र.सं.	अवस्था	स्किमहरू		लाभान्वित जनसङ्ख्या				जम्मा
				सुचारु धारा		सुचारु नभएका धारा		
		सङ्ख्या	जम्मा %	सङ्ख्या	जम्मा %	सङ्ख्या	जम्मा %	
१	भौतिक रूपमा राम्रो	०	०	०	०	०	०	०
२	सानो मर्मत आवश्यक	०	०	०	०	०	०	०
३	ठूलो मर्मत आवश्यक	०	०	०	०	०	०	०
४	पुनः निर्माण गर्न आवश्यक	०	०	०	०	०	०	०
५	पुनर्स्थापना गर्न आवश्यक	०	०	०	०	०	०	०
६	जम्मा	१	१००	०	०	०	०	०

३.१०.२. सरसफाईको मर्मत अवस्था

सरसफाई सेवा सुबिधाको मर्मतको चर्चा गर्दा विशेष गरी पालिका अन्तर्गत मानव मलमूत्रजन्य फोहोर, ठोस फोहोर तथा फोहोर पानी व्यवस्थापन अवस्था के कस्तो छ भन्ने बुझिन्छ । नेपाल सरकारले अहिलेसम्म यस्ता सरसफाई सेवा सुबिधाको सुचारूपन तथा मर्मत अवस्थाको परिभाषा र लेखाजोखा गर्ने विधिको विकास गरेको छैन । यो वास योजना औजारले यस्ता सेवा सुबिधाहरूको योजना तर्जुमा र लागतको लागि लेखाजोखा गर्ने विधि आफ्नै किसिमले विकास गरेको छ । भजनी नगरपालिकाको सरसफाईको मर्मत अवस्था निम्न अनुसार देखिन्छ ।

तालिका 3-14: सरसफाईको मर्मतको अवस्था

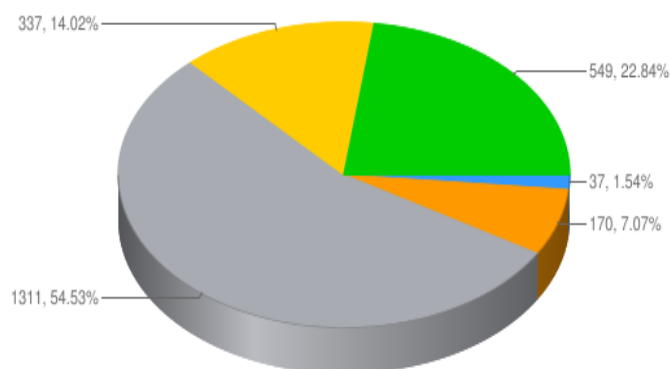
क्र.सं.	मर्मत अवस्था	मर्मत गर्न आवश्यक प्रणालीको सङ्ख्या (in conveyance)	मर्मत गर्न आवश्यक प्रणालीको सङ्ख्या (प्रशोधन केन्द्र)
१	प्रशोधन केन्द्र छैन	०	०
२	भौतिक रूपले राम्रो	०	०
३	सानो मर्मत आवश्यक	०	०
४	ठूलो मर्मत आवश्यक	०	०
५	निर्माण गर्न आवश्यक	०	०
	जम्मा	०	०

३.१०.३. धाराको अवस्था

भजनी नगरपालिकामा मौजुदा खानेपानी आयोजनाहरूबाट निर्मित र संचालित धाराहरू मध्ये झण्डै ४१७ वटा

निजी धाराहरु रहेका छन् । ती मध्ये धेरैजसो , ५०.६४% भौतिक रुपमा सुचारु रहेका छन् ।

धाराको प्रकार आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या

■ पानी आउँदै नआउने ■ पानी आउने तर पिउन, पकाउन र चर्पीमा प्रयोगको लागि पर्याप्त नभएको ■ पिउन, पकाउन, र चर्पीमा प्रयोगको लागि पर्याप्त भएको ■ पिउन, पकाउन भौडा सफा गर्न, चर्पीमा प्रयोग र तुहाउनको लागि पर्याप्त भएको ■ सबै दैनिक आवश्यकताहरूको लागि पर्याप्त भएको

चित्र 3-6: धाराको प्रकार आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या

तलको तालिकाले पालिकाभित्रका पाइप खानेपानी प्रणालीको धाराको अवस्था देखाउँछ । यसले पालिकाभित्रको सबै धाराहरूको अवस्थाको सारांश देखाउँछ । २२.६६% धाराले पर्याप्त दैनिक आवश्यकता पुर गरेको देखाउँछ । त्यसै प्रकारले १.०७% धारामा मिटर जडान भएको देखिन्छ ।

तालिका 3-15: धाराको अवस्था

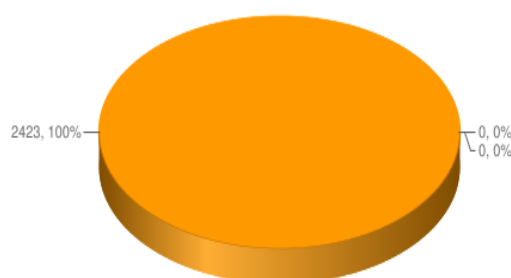
क्र.सं.	परामिति			अवलोकन (सङ्ख्या)					
				धारा	%	घरधुरी	%	जनसङ्ख्या	%
१	जम्मा			४३२		४२९		२४२३	
२	धाराको प्रकार	समुदाय		१	०.२३	१	०.२३	८	०.३३
		आँगन		४१७	९६.५३	४१५	९६.७४	२४०८	९९.३८
		संस्थागत		१४	३.२४	१३	३.०३	७	०.२९
३	जडान	मिटर जडान भएको		५	१.१६	५	१.१७	२६	१.०७
		मिटर जडान नभएको		४१४	९५.८३	४११	९५.८८	२३३४	९६.३३
४	आपूर्ति घण्टा	> २ घण्टा		४२८	९९.०७	४२५	९९.०७	२४०१	९९.०९
		< २ घण्टा		२	०.४६	२	०.४७	१४	०.५८
५	यो वर्ष दर्ता			०	०	०	०	०	०

	भएको गुनासोहरू दर्ता								
6	धारामा पानीको गुणस्तर	धमिलो नभएको		४०८	९४.४४	४०५	९४.४१	२२८८	९४.४३
		धमिलो		१७	३.९४	१७	३.९६	१०४	४.२९
७	धारामा अवस्था	भौतिक रूपमा अक्षुण्ण		२२८	५२.७८	२२७	५२.९१	१२२७	५०.६४
		सानो मर्मत		१७९	४१.४४	१७७	४१.२६	१०५८	४३.६६
		ठूलो मर्मत		१८	४.१७	१८	४.२	१०८	४.४६
		पुनः निर्माण		३	०.६९	३	०.७	९	०.३७
८	धारामा फलोको अवस्था	सुचारु नभएको	पानी आउँदै नआउने	७	१.६२	७	१.६३	३७	१.५३
			पानी आउने तर पिउन, पकाउन र चर्पीमा प्रयोगको लागि पर्याप्त नभएको	२९	६.७१	२८	६.५३	१७०	७.०२
		सुचारु	पिउन, पकाउन, र चर्पीमा प्रयोगको लागि पर्याप्त भएको	२४५	५६.७१	२४५	५७.११	१३११	५४.११
			पिउन, पकाउन भाँडा सफा गर्न, चर्पीमा प्रयोग र नुहाउनको लागि पर्याप्त भएको	५४	१२.५	५३	१२.३५	३३७	१३.९१
			सबै दैनिक आवश्यकताहरूको लागि पर्याप्त भएको	९४	२१.७६	९३	२१.६८	५४९	२२.६६

३.१०.४. सुचारूपना र दिगोपना लेखाजोखा

भजनी नगरपालिकामा संचालनमा रहेका मौजुदा खानेपानी प्रणालीहरू मध्ये ०% खानेपानी प्रणालीहरूमा सुचारूपनाको जोखिम देखिन्न वा कम जोखिम देखिन्छ। त्यसै गरि ०% प्रणालीहरूमा दिगोपनाको जोखिम देखिन्न वा कम जोखिम देखिन्छ।

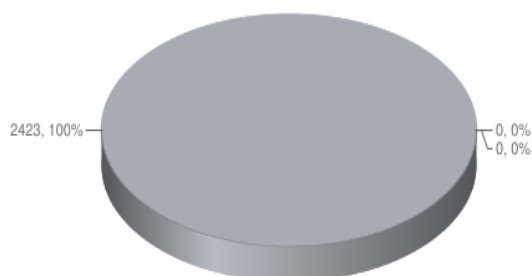
सुचारूपनाको आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या

■ छैन वा सुचारूपनाको लागि कम जोखिम ■ सुचारूपनाको लागि केही जोखिम ■ सुचारूपनाको लागि उच्च जोखिम

चित्र 3-7: सुचारूपनाको आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या

दिगोपनाको आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या

■ छैन वा दिगोपनाको लागि कम जोखिम ■ दिगोपनाको लागि केही जोखिम ■ दिगोपनाको लागि उच्च जोखिम

चित्र 3-8: दिगोपनाको आधारमा सेवा प्राप्त जनसङ्ख्या

तालिका 3-16: सुचारूपना र दिगोपना लेखाजोखा

सुचारूपना स्कोर				
क्र.सं.	अवस्था	परामिति	सङ्ख्या	%
१	जम्मा	प्रणालीको सङ्ख्या	१	१००
		धाराको सङ्ख्या	४३२	१००
		घरधुरी	४२९	१००
		जनसङ्ख्या	२४२३	१००
२	स्कोर > ७०	प्रणालीको सङ्ख्या	०	०
		धाराको सङ्ख्या	०	०
		घरधुरी	०	०
		जनसङ्ख्या	०	०
३	स्कोर ६०-७० को बीचमा	प्रणालीको सङ्ख्या	१	१००
		धाराको सङ्ख्या	४३२	१००
		घरधुरी	४२९	१००
		जनसङ्ख्या	२४२३	१००
४	स्कोर < ६०	प्रणालीको सङ्ख्या	०	०
		धाराको सङ्ख्या	०	०
		घरधुरी	०	०
		जनसङ्ख्या	०	०

दिगोपना स्कोर				
क्र.सं.	अवस्था	परामिति	सङ्ख्या	%
१	जम्मा	प्रणालीको सङ्ख्या	१	१००

		धाराको सङ्ख्या	४३२	१००
		घरधुरी	४२९	१००
		जनसङ्ख्या	२४२३	१००
		प्रणालीको सङ्ख्या	०	०
२	स्कोर > ७०	धाराको सङ्ख्या	०	०
		घरधुरी	०	०
		जनसङ्ख्या	०	०
		प्रणालीको सङ्ख्या	०	०
३	स्कोर ६० - ७० को बीचमा	धाराको सङ्ख्या	०	०
		घरधुरी	०	०
		जनसङ्ख्या	०	०
		प्रणालीको सङ्ख्या	०	०
४	स्कोर < ६०	धाराको सङ्ख्या	४३२	१००
		घरधुरी	४२९	१००
		जनसङ्ख्या	२४२३	१००
		प्रणालीको सङ्ख्या	१	१००

प्रस्तुत लेखाजोखा पाइप खानेपानी प्रणालीको मात्र सुचारूपन र दीगोपनको (Functionalty and Sustainability-F&S) लेखाजोखा हो । अन्य प्रणालीहरू जस्तै ट्युबवेल, घरायसी चर्पी, संस्थागत शौचालय, मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर सुविधाहरू, ठोस फोहोर व्यवस्थापन र ढल सञ्चाल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्रको सुचारूपन र दिगोपनाको लेखाजोखाको निम्ति नेपालको वास क्षेत्रमा अहिलेसम्म सूचक, लेखाजोखा विधि र स्कोरिङ प्रणालीको विकास गरिएको छैन ।

३.११. उपभोक्ता समितिको संस्थागत व्यवस्थापन र दीगोपनाको अवस्था

पालिका भित्रका सबै वास सेवा र आयोजनाहरूको सञ्चालन र व्यवस्थापन गर्ने पूर्ण जिम्मेवारी सम्बन्धित उपभोक्ता समिति वा संस्थाको हो भन्ने मान्यता अनुसार यो वास योजना तयार गरिएको हो । उपभोक्ता संस्थाको मुख्य जिम्मेवारीमा प्रणालीहरूको नियमित संचालन, कार्यालय सञ्चालन, मर्मत सम्भार, खानेपानीको महसुल निर्धारण र सङ्कलन, स्रोतहरूको खोजी र परिचालन, सेवाको गुणस्तर नियमन तथा खानेपानीको गुणस्तर नियमन समावेश गरिएको छ ।

तलको तालिकाले यस पालिकामा उपभोक्ता संस्थाको संस्थागत विशेषताको सारांश प्रस्तुत गर्दछ ।

तालिका 3-17: पालिकामा उपभोक्ता संस्थाको संस्थागत विशेषता

क्र.सं.	सूचक	अवलोकन	
		सङ्ख्या	%
१	जम्मा प्रणालीहरूको सङ्ख्या	१	
२	जम्मा उपभोक्ता संस्था गठन सङ्ख्या	१	१००
३	३३% भन्दा बढी महिला प्रतिनिधि भएका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
४	जिल्ला जलस्रोत समितिमा दर्ता उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
५	कार्यालय भवन भएका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	
६	मर्मत सम्भार कार्यकर्ता भएका उपभोक्ता	०	०

	संस्थाको जम्मा सङ्ख्या		
७	मर्मत सेवा करारमा लिएका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	
८	आफै लेखा व्यवस्थापन गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	१	१००
९	कर्मचारीबाट लेखा व्यवस्थापन गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१०	नियमित बैठक सञ्चालन गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
११	नियमित साधारण सभा गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१२	महसुल सङ्कलन गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१३	लेखा परीक्षण गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१४	बैकमा खाता सञ्चालन गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१५	खानेपानी प्रणालीको बीमा गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१६	मर्मत कार्यकर्ताको लागि पर्याप्त औजार भएका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१७	मर्मत कार्यकर्ताको लागि तलवको व्यवस्था गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१८	औसत ७०% भन्दा कम सञ्चालन खर्च भएका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०
१९	मानक सञ्चालन कार्यविधि (SOP) तयार गरी कार्यान्वयन गरेका उपभोक्ता संस्थाको जम्मा सङ्ख्या	०	०

३.१२. सम्पत्तिको स्वामित्व

तलको तालिकाले पालिकाभित्र वास अवयवहरूको कूल मूल्य देखाउँछ । ती अवयवहरूको मूल्य वर्तमान लागतमा आधारित भइ गणना गरिएको छ । मर्मत आवश्यकताका सवै शर्तहरू सम्बोधन गरिएको छ र वास्तविक सम्पत्ति मूल्यबाट सोही अनुसार घटाइएको छ। यसले सन् २०२० को खुद सम्पत्ति मान प्रतिनिधित्व गर्दछ ।

तालिका 3-18: वास अवयवहरूको कूल मूल्य

क्र.सं.	अवयवहरू	सम्पत्तिको मूल्य (ने. रु)
१	खानेपानी प्रणालीहरू	५००९०७३
२	ट्युबवेलहरू	२६२७८७६
३	घरायसी चर्पीहरू	७६७२९०००
४	सरसफाई सुविधाहरू	०
५	विद्यालयमा वास	५८९५७५१५
६	स्वास्थ्य संस्थामा वास	१४३१००००
७	सार्वजनिक स्थलमा वास	१२२००००
	जम्मा सम्पत्ति मूल्य	१८२३९४८५३

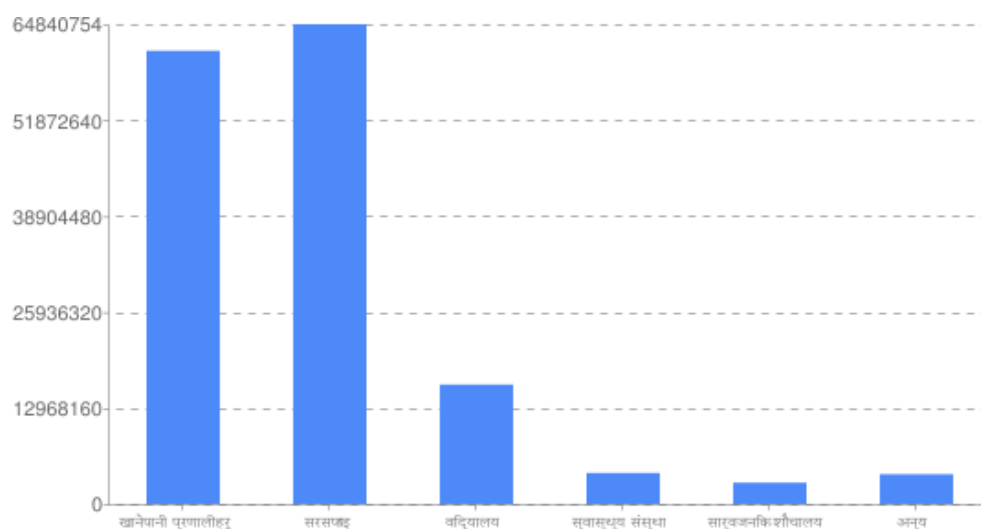
३.१३. वासमा लगानी (Financing)

भजनी नगरपालिकाको वास क्षेत्रमा हालको लगानीको अवस्था हेर्दा कुल पुँजीगत खर्चमध्ये ३% मात्र देखिन्छ । आ.व. २०७७-७८ मा पालिकाले रु..... वास क्षेत्रमा लगानी गरेको देखियो । त्यसै गरि आ.व. २०७६-७७ मा यो लगानी रु..... देखिन्छ ।

तालिका 3-19: वासमा लगानीको आवश्यकता

क्र.सं.	अवयवहरू	पहिलो वर्षमा जम्मा लगानी
१	खानेपानी प्रणालीहरू	६१२५१४०९
२	सरसफाई र स्वच्छता	६४८४०७५४
३	संस्थाहरूमा वास (विद्यालय)	१६१३०७५४
४	संस्थाहरूमा वास (स्वास्थ्य संस्था)	४१८६५१०
५	सार्वजनिक स्थानहरूमा वास (सार्वजनिक शौचालय)	२८७२९४५
६	अन्य क्रियाकलापहरू	४०२००००
७	जम्मा	१५३३०२३७२

वासमा लगानी (Financing)

चित्र 3-9: वास अवयवहरू

३.१४. वास क्षेत्रका चुनौतीहरू र अन्तर (Gap)

३.१४.१. खानेपानी

पालिकाको वास क्षेत्रको समग्र वर्तमान अवस्था र राष्ट्रले सन् २०३० सम्म वास क्षेत्रमा प्राप्त गर्न राखेको लक्ष्यका आधारमा भजनी नगरपालिकाको चुनौती र अन्तर (Gap) निम्नानुसार रहेको पाइयो।

- पाइप प्रणाली खानेपानी सेवाहरूको पहुँच ६८.६% रहेको छ ।
- ९०.६८% (२२.६६+१३.९१+५४.११) जनसङ्ख्याले खानेपानी धाराबाट सुचारु रूपमा पानी प्राप्त गरिरहेका छन् ।

- धेरै जसो प्रणालीहरूमा खानेपानी गुणस्तरको समस्या छ र केवल ९४.४३% ले जनसङ्ख्याले धर्मिलोपना नभएको पानी प्राप्त गरेका छन् ।
- व्यवस्थापन कार्यहरू पुरा गर्नका निम्ति ती खानेपानी प्रणालीहरूको व्यवस्थापन क्षमतामा सुधार गर्न आवश्यक छ ।

३.१४.२. सरसफाई

सरसफाईको समग्र अवस्था, राष्ट्रिय लक्ष्य र सो का निम्ति चुनौतीहरू निम्नानुसार छन् ।

- ग्रामीण क्षेत्रका धेरै चर्पीहरूको निर्माण अवस्था राम्रो छैन । चर्पीहरूको निर्माणमा आधारभूत सरसफाई सेवाहरूको मापदण्ड पुरा गरिएको छैन, र ती चर्पीहरू सफा गर्न सकिने तवरले निर्माण भएका छैनन् । यसले फोहोरको सुरक्षित विसर्जन गर्ने अवस्थालाई पुरा गर्न कठिन हुन्छ ।
- पालिकामा प्रभावकारी सरसफाईका निम्ति विभिन्न भौगोलिक क्षेत्रहरूको लागि उपयुक्त हुने किसिमको सरसफाई चरणहरू पार गर्न आवश्यक सेवा तथा सुविधाहरूको स्तर सुधार गर्न प्रविधिको विकल्पहरूमा चेतनाको अभाव छ ।
- सरसफाई सेवा चक्रका विभिन्न चरणहरूमा सहयोग गर्ने भूमिकामा निजी क्षेत्रको सीमित क्षमता रहेको; उपयुक्त पूर्वाधार निर्माण, खाडल सफा तथा खाली गर्ने र यातायात सेवा लगायतमा क्षमताको कमी रहेको छ । जिल्लामा केवल एउटा सेप्टिक ट्यांक (सेसपूल) खाली गर्ने साधन उपलब्ध छ ।
- सहरी क्षेत्रमा सरसफाईको लागि पर्याप्त योजना नरहेको जुन जनसंख्या वृद्धि, मानव बस्तीको विस्तार र व्यावसायिक प्रतिष्ठानको मागसँग मेल खादैन र मिल्दैन । मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापनको लागि संस्थागत व्यवस्था गर्ने क्षमता पनि कमजोर देखिन्छ ।
- ६७.२६% घरपरिवारले मात्र पानी र साबुन सहितको हात धुने सुविधाहरूसँग सरसफाई सुविधाहरू सुधार गरेको पाइयो ।

३.१४.३. संस्थागत वास

पालिका भित्रका संस्थागत वासको बर्तमान अवस्था र चुनौती तथा ग्यापको स्थिती निम्नानुसार रहेको छ ।

- केही विद्यालय र स्वास्थ्य संस्थाहरूमा आधारभूत स्तरको खानेपानी सेवाको पहुँचमा कमी छ ।
- धेरै जसो विद्यालयहरूमा छात्रको लागि छुट्टै वास कोठा र महिनावारी व्यवस्थापनको प्याडलाई सुरक्षित विसर्जन गर्नको लागि सुविधाहरूको कमी छ ।
- प्रायः विद्यालयहरूमा सुचारु हात धुने सुविधाहरूको कमी छ ।

३.१५. जलवायु परिवर्तनका असरहरू, विपद जोखिम व्यवस्थापन र चुनौतीहरू

भजनी नगरपालिकामा वास योजना निर्माण क्रममा गरिएको अध्ययन तथा वडा स्तरमा गरिएको सहभागितात्मक छलफलबाट यस पालिका क्षेत्रको प्रमुख विपद जोखिमको रूपमा बाढीपहिरो, हावाहुरी, आगलागी, असीना, चट्याङ, खडेरी, रोगको माहामारी, जंगली जनावरको आतंक आदि आएका थिए । खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका क्षेत्रमा त्यस्ता विपदहरूले गम्भीर असर गर्ने गरेका छन् । यस सम्बन्धि विवरणलाई विश्लेषण गर्दा जनसंख्या वृद्धि, बस्ती विस्तार आदीका कारण बाढी, पहिरो र आगलागीका घटनाहरू वर्षेनी बढ्ने गरेको र यसबाट ठूलो मात्रामा धनजनको क्षति पुग्ने गरेको देखिन्छ । त्यसै गरि महामारी सम्बन्धि घटनाहरू विगतका वर्षहरूमा धेरैथोर भइरहने गरे पनि पालिका र सिङ्गो देश नै खुला दिसामुक्त भइसकेको र यहाँका वासिन्दाहरूको सफा र सुरक्षित खानेपानीमा पहुँच बृद्धि भइरहेको कारणबाट हाल त्यस्ता

पानीजन्य महामारिमा कमि आएको छ । पालिकाले बिपद सम्बन्धी पूर्वतयारी र बिपद व्यवस्थापनको क्षेत्रमा ध्यान केन्द्रीत गरि सोका लागि बिपद जोखिम व्यवस्थापन योजना ।

यस पालिका क्षेत्रमा बिपद जस्तै भूकम्प, बाढी आउँदा मानव वस्तीमा उद्धार कार्य गर्न र मानिसहरुलाई सुरक्षित स्थानमा सार्नका लागि खुल्ला क्षेत्रको रुपमा विद्यालयका खेलमैदान, र सिमित रुपमा रहेका सार्वजनिक स्थानका चौर रहेका छन् । समग्र जिल्लामा जस्तै यस पालिकामा पनि जलवायू परिवर्तनको असरहरु देखिन थालेको बताइन्छ । प्रमुख रुपमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रुपमा रहेको सतहि तथा भूमीगत स्रोतको पानीको सतह र मात्रा घटेको, अतिवृष्टी र अनावृष्टी आदि कारणले बाढीका साथै खडेरी जस्ता समस्याहरु क्रमशः बढेका छन् । जलवायू अनुकूलनका लागि योजनाबद्ध तवरबाट पालिकामा जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रमको शुरुवात गर्नु पर्ने आवश्यकता देखिन्छ ।

३.१६. हालका सुविधाहरुको सूची

पालिका भित्र रहेका मौजुदा वास सुविधाहरु छुट्टाछुट्टै सूची निम्न अनुसूचीहरुमा उल्लेख गरिएका छन्। अनुसूचीमा उल्लेख गरिएका सूचिहरुमा खानेपानीका मौजुदा आयोजनाहरुको नाम, स्थान, ती आयोजनाहरुले सेवा पुर्याएको जनसंख्या र ती आयोजनाहरुको बर्तमान अवस्था, निर्माण मिति आदी तथ्याङ्क हरु उपलब्ध छन् । त्यसै गरि सरसफाइ सम्बन्धि गतिविधि, कृयाकलाप र आयोजनाहरु, सार्वजनिक शौचालयहरु, तिनीहरुको बर्तमान अवस्था आदि सरसफाइ अनुसूचीमा उपलब्ध छन् । संस्थागत सरसफाइको अनुसूचिमा बिध्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको शौचालय तथा अन्य सरसफाइ सेवा सुविधाहरुको बर्तमान अवस्थार मर्मत संभारको स्थिति बारेमा तथ्यांकहरु उपलब्ध छन् ।

सुविधाहरु	अनुसूची
खानेपानी आयोजनाहरु	Annex A
सरसफाइ संरचना, सेवा र सुबिधाहरु (सार्वजनिक शौचालयहरु)	Annex B
शैक्षिक संस्था (विध्यालय आदी) का शौचालय तथा सरसफाइ सेवा	Annex C
स्वास्थ्य संस्थाहरुका शौचालय तथा सरसफाइ सेवा	Annex D
मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन गतिविधि र संरचनाहरु	Annex E
ठोस फोहोर व्यवस्थापन गतिविधि र संरचनाहरु	Annex F
फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र सहितको ढल सञ्जाल	Annex G

४. योजना, प्रक्षेपण र लागत

यस वास योजनाको प्रमुख लक्ष्य सन् २०३० भित्र पालिकाका सबै क्षेत्र र वासिन्दाहरूमा खानेपानी र सरसफाईको सुरक्षित र सहज उपलब्धताका निम्ति योजनाबद्ध मार्गदर्शन प्रदान गर्नु हो । यस भजनी नगरपालिकाले तयार पारेको यो वास (खासस्व) योजनाको सोच र परिलक्ष्य पनि सोहि अनुरूप तय गरिएको छ । यस योजनाको दूरदृष्टी सोच (Vision) पालिकामा बसोबास गर्ने हरेक नागरिकका लागि सुरक्षित, पर्याप्त, सर्वसुलभ, स्विकार्य र किफायति खानेपानी तथा सरसफाईका सेवाहरू मार्फत जनस्वास्थ्य र जीवनस्तरमा सुधार ल्याउनु रहेको छ । यस योजनाले पालिकामा पारदर्शि, प्रविधिमैत्री र उपभोक्ता मैत्री खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका कार्यक्रमहरू संचालन गरि सन् २०३० सम्ममा मध्यम तथा उच्च स्तरको वास (खासस्व) सेवा प्रदान गर्न सहयोग गर्नेछ ।

४.१. योजनाहरूको पहिचान

पालिकामा वास योजनाको लागि मोवाइल एप्समा आधारित योजना तर्जुमा औजार NWASH MIS को प्रयोग गरि तथ्यांक तथा सूचनाहरू संकलन गरिएको थियो । यो कम्प्युटरमा आधारित 'इनबिल्ट योजना तर्जुमा औजार' ले पालिकाभरि सर्वेक्षण अवधिमा सर्वेक्षक वा गणकहरूले तथ्यांक संकलन गरि प्रविष्ट गरे अनुसार मौजुदा योजनाहरूको यथास्थिति र आउँदा वर्षहरूका लागि योजना तयार गर्दछ (१.५ हेर्नुहोस्) । १.५.२ मा वर्णन गरे अनुसार अगस्त २०, २०२० मा सरोकारवालाहरूको रणनीतिक योजना तर्जुमा कार्यशाला सम्पन्न भएको थियो । यो कार्यशालाले निम्न कृयाकलापहरू निर्धारण गर्यो ।

१. पालिकाको आवश्यकता अनुसार वास आयोजनाहरूको प्राथमिकीकरण गरियो । जब वास योजना तर्जुमा औजारमा प्राथमिकता तोकिन्छ, यसले स्वचालित रूपमा विस्तृत गतिविधिहरू र २०२०-२०३० सम्मको लागि यी गतिविधिहरू सम्पन्न गर्न वित्तीय आवश्यकता निर्धारण गर्दछ ।
२. विद्यालय र सार्वजनिक स्थानहरूको हकमा आवश्यकता अनुसारको (Desired) सेवा स्तर (उन्नत वा आधारभूत) तय गरियो ।
३. पालिकामा वास क्षेत्रको निम्न विषयमा क्षमताको आकलन गरियो; क) महसुल र शुल्क ख) स्व-लगानी ग) कर घ) हस्तान्तरण
४. यस अवधिको लागि वित्तीय लगानीको अनुमान गरी र अपुग लगानीलाई पूर्ति गर्ने मार्गहरूको रूपमा व्यापार, सेयर, इक्विटी, बन्ड्सको मार्फत पूर्ति गर्ने गरि निर्धारण गरियो।

विस्तृत अध्ययनका लागि वास योजना औजार (<http://nwash.mows.gov.np/dashboard>) मा उपलब्ध छ ।

४.१.१. नयाँ खानेपानी आयोजनाहरूको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण

समुदाय स्तरबाट माग भएका, लक्षित स्तरको खानेपानी सेवा पुर्याउन आवश्यक देखिएका र पहिचान भएका नयाँ खानेपानी आयोजनाहरूको दीर्घ सूचि (long-list) तयार गरि वडा र पालिका स्तरमा प्रस्तुत गरि प्राथमिकता निर्धारणको निर्धारित मापदण्डलाई पालन गरि सहभागितामूलक छलफलका आधारमा ती कार्वान्वयनमुखि आयोजनाहरूको प्राथमिकता कायम गरियो ।

प्राथमिकता निर्धारण सहित ती प्रस्तावित आयोजनाहरूलाई अति उच्च, उच्च, मध्यम र न्यून प्राथमिकता क्रम छुट्याउन का लागि एक निश्चित सूचक र मापदण्ड सहितको मार्गदर्शन यहि वास योजना तयारिको सिलसिलामा नै तयार गरिएको थियो । सोही मार्गदर्शनको आधारमा यी सबै वास सेवा, सुबिधा तथा संरचनाहरूको प्राथमिकता निर्धारण गरिएको थियो । प्राथमिकताका सूचकहरूमा विशेष गरि त्यसमा लाग्ने लागत, सेवा प्राप्त गर्ने जनसंख्याको विशेषता र गरिवि स्तर आदी रहेका छन ।

यसरी कायम भएको आयोजनाहरूको प्राथमिकताको सारांश तल दिइएको छ । प्रत्येक आयोजनाको प्राथमिकताको विस्तृत सूचि अनुसूची Appendix B मा हेर्न सकिने छ । अनुसूचीमा भएका हरेक आयोजनाहरूको प्राथमिक विवरणहरू जस्तै ती आयोजनाहरूको प्रस्तावित नाम, प्रस्तावित स्थल, सेवाको किसिम, सम्भावित लाभान्वित जनसंख्या र मोटामोटी लागत पनि त्यसमा सेर्न सकिन्छ ।

तालिका 4-1: आयोजनाहरूको प्राथमिकता

क्र.सं.	क्षेत्र	एकाइ	अति उच्च	उच्च	मध्यम	न्यून	जम्मा
अ.	खानेपानी प्रणाली						
अ.१	हालका खानेपानी आयोजना	सङ्ख्या	०	१	०	०	१
अ.२	नयाँ खानेपानी आयोजना	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
अ.३	निर्माणाधिन खानेपानी आयोजना	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
अ.४	हालका ठ्युवबेलहरू (उच्च प्राथमिकता)	%	८०				८०
आ.	सरसफाइ प्रणाली						
आ.१	हालका मौजुदा सरसफाइ कार्यक्रम	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
आ.२	नयाँ सरसफाइ कार्यक्रम	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
आ.३	सञ्चालन हुन गइरहेको सरसफाइ कार्यक्रम	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
आ.४	घरायसी सरसफाइ- सुरक्षित चर्पी व्यवस्थापनको लागि योजना गरिएको वर्ष	वर्ष	६				
इ.	वर्गीकरण						
इ.१	उन्नत स्तरको वास सेवा सहितको विद्यालय	सङ्ख्या	१३	१८	२०	३	५४
इ.२	आधारभूत स्तरको वास सेवा सहितको विद्यालय	सङ्ख्या	०	०	०	२	२
इ.३	जम्मा	सङ्ख्या	१३	१८	२०	५	५६

ई.	वर्गीकरण						
ई.१	स्वास्थ्य संस्थाको सङ्ख्या	सङ्ख्या	३	३	३	०	९
उ.	वर्गीकरण						
उ.१	सार्वजनिक स्थानहरूमा उन्नत स्तरको वास सुविधा	सङ्ख्या	२	०	०	०	२
उ.२	सार्वजनिक स्थानहरूमा आधारभूत स्तरको वास सुविधा	सङ्ख्या	०	०	०	०	०
उ.३	जम्मा	सङ्ख्या	२	०	०	०	२

माथि दिइएको तालिकामा पालिका भरिको खानेपानी आयोजनाहरू, सरसफाई आयोजनाहरू, विद्यालयमा वास सेवा, स्वास्थ्य संस्था वास सेवा र सार्वजनिक स्थानहरूमा वासको सुविधाहरूको प्राथमिकता निर्धारण चार तहमा गरिएको छ, जसमा अति उच्च, उच्च, मध्यम र न्यून छन् । त्यसै गरि खानेपानी सेवा, सुविधा र संरचनालाई पनि चार तहमा छुट्टयाइएको छ; जसमा हालका खानेपानी आयोजना, नयाँ खानेपानी आयोजना, निर्माणाधिन खानेपानी आयोजना र हालका ट्युबवेलहरू (उच्च प्राथमिकता) । यसबाट के बुझिन्छ भने सन् २०३० सम्ममा लक्षित उपलब्धि हासिल गर्नका निम्ति पालिकामा हाल मौजुदा संचालनमा भइरहेका ० वटा खानेपानी आयोजनाहरू मध्ये ० वटाको धेरै उच्च प्राथमिकता सहित मर्मत, पुनरुत्थान वा पुनर्निर्माण गर्नु जरुरी छ । त्यसै गरि लक्षित उपलब्धि हासिल गर्नका निम्ति सेवा नपुगेका क्षेत्रमा खानेपानी सेवा पुर्याउन थप नयाँ ० वटा खानेपानी आयोजनाहरू निर्माण गरिनु पर्छ जसमा ० वटा उच्च प्राथमिकतामा परेका छन् ।

हाल पालिका क्षेत्रभित्र निर्माणाधिन ० वटा खानेपानी आयोजनाहरू मध्ये ० लाई उच्च प्राथमिकता सहित पुरा गरिनु आवश्यक छ । यो क्रम र प्राथमिकताको आधारमा पालिकाले खानेपानी आयोजनाहरूमा लगानी गरेमा राष्ट्रले र नगरपालीकाले तोकेको लक्ष्य सन् २०३० सम्म पुरा गर्न सकिन्छ । ट्युबवेलहरूको हकमा सर्वेक्षणको क्रममा पालिका क्षेत्रभित्र पत्ता लागेका ट्युबवेलहरूलाई हालको लागि उच्च प्राथमिकता सहित सुधार गरि अल्प या मध्यम कालसम्मका लागि संचालन गरि सन् २०३० सम्ममा ती ट्युबवेलहरू विस्थापन गरि पाइप वितरण प्रणालीमा नै ती क्षेत्रहरू जोडिने गरि योजना बनाइएको छ ।

४.१.२. नयाँ सरसफाई आयोजनाहरूको पहिचान र प्राथमिकता निर्धारण

सरसफाई आयोजना, सेवा र सुविधाको क्षेत्रमा समुदाय स्तरको हाल मौजुदा ० वटा त्यस्ता कार्यक्रम मध्ये ० वटा धेरै उच्च प्राथमिकताका साथ निरन्तर गरिनुपर्ने देखिन्छ । सन् २०३० सम्मको सरसफाई क्षेत्रको लक्ष्य पुरा गर्न ० वटा नयाँ कार्यक्रमहरूको जरुरत पर्ने जसमध्ये ० वटा उच्च प्राथमिकतामा परेका छन् । घरायसी सरसफाई तर्फ, सुरक्षित चर्पी व्यवस्थापनको लागि ३ वर्षको अवधि निर्धारण गरिएको छ जसको अर्थ उच्च प्राथमिकता सहित पहिलो ३ वर्षभित्र पालिका भरी सबै घरायसी शौचालयहरू तोकिएको स्तरको निर्माण गरिने वा भइरहेका शौचालयहरूको स्तरोन्नति गरि सुरक्षित व्यवस्थापन गरिएको सरसफाई स्तरमा पुर्याउने योजना गरिएको छ ।

विद्यालयमा वास सेवाको लागि प्राथमिकता र सेवा स्तर तलको तालिकामा देखाइएको छ । पालिका भित्र रहेका ५६ विद्यालय शौचालयहरू मध्ये २० लाई अति उच्च प्राथमिकता सहित उन्नत स्तरको वास सेवा लक्षित

योजना बनाइएको छ । ती विद्यालयको विस्तृत विवरण विद्यालयको नाम, ठेगाना सहित अनुसूचीमा राखिएको छ ।

त्यसै गरि स्वास्थ्य संस्थामा समुचित बास सुविधाको लागि ३ वटालाई धेरै उच्च प्राथमिकता, ३ वटालाई उच्च र ३ वटालाई मध्यम प्राथमिकता क्रममा राखि योजना बनाइएको छ ।

सार्वजनिक स्थानहरूमा बासको सुविधा विशेष गरि सार्वजनिक शौचालयको निर्माण, मर्मत संभार, स्तरोन्नति र व्यवस्थापनका लागि प्राथमिकता क्रम माथि दिइएको तालिकामा निर्धारण गरिएको छ ।

यी सबै माथीका खानेपानी र सरसफाइका योजना र कार्यक्रमहरू पालिका तथा वडा स्तरमा आयोजित रणनीतिक योजना तर्जुमा कार्यशालामा (१.५.२) भएका सहभागितामूलक छलफल द्वारा निर्णय भए अनुसारका हुन् । यी सबै प्रस्तावित आयोजनाहरूको प्राथमिकता तय भएअनुसार प्राथमिकता क्रमअनुसार तथ्याङ्क र सुचनाहरू बास योजना औजार (NWASH-MIS) मा प्रविष्ट गराइए पछि स्वचालित रूपमा योजना हरुको अवधि सहित सोहि योजना औजार (NWASH-MIS) ले यसको लागत गणना गरेको हो ।

४.१.३ प्राथमिकता अनुरूप आयोजना र क्रियाकलापहरूको वितरण योजना

यस खण्डले पूर्ण बास कभरेज र सेवा स्तर सुधारको लागि आवश्यक पर्ने पूर्वाधारमा पालिकालाई आवश्यक पर्ने लगानी वितरणको प्रक्षेपण गर्दछ । पालिकालाई आवश्यक पर्ने लगानी सहित ती प्रस्तावित आयोजनाहरूले फाइदा पुर्याउने जनसङ्ख्या र गतिविधिहरूको अनुमान र वितरणलाई पनि यसले विश्लेषण गर्दछ । साथै यो खण्डमा विद्यालय, स्वास्थ्य संस्था, सार्वजनिक स्थान, ठोस फोहोरमैला व्यवस्थापन, ढल सञ्जाल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन गर्ने लगायतका अन्य बास क्रियाकलापहरूको पनि लगानी सहित लक्षित जनसङ्ख्या, आवश्यक संरचना र गतिविधिको पनि प्रक्षेपण गरिएको छ ।

लगानीको प्रक्षेपण गर्दा हरेक आयोजनाहरूको निर्माण अथवा मर्मत-संभारको मात्र लगानी नभैकन आयोजनाहरूको पुरा जीवन-चक्र (Life-Cycle) भरि कै लागि लगानीको आवश्यकता यो बास योजनाले गरेको छ । यसको मतलब हरेक आयोजना अथवा संरचनाहरू निर्माणका लागि आवश्यक लगानी, निर्माण सम्पन्न भए पश्चात त्यसको संचालन खर्च, मर्मत तथा संभार अथवा रखरखाव खर्च र अन्य व्यवस्थापन खर्चको समेत यसले लेखाजोखा गरेको छ ।

निम्न तालिकाले 'बास योजना औजार NWASH-MIS' मा प्रयोग गरिएको सो प्रक्षेपण देखाउँदछन् ;

तालिका 4-2: बास योजना औजार NWASH-MIS को प्रक्षेपण

प्राथमिकता	१ वर्ष	२ वर्ष	३ वर्ष	३ वर्ष	४ वर्ष	५ वर्ष	६ वर्ष	७ वर्ष	८ वर्ष	९ वर्ष	१० वर्ष
पूँजीगत खर्च वितरण											
धेरै उच्च	०.१	०.४	०.४	०.१							
उच्च			०.१	०.४	०.४	०.१					
मध्यम					०.१	०.४	०.४	०.१			
निम्न								०.१	०.४	०.४	०.१

एक पटक मर्मतको खर्च वितरण											
धेरै उच्च	०.५	०.५									
उच्च											
मध्यम											
निम्न											
पूँजीगत मर्मत खर्च वितरण											
धेरै उच्च	०.५	०.५									
उच्च											
मध्यम											
निम्न											
सञ्चालन खर्च वितरण											
धेरै उच्च	०.५	०.५									
उच्च											
मध्यम											
निम्न											
डिजाइन सुपरभिजन खर्च वितरण											
धेरै उच्च	०.५	०.५									
उच्च											
मध्यम											
निम्न											

क. पूँजीगत खर्च वितरण

हाल सञ्चालनमा रहेका खानेपानी प्रणालीहरूको सेवा स्तर सुधार र नयाँ खानेपानी प्रणालीहरू निर्माण, संचालन र व्यवस्थापनको लागू हुने पूँजीगत खर्च वितरणको प्रक्षेपण;

माथी तालिकामा देखाइएको पूँजीगत खर्च वितरणको प्रक्षेपण अनुसार धेरै उच्च प्राथमिकतामा परेका वास सेवा तथा पुर्वाधारका लागि निश्चित गरिएको पूँजी मध्य पहिलो वर्ष ०.१, दोश्रो वर्ष ०.४, तेश्रो वर्ष ०.४ र चौथो वर्ष ०.१ का दरले लगानी गर्नु उपयुक्त हुन्छ भन्ने देखिन्छ । यी प्रस्तावित आयोजनाहरू अति उच्च

प्राथमिकतामा परेको हुनाले तुरुन्तै यसको सुरुवात गरिनुपर्छ भन्ने पनि यो तालिकाबाट बुझिन्छ । अति उच्च प्राथमिकताका पूर्वाधारमा लगानीको निश्चितता पछि तेश्रो वर्षबाट उच्च प्राथमिकता प्राप्त आयोजनाहरूमा पुँजीको व्यवस्था गर्न सकिन्छ । त्यसै गरि मध्यम प्राथमिकतामा परेका आयोजनाहरू पाँचौ वर्षमा र निम्न प्राथमिकताका आयोजनाहरू आठौँ वर्षमा सुरु गर्न सकिन्छ ।

ख. एक पटक मर्मतको खर्च वितरण

हाल सञ्चालनमा रहेका र नयाँ खानेपानी प्रणालीहरूको सेवा स्तर सुधारको लागि लागू हुने;

पालिका भरिका मौजुदा खानेपानी तथा भर्खरै बनेका नयाँ खानेपानी प्रणालीहरूमा आवश्यक मर्मत सुधार र सेवा स्तरोन्नति गर्ने काम पहिलो र दोश्रो वर्षभित्रै गरि सक्नु पर्ने माथिको तालिकाले देखाउँछ । यसका लागि छुट्ट्याइएको बजेट पहिलो र दोश्रो वर्षमा आधा आधा गरि खर्च गर्ने गरि यो योजना बनाइएको छ । यस्तो मर्मत तथा सेवा स्तरोन्नति एक पटक मात्र गरिने भएकोले अरु बाँकि वर्षमा यसको लागि लगानी व्यवस्था गर्नु पर्दैन ।

ग. पुँजीगत मर्मत खर्च वितरण

हाल सञ्चालनमा रहेका र नयाँ खानेपानी प्रणालीहरूको सेवा स्तर सुधारको लागि लागू हुने पुँजीगत मर्मत खर्च वितरण ;

माथी देखाइएको तालिकाले मौजुदा संचालित र नयाँ खानेपानी प्रणालीहरूको आवश्यक मर्मत सुधार तथा स्तरोन्नतिका लागि प्राथमिकता अनुसार आवश्यक पर्ने खर्च पहिलो र दोश्रो वर्ष भित्र गरि सक्ने गरि योजना गरिएको छ ।

घ. सञ्चालन खर्च वितरण

हाल संचालनमा रहेका मौजुदा खानेपानी र नयाँ खानेपानी प्रणालीहरूको दैनिक सेवा संचालनका लागि र आवश्यक सेवा स्तर सुधारको लागि लागू योजना गरिएको तालिका;

ङ. डिजाइन सुपरभिजन खर्च वितरण

हाल सञ्चालनमा रहेका र नयाँ खानेपानी प्रणालीहरूको डिजाइन, सुपरिवेक्षण तथा अन्य जरुरी सेवा का लागि आवश्यक पर्ने खर्चको वितरण तालिका;

४.१.४. उपलब्ध स्रोतहरूको लेखाजोखा

रणनीतिक योजना तर्जुमा कार्यशालाले (१.५.२) विस्तृत छलफल पछि पालिकाको आवश्यकता प्राथमिकीकरण गरेको थियो र २०२०-२०३० को लागि वित्तीय आवश्यकताको निर्धारण गरेको थियो । त्यो प्रक्रियामा लागि लगानी क्षमताको लेखाजोखा गरियो र पालिकासंग उपलब्ध स्रोतहरू पहिचान गरियो जुन महसुल र शुल्क, कर, स्व-लगानी तथा हस्तान्तरण आदि संभावित स्रोतहरूको लेखाजोखा गरियो । यसो गर्दा पालिकासंग उपलब्ध स्रोतहरूले आवश्यक लागत पुरा नगर्ने देखिए पछि आवश्यक र उपलब्ध स्रोतको बिचको फरक (ग्याप) पूर्ती गर्न अन्य संभाव्य स्रोतहरूको खोजि गरि Bridging गरिनु आवश्यक देखियो ।

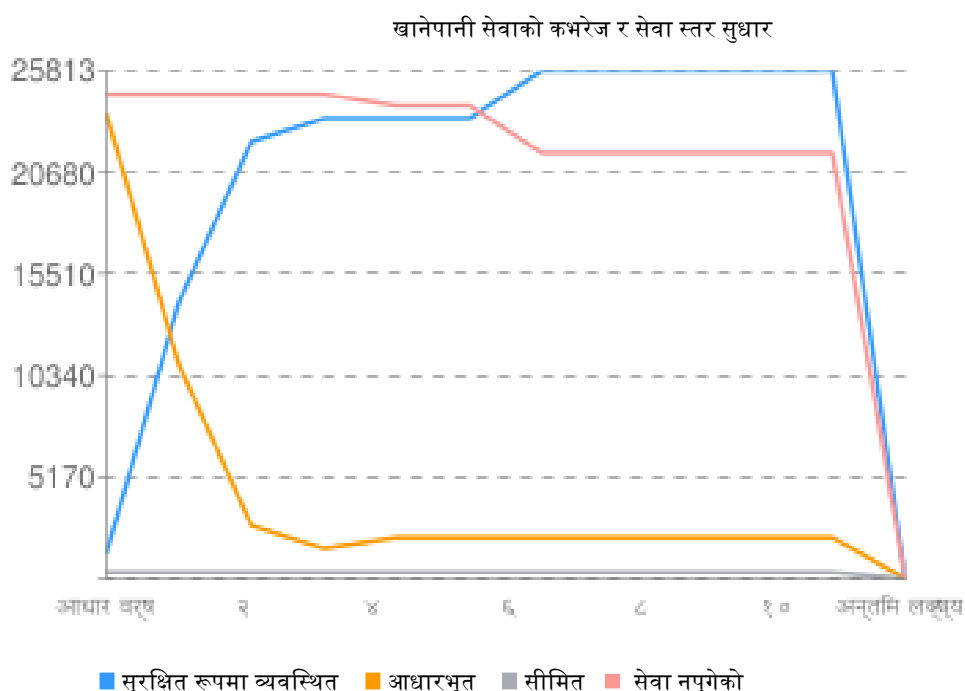
४.१.५. ग्यापको पूर्ति) Bridging the Gap)

माथि भनिए जस्तो पालिकासंग उपलब्ध स्रोतहरूले आवश्यक लागत पुरा नगर्ने देखिए पछि आवश्यक र

उपलब्ध स्रोतको बिचको फरक (ग्याप) पूर्ति गर्न रणनीतिक योजना तर्जुमा कार्यशालाले (१.५.२) अन्य संभाव्य स्रोतहरूको खोजि गरि तय गरेको व्यापार, शेयर, इक्विटी, बण्डको माध्यमबाट लगानी गरि ग्याप पूर्तिको माध्यमबाट Bridging गरिने निर्णय भयो । तल 'परिशिष्ट क' ले त्यस्तो व्यापार, शेयर, इक्विटी, बण्डको विस्तृत योगदान % दर्शाउँछ । आवश्यक र उपलब्ध स्रोतको बिचको फरक (ग्याप) तालिका 4-5 मा दिइएको छ।

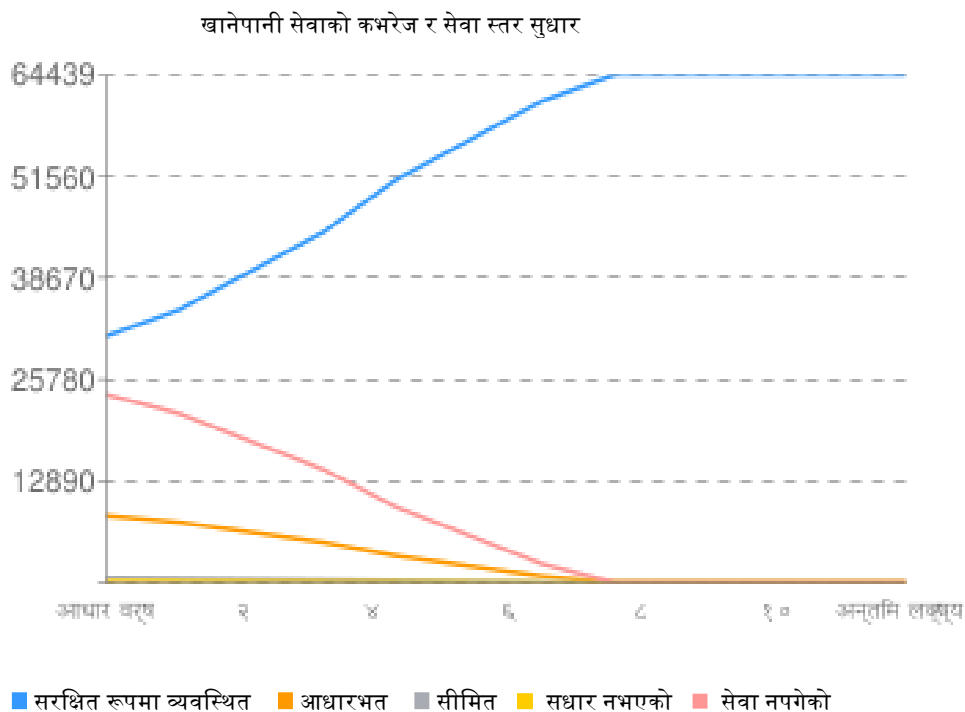
४.२. अनुमान सारांश (कभरेज)

संलग्न रेखाचित्रमा पालिकामा वास सेवाहरूको कभरेज र सेवा स्तर सुधारको सारांश देखाइएको छ । कभरेजको प्रगतिशील वृद्धि र सेवा स्तरको Ladder सुधार JMP को परिभाषामा आधारित छ । यस चित्रले सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित खानेपानी सेवा प्राप्त गर्ने जनसंख्या हरेक वर्ष बढ्दै जाने र आधारभूत र सीमित सेवा प्राप्त गर्ने जनसंख्या हरेक वर्ष घट्दै गइ अन्तिममा आधारभूत र सीमित सेवालाई सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित स्तरको सेवाले प्रतिस्थापन गर्नेछ । नगरपालिक भित्रका सबै जनसङ्ख्यामा सन् २०३० सम्ममा सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित खानेपानी सेवा र सुबिधा उपलब्ध हुनेछ । सरसफाई तर्फ अन्तिम लक्ष्य प्राप्त गर्न सन् २०३० पर्खनुपर्ने छैन, सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित खानेपानी सेवा र सुबिधा ३ वर्ष पछि नै सबैको लागि उपलब्ध हुनेछ । तल प्रस्तुत गरिएको तालिका 'कभरेजको सारांश'मा भजनी नगरपालिकाको हरेक वास गतिविधिहरू द्वारा कहिले सम्म कति जनसंख्यालाई कभरेज प्रदान गर्छ भनि स्पष्ट देखिन्छ । जनसङ्ख्याको तीव्र वृद्धि भइरहे पनि हरेक वर्ष सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित सेवाको वृद्धि र आधारभूत र सीमित सेवामा कमी हुँदै गएको देखाउँछ । यसैले सन् २०३० सम्ममा सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित खानेपानी आपूर्ति सेवाहरूको पूर्ण कभरेज कसरी प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने निश्चितता प्राप्त गर्न सकिन्छ ।

चित्र 4-1: खानेपानी सेवाको कभरेज र सेवा स्तर सुधार

त्यसै प्रकारले यो चित्रमा सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित सरसफाइको पहुँचमा वृद्धि र असुरक्षित रूपमा सरसफाइको अभ्यास गर्ने जनसङ्ख्या घट्दै गएको देखाएको छ । त्यसकारण, सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित सरसफाइको कभरेज प्राप्त गर्न सकिन्छ भन्ने निश्चितता पनि यसले प्रदान गर्दछ । सुचारूपना नभएका स्किमहरूको सुचारूपना पुनर्स्थापित गर्ने प्रावधानहरू पनि यसमा राखिएको छन् । सुरक्षित रूपमा व्यवस्थित सेवाको लागि यो अपेक्षित कभरेज पूर्ण रूपमा सुचारूपना (Full- Functional) भएका स्किमहरूद्वारा हुनेछ ।

चित्र 4-2: घरायसी सरसफाइको कभरेज र सेवा स्तर सुधार

यसरि योजना अवधि (२०२०-२०३०) मा योजना गरिएको जनसंख्याको कभरेजहरूमा आधारित भै वास योजना औजारले (NWASH MIS) कुल योजना लागत पनि गणना गरेको छ ।

तालिका 4-3: वास सेवाद्वारा जनसंख्या कभरेजको सारांश

क्र. सं.	अवयव	आधाररेखा	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	अन्तिम लक्ष्य
क	खानेपानी	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
क१	सुरक्षित तरिकाले व्यवस्थित खानेपानी सेवाहरूबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	१२४७	१४०२९	२२२२६	२३३९०	२३३९०	२३३९०	२५८१३	२५८१३	२५८१३	२५८१३	२५८१३	२५८१३
क२	आधारभूत खानेपानी सेवाहरूबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	२३६७३	१०८९१	२६९४	१५३०	२०९६	२०९६	२०९६	२०९६	२०९६	२०९६	२०९६	२०९६
क३	सीमित खानेपानी सेवाहरूबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७	३२७
क४	सेवा नपुगेको जनसङ्ख्या	२४६२१	२४६२१	२४६२१	२४६२१	२४०५५	२४०५५	२१६३२	२१६३२	२१६३२	२१६३२	२१६३२	२१६३२
ख	सरसफाइ												
ख१	घरायसी सरसफाइ												
ख१. १	हालको सुरक्षित तरिकाले व्यवस्थित गरिएको सरसफाइ सेवाहरूबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	३१२७९	३४५९५	३९५६९	४४५४३	५११७५	५६१४९	६११२३	६४४३९	६४४३९	६४४३९	६४४३९	६४४३९
ख१. २	आधारभूत सरसफाइ सेवाहरूबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	८५०९	७६५८	६३८२	५१०६	३४०४	२१२८	८५२	१	१	१	१	१
ख१. ३	सीमित सरसफाइ सेवाहरूबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	६४३	५७९	४८३	३८७	२५८	१६२	६६	२	२	२	२	२
ख१. ४	सुधार नभएको सरसफाइ सेवाहरूबाट लाभान्वित जनसङ्ख्या	१४४	१३०	१०८	८६	५७	३५	१३	०	०	०	०	०
ख१. ५	सेवा नपुगेको जनसङ्ख्या	२३८६६	२१४७९	१७८९९	१४३१९	९५४६	५९६६	२३८६	०	०	०	०	०
ख २	मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन												
ख२. १	लाभान्वित जनसङ्ख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ख ३	ढल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र												
ख३. १	लाभान्वित जनसङ्ख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

ख ४	ठोस फोहोर व्यवस्थापन												
ख४.१	लाभान्वित जनसङ्ख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ग	विद्यालयमा वास सुविधाहरू												
ग१	उन्नत खानेपानी सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	०	०	०	०	१३	१३	३१	३१	५१	५१	५१	५४
ग२	उन्नत सरसफाई सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	०	०	०	०	१३	१३	३१	३१	५१	५१	५१	५४
ग३	उन्नत स्वच्छता सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	०	०	०	०	१३	१३	३१	३१	५१	५१	५१	५४
ग४	आधारभूत खानेपानी सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	२७	२७	२७	२७	२०	२०	२०	२०	१	१	१	२
ग५	आधारभूत सरसफाई सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	३३	३३	३३	३३	२३	२३	११	११	२	२	२	२
ग६	आधारभूत स्वच्छता सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
ग७	सीमित खानेपानी सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	२७	२७	२७	२७	२१	२१	१३	१३	४	४	४	०
ग८	सीमित सरसफाई सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	११	११	११	११	१०	१०	७	७	२	२	२	०
ग९	सीमित स्वच्छता सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	२७	२७	२७	२७	१८	१८	८	८	१	१	१	०
ग१०	खानेपानी सेवाहरू नभएका विद्यालयहरू	२	२	२	२	२	२	२	२	०	०	०	०
ग११	सरसफाई सेवाहरू नभएका विद्यालयहरू	१२	१२	१२	१२	१०	१०	७	७	१	१	१	०
ग१२	स्वच्छता सेवाहरू भएका विद्यालयहरू	२९	२९	२९	२९	२५	२५	१७	१७	४	४	४	०
घ	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वास सुविधाहरू												
घ१	आधारभूत खानेपानी सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	०	०	०	०	३	३	६	६	९	९	९	९
घ२	आधारभूत सरसफाई सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	०	०	०	०	३	३	६	६	९	९	९	९
घ३	आधारभूत स्वच्छता सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	०	०	०	०	३	३	६	६	९	९	९	९
घ४	आधारभूत वातावरणीय सफाई	३	३	३	३	४	४	६	६	९	९	९	९

	सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू												
घ५	सीमित खानेपानी सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	६	६	६	६	३	३	१	१	०	०	०	०
घ६	सीमित सरसफाई सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	७	७	७	७	४	४	२	२	०	०	०	०
घ७	सीमित स्वच्छता सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	७	७	७	७	४	४	२	२	०	०	०	०
घ८	सीमित वातावरणीय सफाई सेवाहरू भएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	३	३	३	३	३	३	२	२	०	०	०	०
घ९	खानेपानी सेवाहरू नभएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	३	३	३	३	३	३	२	२	०	०	०	०
घ१०	सरसफाई सेवाहरू नभएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	२	२	२	२	२	२	१	१	०	०	०	०
घ११	स्वच्छता सेवाहरू नभएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	२	२	२	२	२	२	१	१	०	०	०	०
घ१२	वातावरणीय सफाई सेवाहरू नभएका स्वास्थ्य संस्थाहरू	३	३	३	३	२	२	१	१	०	०	०	०
ङ	सार्वजनिक स्थानहरूमा वास सुविधाहरू												
ङ१	उन्नत वास सुविधाहरू भएका सार्वजनिक शौचालयहरू	०	०	२	२	२	२	२	२	२	२	२	२
ङ२	आधारभूत वास सुविधाहरू भएका सार्वजनिक शौचालयहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ङ३	सीमित वास सुविधाहरू भएका सार्वजनिक शौचालयहरू वास	२	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ङ४	वास सुविधाहरू नभएका सार्वजनिक शौचालयहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

४.३. लागत

यो खण्डले योजना गरे अनुरूपको वास कृयाकलाप र संरचनामा लगानीको लागि निम्न क्षेत्रको लागत अनुमानको व्याख्या गरेको छ ।

क) सम्पूर्ण घरधुरीमा वास कभरेज

ख) सेवा स्तर सुधार

ग) विद्यालयमा वास सुविधाहरू, स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वास सुविधाहरू, सार्वजनिक स्थानहरूमा वास सुविधाहरू, ठोस फोहोर व्यवस्थापन, ढल सञ्जाल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र आदि।

राष्ट्रिय स्तरमा वास क्षेत्रलाई राम्रोसँग बुझ्ने वित्तीय नीति विकास र कार्यान्वयनका लागि महत्वपूर्ण छ भन्ने साझा सहमति छ । हालको कोषको अझ राम्रो र न्यायसङ्गत उपयोगलाई प्रोत्साहित गर्न र थप वित्तलाई आकर्षित गर्न यो अति महत्वपूर्ण छ । यसमा प्रस्तुत गरिएको भजनी नगरपालिकाको वास क्षेत्रमा लगानि गर्नु पर्ने लागत अनुमान यसै अनुरूप तयार गरिएको हो । माथि ४.२ मा व्याख्या गरिएको जनसंख्याको कभरेज सारांशको आधारमा लागत अनुमानको विस्तृत विवरण ४.३.२ को तालिकामा हेर्न सकिन्छ ।

४.३.१. लागत अनुमानको पद्धति

सन् २०३० सम्ममा पालिकाभरि वास क्षेत्रमा सुरक्षित रूपले व्यवस्थित गरिएको सेवा प्रदान गर्ने लक्ष्य सहित आवश्यक सुचना र तथ्यांकहरू योजना औजार NWASH MIS मा प्रविष्ट गरेपछि स्वचालित रूपमा त्यो लक्ष्य प्राप्त गर्न हरेक क्षेत्रमा कहिले के कति लगानि आवश्यक पर्छ सो को लागत अनुमान यो पद्धतिले प्रदान गरेको छ । यसले पालिकालाई मुख्य दुई प्रश्नहरूको उत्तर दिन सक्षम बनाउँछ ।

- वास क्षेत्रमा जम्मा कति खर्च कहिले कहिले आवश्यक छ?
- कसरी विभिन्न वास सेवा कृयाकलाप र पूर्वाधारहरूमा खर्च तथा लगानी वितरण गरिएका छन्?

लागत अनुमान विधिले हालको तथा हरेक वर्षको प्रक्षेपित जनसङ्ख्या, वास सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक प्रविधिहरू र दिगो वास सेवासँग सम्बन्धित प्रविधिहरूमा आधारित रहि लागतको अनुमान प्रस्तुत गरेको छ । यसबाट पालिकालाई दिगो वास सेवा र पूर्वाधारमा योजना अनुरूप बजेट वितरण गर्न सहयोग मिल्नेछ । लागत अनुमानको गणना गर्दा 'जीवन-चक्र लागत विधि' को आधारमा गरिएको छ; जसले पालिकालाई दिगो वास सेवा प्रवाहको लागि हरेक वास अवयवहरूको पुँजीगत खर्च, सञ्चालन खर्च, पुँजीगत मर्मत खर्च, र सोझै सहयोग खर्चको छुट्टा छुट्टै लागत अनुमान प्रदान गर्दछ । ती लागत अवयवहरू यस प्रकार रहेका छन् ।

- **पुँजीगत खर्च** – नयाँ वास प्रणालीहरूको लागि पूर्ण संरचना निर्माण र हालको प्रणालीहरूको लागि सेवा सुधार लागत पुँजीगत खर्च भित्र गर्दछ ।
- **पुँजीगत मर्मत खर्च** – मौजुदा वास प्रणाली तथा सम्पत्तिहरूको प्रतिस्थापन वा पुनर्स्थापनाको लागत यसभित्र पर्दछ । यसले मुख्य मर्मत क्रियाकलापहरूलाई समेट्छ ।

- **सञ्चालन तथा मर्मत खर्च** – संचालित आयोजनाहरूको दैनिक सञ्चालन र सानो मर्मत खर्चको लागतलाई समेट्छ ।
- **सोझै सहयोग खर्च** – यस भित्र सेवा प्रवाहको लागि आवश्यक सहयोग; जसमा अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, प्राविधिक सहयोग, व्याकस्टोपिङ, क्षमता अभिवृद्धि, औजार तथा जगेडा सामग्रीहरूको सहयोग लागत पर्छन् ।

पूँजीगत खर्च तर्फको प्रति एकाइ लागत अनुसूची A मा दिइएको छ र यो लागत एकाइ खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन विभागको ISAU को प्रकाशित प्रतिवेदनबाट साभार गरिएको हो ।

सञ्चालन तथा मर्मत खर्चको औसत लागत अनुसूची A मा दिइएको छ र यो सञ्चालन औसत खानेपानी मन्त्रालयको SEIU को प्रकाशित प्रतिवेदनबाट साभार गरिएको हो ।

‘मर्मत वातावरण’को अवधारणाले मौजुदा आयोजनाहरूको सुचारुपन र दिगोपनको अवस्था NWASH MIS ले दर्शाए बमोजिम लेखाजोखा गरि भविष्यमा जब आयोजना अथवा स्किमहरूको आयु वृद्धि हुँदै जान्छ त्यसबेला पूँजीगत खर्चको % को आधारमा मर्मत खर्चको आवश्यकता निर्धारण गर्छ । यो अवधारणा Welthungerhilfe, Nepal ले ईच्छाकामना गाउँपालिकामा गरेको Life-Cycle Cost Analysis (LCCA) अध्ययनबाट साभार गरिएको हो ।

मर्मत वातावरण: स्थानीय सरकारको हरेक योजनाहरू बिभिन्न किसिमका तत्वहरू (जसलाई ‘योजना पारिस्थितिकीय प्रणाली’ भनिन्छ) बाट प्रभावित हुने गर्छन्; जस्तै योजना/आयोजनाहरूको आयु (वा डिजाइन अवधि मध्ये सो योजनाले कति अवधि पार गरि सकेको छ), उपभोक्ता संस्थाको व्यवस्थापन क्षमता, वास सेवातर्फ पालिकाको नीति आदी । यी सबैको समुच्च अवस्था ‘मर्मत वातावरण’ हो ।

माथि भनिएजस्तो तत्वहरूको प्रभावको नतिजा ती योजना/आयोजनाहरूमा पर्ने पूँजीगत खर्चको आवश्यकताको हो । पालिकाभित्रका योजनाहरूलाई यस पूँजीगत खर्च आवश्यकतामा ल्याउने अवस्थालाई ‘मर्मत वातावरण’ भनिएको छ । मर्मत वातावरण एक योजना औजार रुपमा प्रयोग भएको छ जसले सर्वेक्षण तथ्यांक तथा सूचनाहरूको विश्लेषण गरि मर्मतको एउटा योजना बनाउँछ ।

मर्मत शर्त पालिकाभित्रको योजनाहरूमा खर्च गरिएको वित्तीय व्ययको % को हिसाबले देखाइएको छ । यो अनुमान गरिएको छ कि नयाँ स्किममा पनि (एक निश्चित वर्ष पछि) यही नीति लागू हुनेछ (पूँजीगत मर्मत खर्चको %) । यो हालको योजनाको अवस्थाको आधारमा गणना गरिन्छ र आयोजनाको आयु वा डिजाइन अवधि मध्ये आयोजनाले कति अवधि पुरा गरि सक्यो त्यसको आधारमा नयाँ योजनामा सामान्यीकरण (Extrapolated) गरिन्छ ।

क) खानेपानी सेवाको लागत

सन् २०३० सम्ममा पालिकामा सुधारिएको खानेपानी सेवामा सबैको पहुँच प्राप्त गर्न लाग्ने लागतहरू यस अन्तर्गत अनुमान गरिएको छ । सो लागत अनुमान गर्दा वर्तमान सेवा कभरेज, लक्षित कभरेज र लक्ष्य प्राप्त

गर्नका लागि प्रयोग गरिने प्रविधिहरूको एकाइ लागतलाई ध्यानमा राखिएको छ । लागत प्रक्षेपण वार्षिक आधारमा २०२०-२०३०को लागि गरिएको छ ।

माथि प्रस्तुत गरिएको प्रति एकाइ लागत खानेपानी आपूर्ति प्रविधिको प्रत्येक प्रकारको आधारमा (घरायसी धारा जडान, ट्यापस्ट्याण्ड, ट्युबवेल ह्यान्डपम्पहरू) दिइएको छ ।

ख) सरसफाई सेवाको लागत

सरसफाई सेवाहरूको लागि एउटै लागत खाकाको प्रयोग गरिएको छ । लागतको आधार विभिन्न प्रविधिहरूको मिश्रित विकल्पको माध्यमबाट या त आधारभूत वा सुरक्षित रूपले व्यवस्थित गरिएको सरसफाई सेवाहरू सबैको पहुँचमा पुऱ्याउने किसिमले प्रक्षेपण गरिएको छ । सरसफाई प्रविधिहरूको विकल्पहरूमा Water Closet र सेप्टिक ट्याङ्क सहितको पोअर फ्लस र सुधारिएको खाल्डे चर्पीहरू समावेश गरिएको छ ।

ग) पूर्ण कभरेज प्राप्त गर्न जम्मा लागत

तालिका 4-4 ले सन् २०३० सम्म सबैका लागि आधारभूत खानेपानी र सरसफाई सेवाहरूको लागि पहुँचको सुनिश्चितता देखाउँछ । यसमा लगानी (पुँजीगत), पुँजीगत मर्मत र सोझै सहयोग लागत समावेश गरिएको छ । सरसफाईको लागि लगानी लागत मुख्य गरेर उपभोक्ताहरूको या त सरसफाई सेवाहरूको पहुँच वा सेवाको स्तर सुधार गरी सरसफाई शृङ्खलामा वृद्धि गर्नको लागि हुने छ ।

यो प्रक्षेपण मुख्य गरेर खानेपानी र सरसफाईमा केन्द्रित रहेको छ । यसले खानेपानी तथा सरसफाई सेवा सबैको पहुँचमा पुऱ्याउनको लागि संरचनागत विकास, पुँजीगत मर्मत र सोझै सहयोग लागतलाई समेट्दछ । संस्थागत वासको लागि पनि यसै आधारमा यहाँ लागत विश्लेषण प्रक्षेपण गरिएको छ ।

४.३.२. वास योजना लागतको सारांश

तलको विस्तृत तालिकामा निम्न क्षेत्रको सारांश लागत अनुमान दिइएको छ ।

क) खानेपानी (पाइप र ट्युबवेल)

ख) सरसफाई र स्वच्छता (घरायसी सरसफाई, ठोस फोहोर व्यवस्थापन, मानव मल-मुत्रजन्य फोहोर व्यवस्थापन, ढल सञ्चाल सहितको फोहोरपानी प्रशोधन केन्द्र समेत)

ग) विद्यालयमा वास सुविधाहरू

घ) स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू

ङ) सार्वजनिक स्थानहरूमा वास सुविधाहरू

खर्च तर्फ यसले निम्न अनुमानित लागत खर्च प्रदान गर्छ ।

क) पूँजीगत खर्च

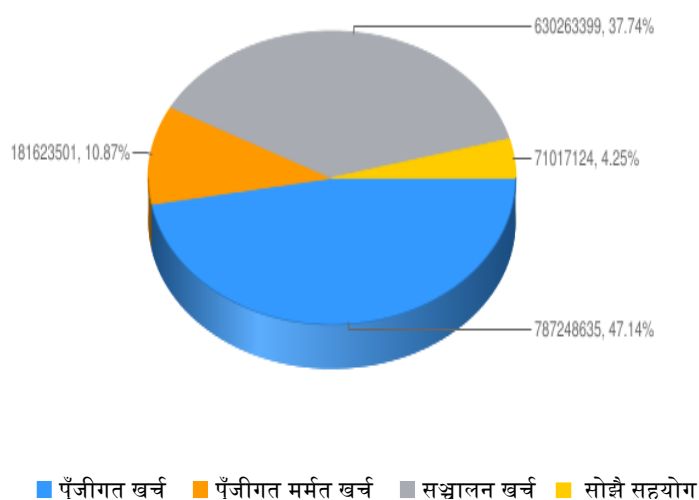
ख) पूँजीगत मर्मत खर्च

ग) सञ्चालन खर्च

घ) सोझै खर्च ।

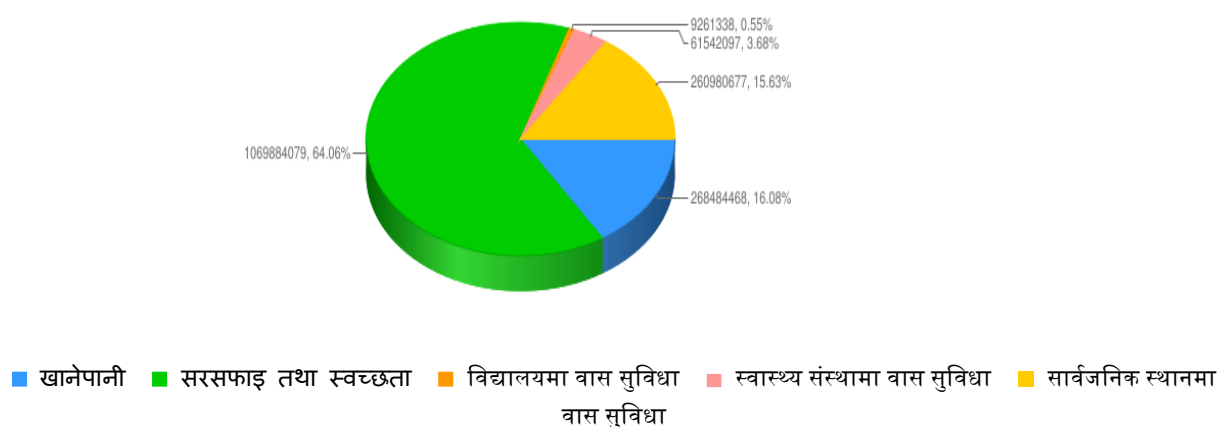
यहाँ % ले १० वर्षमा जम्मा वास लागतको अंश बताउँछ ।

खर्चको प्रकारको अनुसार वासको लागत

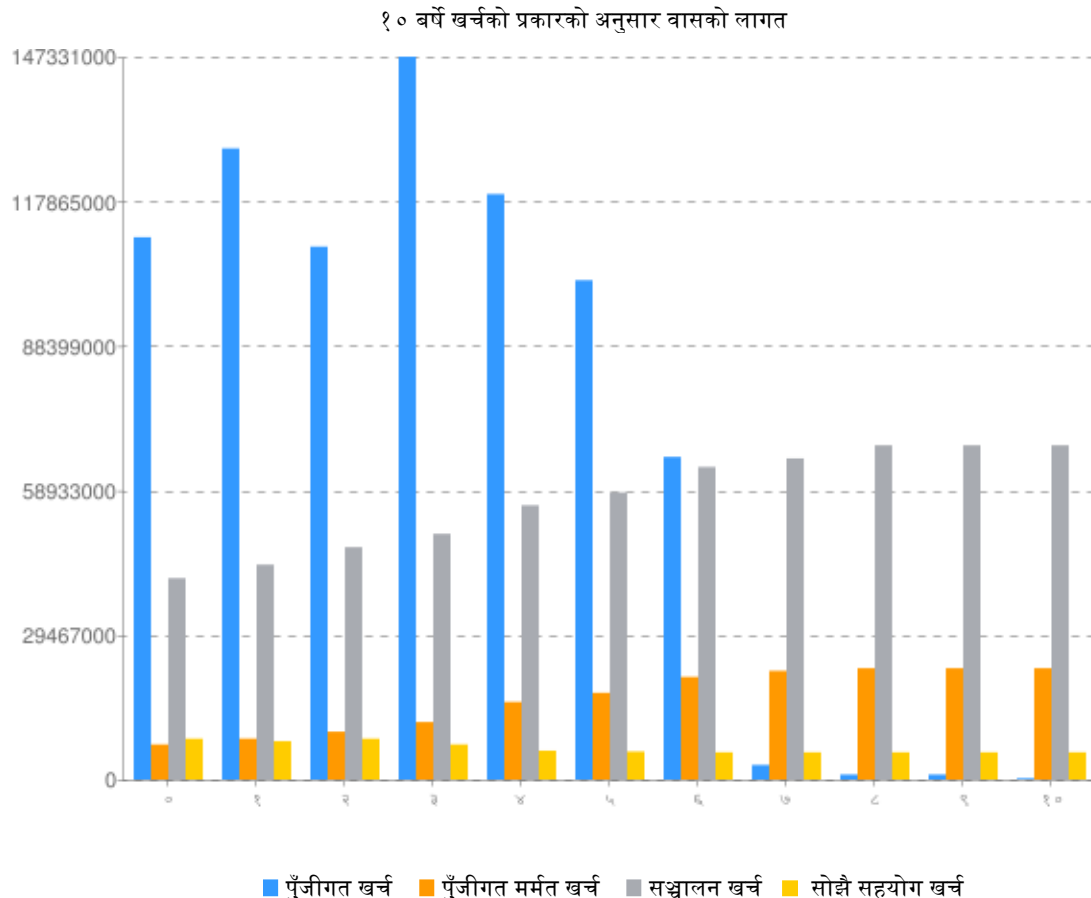
चित्र 4-3: खर्चको प्रकारको अनुसार वासको लागत

क्षेत्रगत (खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता) वासको लागत

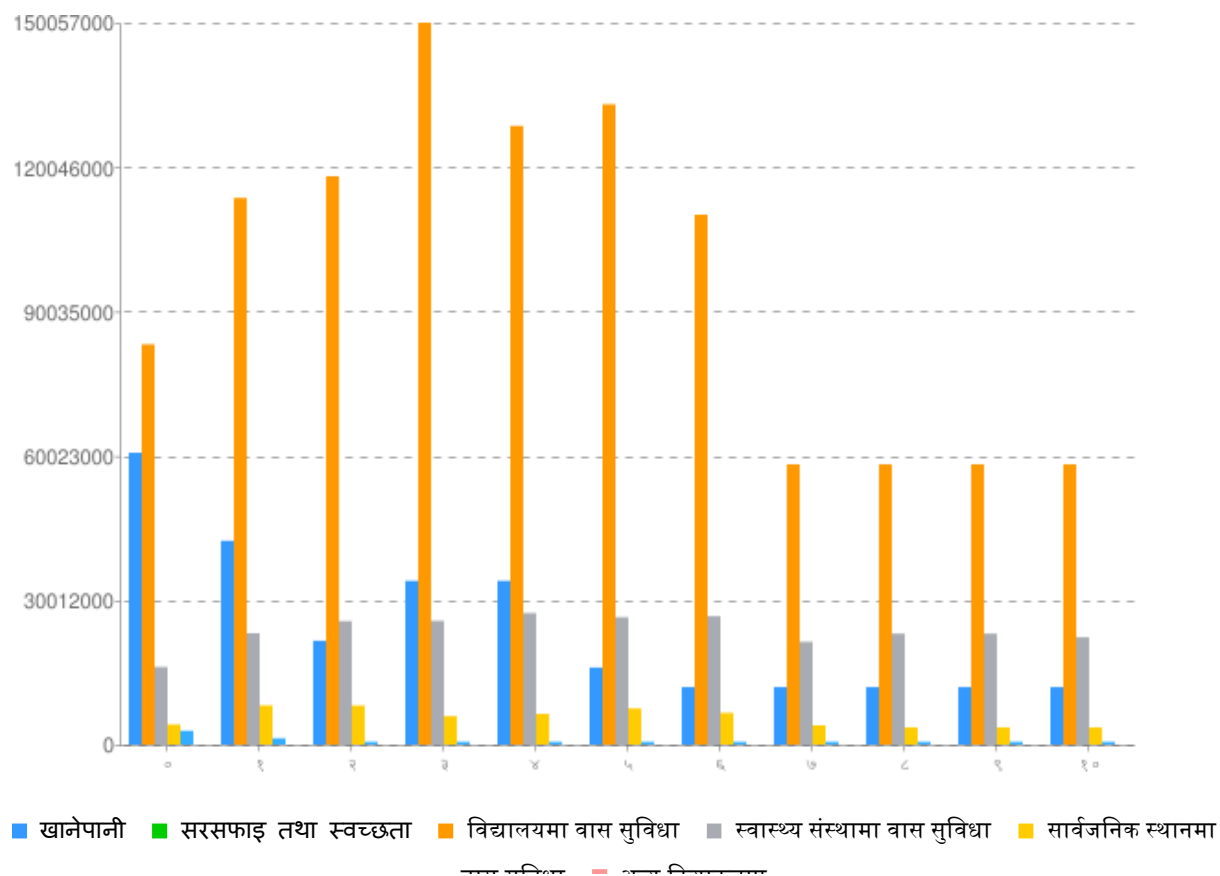
चित्र 4-4: क्षेत्रगत (खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता) वासको लागत

यो पाइ चार्टमा सन् २०२०-२०३० सम्मको समयावधिको लागि पूर्ण कभरेज र सेवा स्तर सुधारको लागि आवश्यक लागत दिइएको छ। पहिलो चार्टमा क्षेत्रगत (खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता) को लागत दिइएको छ भने दोस्रो चार्टमा खर्चको प्रकारको लागत दिइएको (जस्तै: पुँजीगत, पुँजीगत मर्मत खर्च आदि) छ। तलको बार चार्टमा सन् २०२०-२०३० सम्मको आवश्यक वार्षिक लागत दिइएको छ।

चित्र 4-5: १० वर्षे खर्चको प्रकारको अनुसार वासको लागत

१० वर्षे खर्चको प्रकारको अनुसार वासको लागत

चित्र 4-6: १० बर्षे क्षेत्रगत (खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता) वासको लागत

तालिका 4-4: वास सेवाद्वारा जनसंख्या कभरेजको सारांश

क्र. सं.	विवरण	वर्ष ०		वर्ष १		वर्ष २		वर्ष ३		वर्ष ४		वर्ष ५	
		ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा
क	खानेपानी												
१	पूँजीगत खर्च	५०६१००० ०	३.०३	३२४४४६२ ५	१.९४	१०६६६६२ ५	०.६४	२४२३००० ०	१.४५	२४२३००० ०	१.४५	६०५७५००	०.३६
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	२०५७५०९	०.१२	२४४६४४९	०.१५	२६१३३४२	०.१६	२७१७६९३	०.१६	२७१७६९३	०.१६	२७१७६९३	०.१६
३	सञ्चालन खर्च	१९५५०००	०.१२	२९६७४००	०.१८	३६१७०१५	०.२२	३७०९२८०	०.२२	३७०९२८०	०.२२	३७०९२८०	०.२२
४	सोझै सहयोग	६०४३३७०	०.३६	४५०६४९२	०.२७	४६८६७८२	०.२८	३३८३१००	०.२	३३८३१००	०.२	३५३३१००	०.२१
५	जम्मा	६०६६५८७ ९	३.६३	४२३६४९६ ६	२.५४	२१५८३७६ ४	१.२९	३४०४००७ ३	२.०४	३४०४००७ ३	२.०४	१६०१७५७ ३	०.९६
ख	सरसफाई तथा स्वच्छता												
१	पूँजीगत खर्च	५४८७९२४ ०	३.२९	८२३१८८६ ०	४.९३	८२३१८८६ ०	४.९३	१०९७५८४ ८०	६.५७	८२३१८८६ ०	४.९३	८२३१८८६ ०	४.९३
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	१७३७१४५	०.१	२९७९६१०. ९९	०.१८	४८४३३०९. ९८	०.२९	६७०७००८. ९७	०.४	९१९१९४०. ९६	०.५५	११०५५६३ ९.९५	०.६६
३	सञ्चालन खर्च	२६४२४९२ ८	१.५८	२८१७५१२ ४.८	१.६९	३०८००४२ ०	१.८४	३३४२५७१ ५.२	२	३६९२६१० ८.८	२.२१	३९५५१४० ४	२.३७
४	सोझै सहयोग	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१
५	जम्मा	८३२०६९९ ३	४.९८	११३६३९२ ७५.७९	४.९८	११८१२८२ ६९.९८	४.९८	१५००५६८ ८४.१७	४.९८	१२८६०२५ ८९.७६	४.९८	१३३०९१५ ८३.९५	४.९८
ग	विद्यालयमा बास सुविधाहरू (कम्पोनेन्ट स्तरमा लागत)												
१	पूँजीगत खर्च	२०५४७४८. ५	०.१२	८२१८९९४	०.४९	१०२५१२४ ४	०.६१	१०१८३७४ ८.५	०.६१	९९८८४५०	०.६	९४७००५०	०.५७
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	१७२६७९४	०.१	१७२६७९४	०.१	१८७२७९४	०.११	१८७२७९४	०.११	२५४५११४. ०६	०.१५	२५४५११४. ०६	०.१५
३	सञ्चालन खर्च	१०५६२८१ १.६	०.६३	१०५६२८१ १.६	०.६३	१०५६२८१ १.६	०.६३	१०५६२८१ १.६	०.६३	१२६८१३१ ९.६	०.७६	१२६८१३१ ९.६	०.७६
४	सोझै सहयोग	१७८६४००	०.११	२६४४४००	०.१६	२९७४४००	०.१८	३१०६४००	०.१९	२११६४००	०.१३	१७८६४००	०.११
५	जम्मा	१६१३०७५ ४.१	०.९७	२३१५२९९ ९.६	१.३९	२५६६१२४ ९.६	१.५४	२५७२५७५ ४.१	१.५४	२७३३१२८ ३.६६	१.६४	२६४८२८८ ३.६६	१.५९

ग२	विद्यालयमा बास सुविधाहरू (क्षेत्रगत स्तरमा)												
१	खानेपानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	सरसफाई	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	स्वच्छता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	ठोस फोहोर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ१	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा बास सुविधाहरू (कम्पोनेन्ट स्तरमा)												
१	पूँजीगत खर्च	१२२४५००	०.०७	४८९८०००	०.२९	५३८१५००	०.३२	३१५८५००	०.१९	२७९४०००	०.१७	३९२३५००	०.२३
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	८३५६०३	०.०५	८३५६०३	०.०५	३३८९७८	०.०२	३३८९७८	०.०२	१२७६२०४. ८	०.०८	१२७६२०४. ८	०.०८
३	सञ्चालन खर्च	१९५८१०७	०.१२	१९५८१०७	०.१२	१९५८१०७	०.१२	१९५८१०७	०.१२	२१५१४७७	०.१३	२१५१४७७	०.१३
४	सोझै सहयोग	१६८३००	०.०१	४४८८००	०.०३	४४८८००	०.०३	४४८८००	०.०३	१६८३००	०.०१	१६८३००	०.०१
५	जम्मा	४१८६५१०	०.२५	८१४०५१०	०.४९	८१२७३८५	०.४९	५९०४३८५	०.३५	६३८९९८१. ८	०.३८	७५१९४८१. ८	०.४५
घ२	स्वास्थ्य संस्थामा बास सुविधाहरू (क्षेत्रगत स्तरमा)												
१	खानेपानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	सरसफाई	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	स्वच्छता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	ठोस फोहोर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ङ	सार्वजनिक स्थानहरूमा बास सुविधाहरू (कम्पोनेन्ट स्तरमा लागत)												
१	पूँजीगत खर्च	१७७१०००	०.११	७५९०००	०.०५	०	०	०	०	०	०	०	०
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	७९६२२०.८	०.०५	३५७०२०.८	०.०२	८४९००	०.०१	८४९००	०.०१	८४९००	०.०१	८४९००	०.०१
३	सञ्चालन खर्च	१४१७२४	०.०१	१४१७२४	०.०१	४२५१७२	०.०३	४२५१७२	०.०३	४२५१७२	०.०३	४२५१७२	०.०३
४	सोझै सहयोग	१६४०००	०.०१	५४०००	०	५४०००	०	५४०००	०	५४०००	०	५४०००	०
५	जम्मा	२८७२९४४. ८	०.१७	१३११७४४. ८	०.०८	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३
च	अन्य क्रियाकलापहरू												
१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	सञ्चालन खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

४	सोडै सहयोग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
छ१ नगरपालिकामा जम्मा बास लागत (कम्पोनेन्ट स्तरमा)													
१	पूँजीगत खर्च	११०५३९४ ८८.५	६.६२	१२८६३९४ ७९	७.७	१०८६१८२ २९	६.५	१४७३३०७ २८.५	८.८२	११९३३१३ १०	७.१४	१०१७६९९ १०	६.०९
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	७१५३२७१. ८	०.४३	८३४५४७७. ७९	०.५	९७५३३२३. ९८	०.५८	११७२१३७ ३.९७	०.७	१५८१५८५ २.८२	०.९५	१७६७९५५ १.८१	१.०६
३	सञ्चालन खर्च	४१०४२५७ ०.६	२.४६	४३८०५१६ ७.४	२.६२	४७३६३५२ ५.६	२.८४	५००८१०८ ५.८	३	५५८९३३५ ७.४	३.३५	५८५१८६५ २.६	३.५
४	सोडै सहयोग	८३२७७५०	०.५	७८१९३७२	०.४७	८३२९६६२	०.५	७१५७९८०	०.४३	५८८७४८०	०.३५	५७०७४८०	०.३४
५	जम्मा	१६७०६३० ८०.९	१०	१८८६०९४ ९६.१९	११.२९	१७४०६४७ ४०.५८	१०.४२	२१६२९११ ६८.२७	१२.९५	१९६९२८० ००.२२	११.७९	१८३६७५५ ९४.४१	११
छ२ नगरपालिकामा जम्मा बास लागत (क्षेत्रगत)													
१	खानेपानी	६०६६५८७ ९	३.६३	४२३६४९६ ६	२.५४	२१५८३७६ ४	१.२९	३४०४००७ ३	२.०४	३४०४००७ ३	२.०४	१६०१७५७ ३	०.९६
२	सरसफाई तथा स्वच्छता	८३२०६९९ ३	४.९८	११३६३९२ ७५.७९	६.८	११८१२८२ ६९.९८	७.०७	१५००५६८ ८४.१७	८.९८	१२८६०२५ ८९.७६	७.७	१३३०९१५ ८३.९५	७.९७
३	विद्यालयमा बास	१६१३०७५ ४.१	०.९७	२३१५२९९ ९.६	१.३९	२५६६१२४ ९.६	१.५४	२५७२५७५ ४.१	१.५४	२७३३१२८ ३.६६	१.६४	२६४८२८८ ३.६६	१.५९
४	स्वास्थ्य संस्थामा बास	४१८६५१०	०.२५	८१४०५१०	०.४९	८१२७३८५	०.४९	५९०४३८५	०.३५	६३८९९८१. ८	०.३८	७५१९४८१. ८	०.४५
५	सार्वजनिक स्थानहरूमा बास	२८७२९४४. ८	०.१७	१३११७४४. ८	०.०८	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३
६	अन्य क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	जम्मा	१६७०६३० ८०.९	%	१८८६०९४ ९६.१९००० ००३	%	१७४०६४७ ४०.५८	%	२१६२९११ ६८.२६९९९ ९९८	%	१९६९२८० ००.२२	%	१८३६७५५ ९४.४१	%

क्र. सं.	विवरण	वर्ष ६		वर्ष ७		वर्ष ८		वर्ष ९		वर्ष १०		जम्मा १० वर्षको लागि	
		ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा	ने. रु.	% जम्मा
क	खानेपानी												
१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१४८२३८७५	८.८८
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	४८६२०४८	०.२९	४८६२०४८	०.२९	४८६२०४८	०.२९	४८६२०४८	०.२९	४८६२०४८	०.२९	३९५८०६१९	२.३७
३	सञ्चालन खर्च	३७०९२८०	०.२२	३७०९२८०	०.२२	३७०९२८०	०.२२	३७०९२८०	०.२२	३७०९२८०	०.२२	३८२१३६५५	२.२९
४	सोझै सहयोग	३३८३१००	०.२	३३८३१००	०.२	३३८३१००	०.२	३३८३१००	०.२	३३८३१००	०.२	४२४५१४४४	२.५४
५	जम्मा	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	२६८४४४६८	१६.०८
ख	सरसफाइ तथा स्वच्छता												
१	पूँजीगत खर्च	५४८७९२४०	३.२९	०	०	०	०	०	०	०	०	५४८७९२४०	३२.८६
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	१२९१९३३८.९४	०.७७	१४१६१८०४.९४	०.८५	१४१६१८०४.९४	०.८५	१४१६१८०४.९४	०.८५	१४१६१८०४.९४	०.८५	१०६०८१२१४.५५	६.३५
३	सञ्चालन खर्च	४२१७६६९९.२	२.५३	४३९२६८९६	२.६३	४३९२६८९६	२.६३	४३९२६८९६	२.६३	४३९२६८९६	२.६३	४१३१८७९८४	२४.७४
४	सोझै सहयोग	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१६५६८०	०.०१	१८२२४८०	०.११
५	जम्मा	११०१४०९५८.१४	६.५९	५८२५४३८०.९४	३.४९	५८२५४३८०.९४	३.४९	५८२५४३८०.९४	३.४९	५८२५४३८०.९४	३.४९	१०६९८८४०७८.५५	६४.०६
ग१	विद्यालयमा बास सुविधाहरू (कम्पोनेन्ट स्तरमा लागत)												
१	पूँजीगत खर्च	७४३७८००	०.४५	२११३७५०	०.१३	१०१७२००	०.०६	१०१७२००	०.०६	२५४३००	०.०२	६२००७४८५	३.७१
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	२३३६३४०.४६	०.१४	२३३६३४०.४६	०.१४	२६८१०६९.९४	०.१६	२६८१०६९.९४	०.१६	२६८१०६९.९४	०.१६	२५००५२९४.८६	१.५
३	सञ्चालन खर्च	१५१२८६११.६	०.९१	१५१२८६११.६	०.९१	१७५८३४६२.८	१.०५	१७५८३४६२.८	१.०५	१७५८३४६२.८	१.०५	१५०६२१४९७.२	९.०२
४	सोझै सहयोग	१७८६४००	०.११	१७८६४००	०.११	१७८६४००	०.११	१७८६४००	०.११	१७८६४००	०.११	२३३४६४००	१.४
५	जम्मा	२६६८९१५२.०६	१.६	२१३६५१०२.०६	१.२८	२३०६८१३२.७४	१.३८	२३०६८१३२.७४	१.३८	२३३०५२३२.७४	१.३४	२६०९८०६७७.०६	१५.६३

ग२	विद्यालयमा वास सुविधाहरू (क्षेत्रगत स्तरमा)												
१	खानेपानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	सरसफाई	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	स्वच्छता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	ठोस फोहोर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
घ१	स्वास्थ्य संस्थाहरूमा वास सुविधाहरू (कम्पोनेन्ट स्तरमा)												
१	पूँजीगत खर्च	३४४००००	०.२१	८६००००	०.०५	०	०	०	०	०	०	२५६८००००	१.५४
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	७१०६६९.२	०.०४	७१०६६९.२	०.०४	९०५३७३.२	०.०५	९०५३७३.२	०.०५	९०५३७३.२	०.०५	९०३९०२९.६	०.५४
३	सञ्चालन खर्च	२२६९२८७	०.१४	२२६९२८७	०.१४	२४८५४३७	०.१५	२४८५४३७	०.१५	२४८५४३७	०.१५	२४१३०२६७	१.४४
४	सोझै सहयोग	१६८३००	०.०१	१६८३००	०.०१	१६८३००	०.०१	१६८३००	०.०१	१६८३००	०.०१	२६९२८००	०.१६
५	जम्मा	६५८८२५६.२	०.३९	४००८२५६.२	०.२४	३५५९११०.२	०.२१	३५५९११०.२	०.२१	३५५९११०.२	०.२१	६१५४२०९६.६	३.६८
घ२	स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू (क्षेत्रगत स्तरमा)												
१	खानेपानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	सरसफाई	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	स्वच्छता	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	ठोस फोहोर	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
ङ	सार्वजनिक स्थानहरूमा वास सुविधाहरू (कम्पोनेन्ट स्तरमा लागत)												
१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२५३००००	०.१५
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	८४९००	०.०१	८४९००	०.०१	८४९००	०.०१	८४९००	०.०१	८४९००	०.०१	१९१७३४१.६	०.११
३	सञ्चालन खर्च	४२५१७२	०.०३	४२५१७२	०.०३	४२५१७२	०.०३	४२५१७२	०.०३	४२५१७२	०.०३	४१०९९९६	०.२५
४	सोझै सहयोग	५४०००	०	५४०००	०	५४०००	०	५४०००	०	५४०००	०	७०४०००	०.०४
५	जम्मा	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	९२६१३३७.६	०.५५
च	अन्य क्रियाकलापहरू												
१	पूँजीगत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	सञ्चालन खर्च	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

४	सोझै सहयोग	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	जम्मा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
छ१ नगरपालिकामा जम्मा बास लागत (कम्पोनेन्ट स्तरमा)													
१	पूँजीगत खर्च	६५७५७०४०	३.९४	२९७३७५०	०.१८	१०१७२००	०.०६	१०१७२००	०.०६	२५४३००	०.०२	७८७२४८६३५	४७.१४
२	पूँजीगत मर्मत खर्च	२०९१३२९६.६	१.२५	२२१५५७६२.६	१.३३	२२६९५१९६.०८	१.३६	२२६९५१९६.०८	१.३६	२२६९५१९६.०८	१.३६	१८१६२३४९९.६१	१०.८७
३	सञ्चालन खर्च	६३७०९०४९.८	३.८१	६५४५९२४६.६	३.९२	६८१३०२४७.८	४.०८	६८१३०२४७.८	४.०८	६८१३०२४७.८	४.०८	६३०२६३३९९.२	३७.७४
४	सोझै सहयोग	५५५७४८०	०.३३	५५५७४८०	०.३३	५५५७४८०	०.३३	५५५७४८०	०.३३	५५५७४८०	०.३३	७१०१७१२४	४.२५
५	जम्मा	१५५९३६८६६.४	९.३४	९६१४६२३९.२	५.७६	९७४००१२३.८८	५.८३	९७४००१२३.८८	५.८३	९६६३७२२३.८८	५.७९	१६७०१५२६५७.८१	१००
छ२ नगरपालिकामा जम्मा बास लागत (क्षेत्रगत)													
१	खानेपानी	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	११९५४४२८	०.७२	२६८४८४४६८	१६.०८
२	सरसफाई तथा स्वच्छता	११०१४०९५८.१४	६.५९	५८२५४३८०.९४	३.४९	५८२५४३८०.९४	३.४९	५८२५४३८०.९४	३.४९	५८२५४३८०.९४	३.४९	१०६९८८४०७८.५५	६४.०६
३	विद्यालयमा बास	२६६८९१५२.०६	१.६	२१३६५१०२.०६	१.२८	२३०६८१३२.७४	१.३८	२३०६८१३२.७४	१.३८	२२३०५२३२.७४	१.३४	२६०९८०६७७.०६	१५.६३
४	स्वास्थ्य संस्थामा बास	६५८८२५६.२	०.३९	४००८२५६.२	०.२४	३५५९११०.२	०.२१	३५५९११०.२	०.२१	३५५९११०.२	०.२१	६१५४२०९६.६	३.६८
५	सार्वजनिक स्थानहरूमा बास	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	५६४०७२	०.०३	९२६१३३७.६	०.५५
६	अन्य क्रियाकलापहरू	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
७	जम्मा	१५५९३६८६६.४	९.३४	९६१४६२३९.२	५.७६	९७४००१२३.८८	५.८३	९७४००१२३.८८	५.८३	९६६३७२२३.८८	५.७९	१६७०१५२६५७.८१	१००

४.३.३. लगानी र ग्याप

माथि प्रस्तुत गरिएको तालिकामा देखिए बमोजिम सन् २०३० सम्म सुरक्षित स्तरको वास सेवा उपलब्ध गराउने लक्ष्य प्राप्त गर्न आवश्यक लगानी भजनी नगरपालिकासंग के कति छ भनि विश्लेषण गरि उपलब्ध र आवश्यक स्रोतको बिचको ग्यापको लेखाजोखा यस उपखण्डमा गरिएको छ ।

क) हालको लगानी

पालिकासंग वास खर्च र लगानीको लागि प्रमुख स्रोत भनेको विशेष गरि पालिकाका वास क्षेत्रका साझेदार र सरोकारवाला संस्थाहरू, तीन तहका सरकारहरू (संघिय, प्रादेशिक र स्थानिय), सेवा प्रदायक, गैर सरकारी संस्था र बाह्य विकास साझेदारहरू नै हुन् । हालको वास खर्चको अनुमानको लागि पनि यिनै स्रोतहरूको लेखाजोखा गरिएको छ । हालसम्म पालिकाको वास क्षेत्रमा उपलब्ध लगानी र आगामी वर्षहरूको संभावना र अनुमानको NWASH MIS ले विश्लेषण गरि तलका तालिकाहरूमा प्रस्तुत गरेको छ।

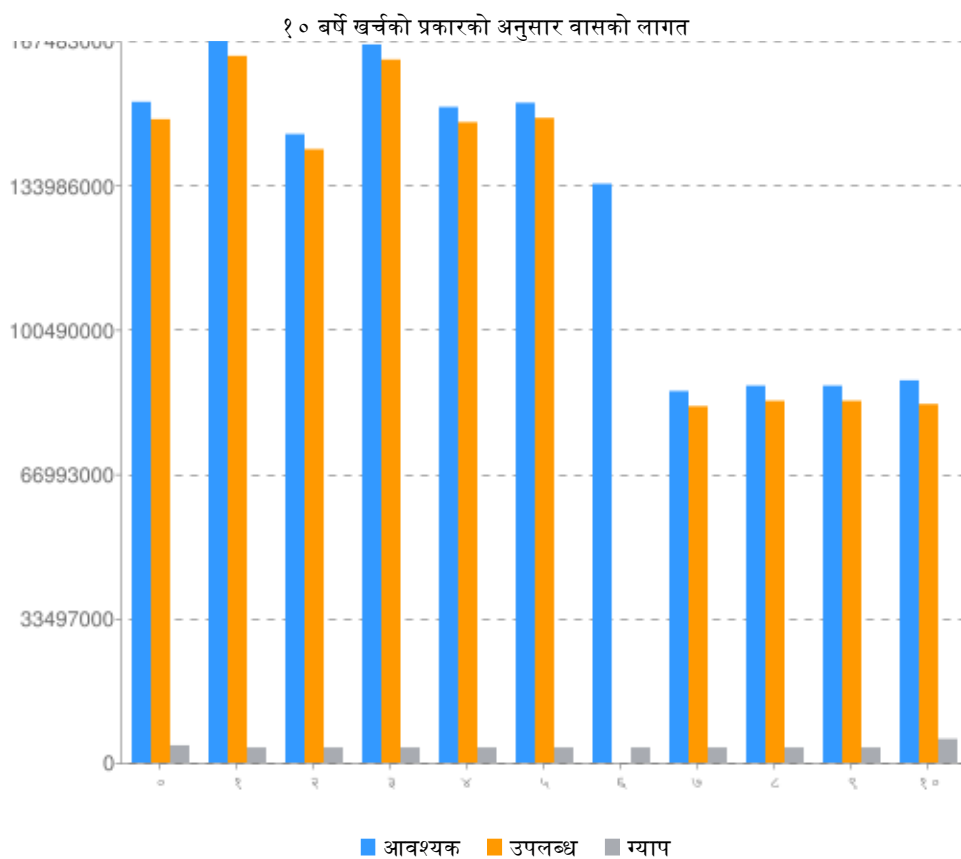
यस सन्दर्भमा पालिकाको अवस्था हेर्दा हालको वास खर्चको अनुमान र लगानी भिन्नता (deficit) वा ग्याप पुर्ती गर्ने प्रयासका लागि माथि उल्लेख गरिएका साझेदार र सरोकारवाला संस्थाहरू, तीन तहका सरकारहरू तथा सेवा प्रदायक, गैर सरकारी संस्था र बाह्य विकास साझेदारहरू बीचमा सुदृढ सूचना र समन्वय संयन्त्रको आवश्यकता देखिन्छ ।

नगरपालिकामा खानेपानी तथा सरसफाई सेवाहरूको लागि समावेश र लक्षित गरिएका वित्तीय स्रोतहरू निम्नानुसार छन् :

- घरधुरी - सेवा प्राप्त गरे बापत लाभग्राही घरधुरीहरूले सेवाप्रदायकहरू (उपभोक्ता समिति/संस्था, पालिका वा अन्य) लाई तिर्ने महसुल तथा शुल्क; सार्वजनिक युटिलिटीहरूले उठाएको वा उठाउने वित्तीय ऋण भुक्तानीका साथै स्व-लगानी (जस्तै: निजी वा सामुदायिक कुवा, खानेपानी ट्याङ्की) र घरायसी स्तरको सरसफाइमा घरधुरी र पालिकाको लगानी आदि यसमा समावेश छन् ।
- कर (सरकार) - आन्तरिक राजस्व जसलाई संघीय, प्रान्तीय र स्थानीय सरकार मार्फत वास क्षेत्रमा लगानी गरिन्छ । सरकारले विभिन्न निकायसँग वास क्षेत्र विकास र सुदृढिकरण गर्नका लागि लिने ऋण पनि यस अन्तर्गत राखिएको छ ।
- हस्तान्तरण (बाह्य स्रोतहरू) - अन्तर्राष्ट्रिय विकास साझेदार वा दातृ निकायबाट प्राप्त हुने कोष वा परोपकारी संस्थाहरूबाट प्राप्त हुने कोष यस अन्तर्गत पर्दछ । विभिन्न निकाय तथा सरोकारवाला संघ संस्थाहरूबाट प्राप्त हुने अनुदान र सहूलियत ऋण पनि हस्तान्तरण शिर्षक अन्तर्गत समावेश हुन्छ, जसमा सस्तो व्याज दर वा अनुग्रह अवधिको रूपमा अनुदान समावेश गरिएको हुन्छ ।

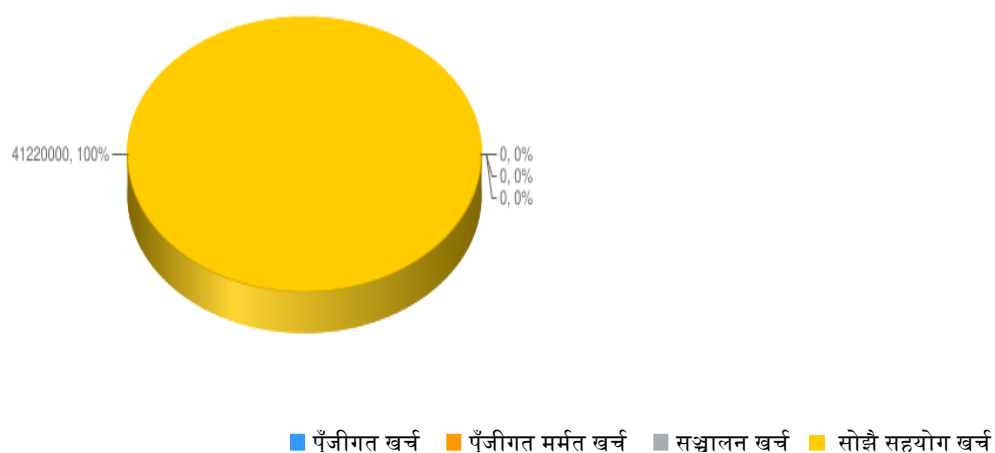
ख) अनुमानित भिन्नता (ग्याप)

वास योजना कार्वान्वयन गर्नका लागि आवश्यक लागत (४.३.२) र पालिकाको हालको लगानी क्षमता (४.३.३ क) गणना गर्दा जुन भिन्नता (deficit) वा ग्याप भेटिन्छ त्यो नै अनुमानित लगानी ग्याप हुन्छ । तल दिइएका ग्राफ चित्र र तालिकाले भजनी नगरपालिका को वास क्षेत्रगत भिन्नता (ग्याप) र कम्पोनेन्टगत भिन्नता (ग्याप) देखाउँछ ।

चित्र 4-7: अनुमानित लगानी भिन्नता (ग्याप)

१० वर्षे खर्चको प्रकारको अनुसार बासको लागत

तालिका 4-5: लगानीमा भिन्नता(ग्याप) – क्षेत्रगत स्तरमा

अवयव	वर्ष ०			वर्ष १			वर्ष २			वर्ष ३			वर्ष ४			वर्ष ५		
	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप
खानेपानी	६१२५ १४०९	६१२५ १४०९	०	४२९५ ०४९६	४२९५ ०४९६	०	१६०७ २९३४	१६०७ २९३४	०	१४३० ४४०३	१४३० ४४०३	०	१४३० ४४०३	१४३० ४४०३	०	११५२ २८०३	११५२ २८०३	०
सरसफाई र स्वच्छता	६४८४ ०७५४	६४८४ ०७५४	०	८८४० ६५४७	८८४० ६५४७	०	९१८८ २६८१	९१८८ २६८१	०	११६६ ०७१८	११६६ ०७१८	०	९९९९ ३६६२	९९९९ ३६६२	०	१०३४ ६९७९	१०३४ ६९७९	०
संस्थाहरूमा बास (विद्यालय)	१६१३ ०७५४	१६१३ ०७५४	०	२३१५ ३०००	२३१५ ३०००	०	२५६६ १२५०	२५६६ १२५०	०	२५७२ ५७५४	२५७२ ५७५४	०	२७३३ १२८४	२७३३ १२८४	०	२६४८ २८८४	२६४८ २८८४	०
संस्थाहरूमा बास (स्वास्थ्य संस्था)	४१८६ ५१०	४१८६ ५१०	०	८१४० ५१०	८१४० ५१०	०	८१२७ ३८५	८१२७ ३८५	०	५९०४ ३८५	५९०४ ३८५	०	६३८९ ९८२	६३८९ ९८२	०	७५१९ ४८२	७५१९ ४८२	०
सार्वजनिक स्थानहरूमा बास (सार्वजनिक शौचालय)	२८७२ ९४५	२८७२ ९४५	०	१३११ ७४५	१३११ ७४५	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०
अन्य क्रियाकलापहरू	४०२० ०००	४०२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०
नगरपालिकामा बास लागत जम्मा	१५३३ ०२३७ २	१५३३ ०२३७ २	०	१६७९ ८२२९ ८	१६७९ ८२२९ ८	०	१४६३ २८३२ २	१४६३ २८३२ २	०	१६७१ २५८० ०	१६७१ २५८० ०	०	१५२६ ०३४० ३	१५२६ ०३४० ३	०	१५३५ ७९०३ ७	१५३५ ७९०३ ७	०

अवयव	वर्ष ६			वर्ष ७			वर्ष ८			वर्ष ९			वर्ष १०		
	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप
खानेपानी	११२३ ३५३३	११२३ ३५३३	०	११२३ ३५३३	११२३ ३५३३	०	११२३ ३५३३	११२३ ३५३३	०	११२३ ३५३३	११२३ ३५३३	०	११२३ ३५३३	११२३ ३५३३	०
सरसफाई र स्वच्छता	८५६९ ७५६१	८५६९ ७५६१	०	४५५१ ८२४४	४५५१ ८२४४	०	४५५१ ८२४४	४५५१ ८२४४	०	४५५१ ८२४४	४५५१ ८२४४	०	४५५१ ८२४४	४५५१ ८२४४	०

संस्थाहरूमा वास (विद्यालय)	२६६८ ९१५२	२६६८ ९१५२	०	२१३६ ५१०२	२१३६ ५१०२	०	२३०६ ८१३३	२३०६ ८१३३	०	२३०६ ८१३३	२३०६ ८१३३	०	२२३० ५२३३	२२३० ५२३३	०
संस्थाहरूमा वास (स्वास्थ्य संस्था)	६५८८ २५६	६५८८ २५६	०	४००८ २५६	४००८ २५६	०	३५५९ ११०	३५५९ ११०	०	३५५९ ११०	३५५९ ११०	०	३५५९ ११०	३५५९ ११०	०
सार्वजनिक स्थानहरूमा वास (सार्वजनिक शौचालय)	५६४० ७२	५६४० ७२	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०	५६४० ७२	५६४० ७२	०
अन्य क्रियाकलापहरू	३५२० ०००	३५२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०	३५२० ०००	३५२० ०००	०	५५२० ०००	५५२० ०००	०
नगरपालिकामा वास लागत जम्मा	१३४७ ९२५७ ४	१३४७ ९२५७ ४	०	८६७० ९२०७	८६७० ९२०७	०	८७९६ ३०९२	८७९६ ३०९२	०	८७९६ ३०९२	८७९६ ३०९२	०	८७२० ०१९२	८७२० ०१९२	०

लगानीमा भिन्नता (ग्याप) - लागत कम्पोनेन्ट स्तरमा

अवयव	वर्ष ०			वर्ष १			वर्ष २			वर्ष ३			वर्ष ४			वर्ष ५		
	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप
पूँजीगत खर्च	९८१५ ६९८८	९८१५ ६९८८	०	११०० ६५७२ ९	११०० ६५७२ ९	०	८४९६ ४१७९	८४९६ ४१७९	०	१०२२ ४४५२ ८	१०२२ ४४५२ ८	०	८०४३ ६३६०	८०४३ ६३६०	०	७८११ ५८६०	७८११ ५८६०	०
पूँजीगत मर्मत खर्च	६७६१ ३१७	६७६१ ३१७	०	७६७३ १८३	७६७३ १८३	०	८६६० ५१९	८६६० ५१९	०	१०२० ८०६०	१०२० ८०६०	०	१३७४ १८५९	१३७४ १८५९	०	१५१८ ५०४८	१५१८ ५०४८	०
सञ्चालन खर्च	३६०३ ६३१७	३६०३ ६३१७	०	३८४० ४०१४	३८४० ४०१४	०	४१३७ ००२२	४१३७ ००२२	०	४३४९ ५२३२	४३४९ ५२३२	०	४८५१ ७७०४	४८५१ ७७०४	०	५०५५ ०६४९	५०५५ ०६४९	०
सोझै सहयोग	१२३४ ७७५०	८३२७ ७५०	४०२० ०००	११३३ ९३७२	७८१९ ३७२	३५२० ०००	१०८३ ३६०२	७३१३ ६०२	३५२० ०००	१०६७ ७९८०	७१५७ ९८०	३५२० ०००	९४०७ ४८०	५८८७ ४८०	३५२० ०००	९२२७ ४८०	५७०७ ४८०	३५२० ०००
नगरपालिकामा बास लागत जम्मा	१५३३ ०२३७ २	१४९२ ८२३७ २	४०२० ०००	१६७४ ८२२९ ८	१६३९ ६२२९ ८	३५२० ०००	१४५८ २८३२ २	१४२३ ०८३२ २	३५२० ०००	१६६६ २५८० ०	१६३१ ०५८० ०	३५२० ०००	१५२१ ०३४० ३	१४८५ ८३४० ३	३५२० ०००	१५३० ७९०३ ७	१४९५ ५९०३ ७	३५२० ०००

अवयव	वर्ष ६			वर्ष ७			वर्ष ८			वर्ष ९			वर्ष १०			दश वर्षको लागि		
	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप	आवश्यक	उपलब्ध	ग्याप
पूँजीगत खर्च	५३३७ ४५४०	५३३७ ४५४०	०	२९७३ ७५०	२९७३ ७५०	०	१०१७ २००	१०१७ २००	०	१०१७ २००	१०१७ २००	०	२५४३ ००	२५४३ ००	०	६१२६ २०६३ ४	६१२६ २०६३ ४	०
पूँजीगत मर्मत खर्च	१६१९ ९८५७	१६१९ ९८५७	०	१७१६ १९८३	१७१६ १९८३	०	१७७० १४१७	१७७० १४१७	०	१७७० १४१७	१७७० १४१७	०	१७७० १४१७	१७७० १४१७	०	१४८६ ९६०७ ७	१४८६ ९६०७ ७	०
सञ्चालन खर्च	५५६४ ०६९७	५५६४ ०६९७	०	५६९९ ५९९४	५६९९ ५९९४	०	५९६६ ६९९५	५९६६ ६९९५	०	५९६६ ६९९५	५९६६ ६९९५	०	५९६६ ६९९५	५९६६ ६९९५	०	५५०० ११६१ ४	५५०० ११६१ ४	०
सोझै सहयोग	९०७७ ४८०	५५५७ ४८०	३५२० ०००	९०७७ ४८०	५५५७ ४८०	३५२० ०००	९०७७ ४८०	५५५७ ४८०	३५२० ०००	९०७७ ४८०	५५५७ ४८०	३५२० ०००	११०७ ७४८०	५५५७ ४८०	५५२० ०००	१११२ २१०६ ४	७००० १०६४	४१२२ ००००
नगरपालिकामा बास	१३४२	१३०७	३५२०	८६२०	८२६८	३५२०	८७४६	८३९४	३५२०	८७४६	८३९४	३५२०	८८७०	८३१८	५५२०	१४२२	१३८१	४१२२

लगानी जम्मा	१२५७ ४	७२५७ ४	०००	१२०७	१२०७	०००	३०९२	३०९२	०००	३०९२	३०९२	०००	०१९२	०१९२	०००	५४९३ ८९	३२९३ ८९	००००
-------------	-----------	-----------	-----	------	------	-----	------	------	-----	------	------	-----	------	------	-----	------------	------------	------

४.३.४. लगानी पूर्ति (Bridging) को सारांश

वास क्षेत्रको लक्षित उपलब्धी हासिल गर्नका लागि आवश्यक लगानी र पालिकासंग उपलब्ध हुन सक्ने लगानी विच देखिएको भिन्नता (deficit) वा ग्याप पूर्तीका लागि वित्त व्यवस्थापनका विभिन्न विकल्पहरु वारेमा विचार गर्नुपर्ने हुन्छ। यदि थप वित्त व्यवस्थापन गर्न सकिएन भने या त लागत घटाउनु पर्छ वा ३T (व्यापार, कर र हस्तान्तरण) का विचार गरि यसमा वृद्धि गर्नु पर्ने हुन्छ। यो नै वित्तीय ग्यापलाई पूर्ति गर्ने मिश्रित वा चुक्ता-योग्य चलन चल्तीको अभ्यास हो। यी विकल्पहरुलाई निम्नानुसार दिइएको छ।

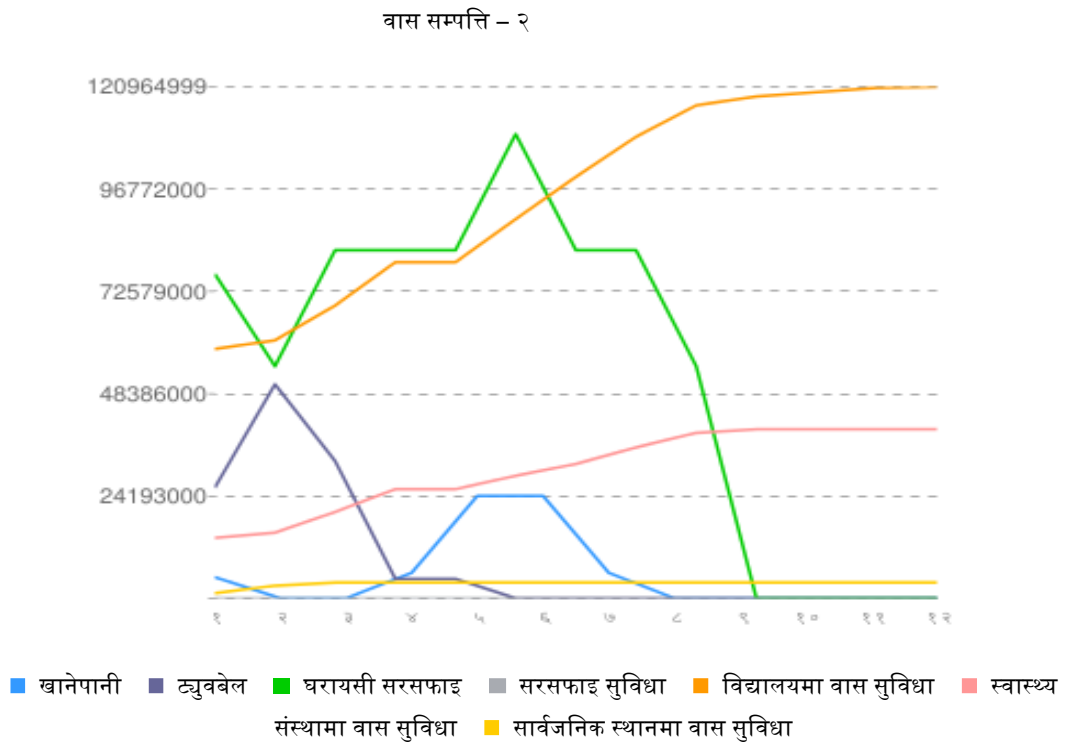
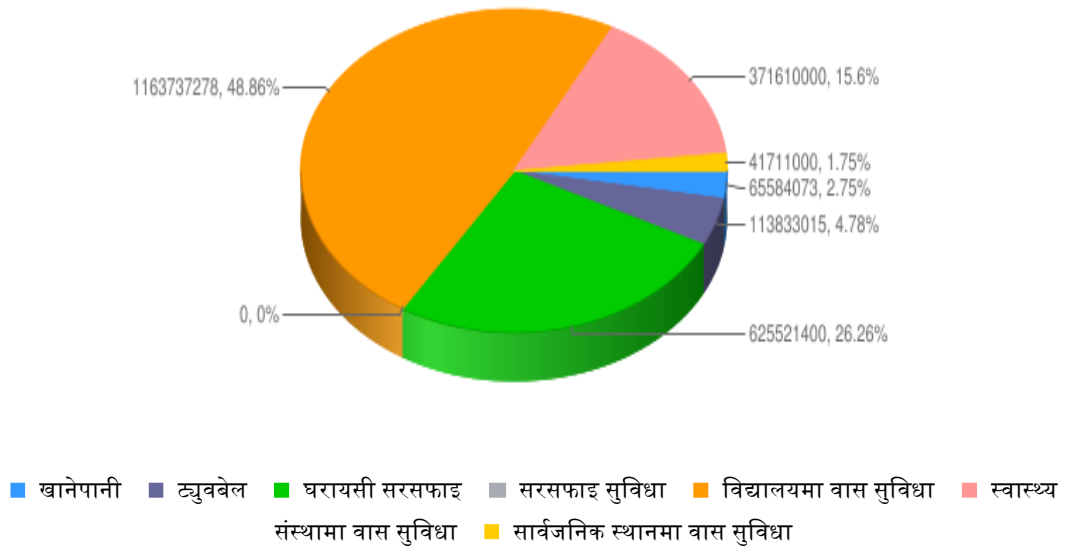
- बैक ऋण: व्यावसायिक वित्त, लघु-वित्त र सहूलियत ऋणहरु समेत। सहूलियत ऋण दाताहरुले अनुदान वा हस्तान्तरणको रूपमा बजार व्याज दरभन्दा कममा ऋण दिने वा अनुग्रह-अवधि प्रदान गर्ने;
- लगानीकर्ताद्वारा पुँजी लगानी गरेर व्याजको रूपमा फिर्ता पाउने आशाले इक्विटी प्रदान गर्न सक्छन्। इक्विटी धेरै लामो समयसम्म प्रदान गर्न सकिन्छ। यसैले लामो समयसम्म फिर्ता गर्नु पर्दैन। इक्विटी लगानीमा सार्वजनिक अनुदान (वा हस्तान्तरण) रहने हुँदा फिर्ता गर्नु पर्ने सोच राखिएको हुँदैन।
- अन्य वित्तीय उपकरण: जस्तै- बण्ड्स; जहाँ ऋण शीर्षक अन्तर्गत बजारको बण्ड्स लगानीकर्ताहरुलाई बेचिने छ। बण्ड्स जारीकर्ताहरुमा पालिका समेतलाई 'पालिका बण्ड्स' वा सार्वजनिक तथा निजी कम्पनीहरुमा 'व्यावसायिक बण्ड्स' समावेश गर्न सकिने छ।

अहिलेको अवस्थामा नगरपालिका प्रदेश सरकार र केन्द्रिय सरकारको सहयोग र सहजिकरणमा वैदेशिक सहयोग अनुदान बाट स्रोतको व्यवस्थापन गर्ने गरि योजना गरिएको हुँदा लगानीमा ग्याप रहेको छैन।

४.३.५. सम्पत्तिको मूल्य

खानेपानी क्षेत्रमा सम्पत्ति भन्नाले खानेपानी प्रणालीको भौतिक अवयवहरु (जस्तै: पाइप, पम्प, मिटर, जेनरेटर, सङ्कलन पोखरी, भल्भ, भवन तथा अन्य संरचनाहरु) जनाउँछ। सम्पत्तिको मूल्याङ्कन दुई भिन्न तरिकाबाट निर्धारण गर्न सकिन्छ। पहिलो विधिमा, आयु (उमेर) मा आधारित मूल्यहास, जहाँ प्रत्येक प्रणालीको सम्पत्तिलाई निर्माण मूल्य वा खरिद मूल्य र अनुमानित जीवनकालको (Lifespan) आधारमा गरिन्छ। प्रत्येक सम्पत्तिको मूल्यमा प्रत्येक वर्ष निश्चित प्रतिशतको आधारमा हासकट्टा गरिन्छ। हासकट्टालाई सञ्चालन खर्चको रूपमा लिइन्छ जसले गर्दा सम्पत्तिलाई पुनर्स्थापना वा प्रतिस्थापन गर्दा पर्याप्त स्रोतहरु उपलब्ध हुन्छन्। दोस्रो विधि भनेको शर्तमा आधारित, जहाँ सम्पत्तिको मूल्याङ्कन सम्पत्तिको आयु (उमेर) आधारमा होइन कि सम्पत्तिको अवस्था र कार्यसम्पादनको आधारमा निर्धारण गरिन्छ। यहाँ पहिलो विधिको आधारमा गरिएको छ।

तलको चित्रले भजनी नगरपालिकाको वास सम्पत्ति समयको अन्तरालमा कसरी वृद्धि भएको छ भनि देखाउँछ।

चित्र 4-8: वास सम्पत्ति

४.३.६. सम्पत्तिको मूल्य

तालिका 4-6: वास सम्पत्ति मूल्य

क्र. सं.	अवयव	हालको	वर्ष ०	वर्ष १	वर्ष २	वर्ष ३	वर्ष ४
१	खानेपानी प्रणाली	५००९०७३	०	०	६०५७५००	२४२३००००	२४२३००००
२	ट्युबवेल	२६१६९२६५	५०६१००००	३२४४४६२५	४६०९१२५	०	०
३	घरायसी सरसफाइ	७६७२९०००	५४८७९२४०	८२३१८८६०	८२३१८८६०	१०९७५८४८०	८२३१८८६०
४	सरसफाइ सुविधाहरू (FSM, SWM, Sewerage with WWTP)	०	०	०	०	०	०
५	विद्यालयमा वास सुविधाहरू	५८९५७५१५	६१०१२२६३	६९२३१२५७	७९४८२५०१	८९६६६२४९	९९६५४६९९
६	स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू	१४३१००००	१५५३४५००	२०४३२५००	२५८१४०००	२८९७२५००	३१७६६५००
७	सार्वजनिक स्थानहरूमा वास सुविधाहरू	१२२०००००	२९९१०००	३७५००००	३७५००००	३७५००००	३७५००००
८	जम्मा सम्पत्ति मूल्य	१८२३९४८५३	१८५०२७००३	२०८१७७२४२	२०२०३१९८६	२५६३७७२२९	२४१७२००५९
९	पहिलाको वर्ष भन्दा सम्पत्तिको मूल्य वृद्धिको %	०	१	१३	-३	२७	-६

क्र. सं.	अवयव	वर्ष ५	वर्ष ६	वर्ष ७	वर्ष ८	वर्ष ९	वर्ष १०	जम्मा %
१	खानेपानी प्रणाली	६०५७५००	०	०	०	०	०	०
२	ट्युबवेल	०	०	०	०	०	०	०
३	घरायसी सरसफाइ	८२३१८८६०	५४८७९२४०	०	०	०	०	०
४	सरसफाइ सुविधाहरू (FSM, SWM, Sewerage with WWTP)	०	०	०	०	०	०	०
५	विद्यालयमा वास सुविधाहरू	१०९१२४७४९	११६५६२५४९	११८६७६२९९	११९६९३४९९	१२०७१०६९९	१२०९६४९९९	७३

६	स्वास्थ्य संस्थामा वास सुविधाहरू	३५६९००००	३९१३००००	३९९९००००	३९९९००००	३९९९००००	३९९९००००	२४
७	सार्वजनिक स्थानहरूमा वास सुविधाहरू	३७५००००	३७५००००	३७५००००	३७५००००	३७५००००	३७५००००	२
८	जम्मा सम्पत्ति मूल्य	२३६९४११० ९	२१४३२१७८ ९	१६२४१६२९ ९	१६३४३३४९ ९	१६४४५०६९ ९	१६४७०४९९ ९	१००
९	पहिलाको वर्ष भन्दा सम्पत्तिको मूल्य वृद्धिको %	-२	-१०	-२४	१	१	०	०

५. वास योजना कार्यान्वयन तथा अनुगमनको लागि सञ्जाल र साझा बुझाई

५.१. योजना कार्यान्वयन अवधारणा

पालिकामा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता सम्बन्धि कृयाकलाप संचालन गर्दा सबै सरकारी तथा गैर सरकारी संघ संस्था र सरोकारवालाहरूले पालिका खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता योजनाका रणनीति र मान्यताहरूलाई अवलम्बन गर्नुपर्नेछ । योजनाको समग्र निरीक्षण र कार्यान्वयनको लागि नगर कार्यपालिका पालिकाको शीर्ष राजनीतिक अङ्ग हुने छ । जसले पालिकामा संचालित कुनै पनि खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताका कार्यक्रम नेपाल सरकारको खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छता सम्बन्धि नीति, नियम र स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ अनुरूप संचालन गर्ने सुनिश्चितता एवं सहजीकरण गर्नेछ । उपभोक्ता समितिहरू योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र सिकाइ अनुकूलन गर्न र प्रत्यक्ष रूपमा सहयोग गर्नको लागि तथा बाह्य बजेट स्रोत परिचालन गर्न जिम्मेवार हुनेछन् । उनीहरूले नगरको वास क्षेत्रका साझेदारहरूलाई आकर्षित गर्न सम्बन्धित संयन्त्र मार्फत जिल्ला भित्र र बाहिर योजनाको प्रवर्धन र प्रसारमा सहयोग पुर्याउने छन् । पालिकाले आफ्नो नगरभित्र यो वास (खासस्व) योजनाको समुचित कार्यान्वयन र अनुगमन सहयोग र समन्वयका लागि आवश्यकता अनुसार नगरस्तरीय खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता समन्वय समिति पनि गठन गर्न सक्नेछ ।

५.२. क्षेत्रगत निकायहरूको भूमिका र जिम्मेवारीहरू

वास (खासस्व) योजनाको समुचित कार्यान्वयन, परिमार्जन र अनुगमन तथा व्यवस्थापनका लागि डिजाइन गरीएको तलको तालिकामा प्रस्तुत म्याट्रिक्सले पालिकालाई वास योजनाको उपयोगको सम्बन्धमा र योजनाको तोकिएको जिम्मेवारीका सम्बन्धमा मार्गदर्शन प्रदान गर्नेछ । यो म्याट्रिक्स सबै योजनाहरूको व्यवसाय अभ्यासहरूको विस्तृत सूची चाहिँ हैन । यस म्याट्रिक्सको उद्देश्य सम्बन्धित विभाग वा व्यक्तिलाई उल्लेखित क्रियाकलापहरूमा जिम्मेवारी सहित नियुक्ति गर्नु, भूमिका र जिम्मेवारीहरू परिभाषित गर्नु र समूहहरू बीचको अन्तरसम्बन्ध परिभाषित गर्नु हो । यो म्याट्रिक्सले विस्तृत स्रोतको विनियोजन वा तालिका तयार गर्नमा पनि मद्दत गर्दछ ।

तल तालिकामा उल्लेखित क्षेत्रगत निकायहरूले मुख्यतः पालिकाको वास (खासस्व) योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र आवधिक परिमार्जनमा आ-आफ्ना भूमिका र जिम्मेवारीहरूको व्याख्या सहित परिभाषित गर्नेछन् । सोही अनुसार आफु विचको संचार-संयन्त्रको स्थापना, सुधार र नियमन सहित योजना कार्यान्वयनमा देखिन सक्ने वा देखिएका कमी कमजोरी (Gaps) हटाउन या पूर्ती गर्न पनि सम्बन्धित क्षेत्रगत निकायहरू सकृय भै लागि पर्नु पर्ने हुन्छ । आ-आफ्नो जबाफदेहिता (Accountability) को निश्चितता कायम गर्ने र स्रोतहरूको पहिचान गर्ने तथा क्षेत्रगत निकायहरू बीचको अन्तर-कार्यात्मक अन्तरक्रिया (Cross-functional Interaction) लाई स्पष्ट पार्ने र सुदृढ गराउने कार्य पनि यसै अन्तर्गत पर्दछ ।

व्याख्या:

- सबल भूमिका र जिम्मेवारी: कार्य सम्पन्नता र कार्यान्वयका लागि नेतृत्वदायी भूमिकामा उत्तरदायी तथा प्रभावकारी रूपमा कार्यहरू गर्नका लागि जिम्मेवार र कार्यको नेतृत्व लिन तथा प्राप्त गर्न दृढ प्रतिबद्धता र क्षमता प्रदर्शन गर्ने
- मध्यम भूमिका र जिम्मेवारी: कार्य सम्पन्नता र कार्यान्वयका लागि जिम्मेवारी तथा प्रतिबद्धता; वित्तीय स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन क्षमताका केही कमजोरीहरूको बाबजुद यी क्षेत्रगत निकायहरूले सकृय रूपमा कार्य गर्नेछन् र तोकिएको कार्यको सफल परिणाम निकाल्ने अपेक्षा गरिएको छ ।
- साधारण भूमिका र जिम्मेवारी: काममा सहयोग गर्ने सहयोगी भूमिकामा यी क्षेत्रगत निकायहरू हुनेछन् र यसबाट विस्तृत वा पर्याप्त परिणामहरू अपेक्षा गर्न सकिँदैन ।

क्र.सं.	वास योजना कार्यान्वयनका मुख्य कार्यहरू	क्षेत्रगत निकायहरू																				
		राष्ट्रिय योजना आयोग	अर्थ मन्त्रालय	पालिका	वाससँग सम्बन्धित मन्त्रालयहरू	खापाडव्यवि	खापासडिका	पालिकाको वास एकाइ	आएनजिओ	एनजिओ	उपभोक्ता संस्था	डिवाससिसी	डिसिसी	दातृ निकायहरू	केन्द्रीय स्तरका निकायहरू	जिल्ला स्तरका निकायहरू	औपचारिक तथा अनौपचारिक जमघट	व्यक्तिगत वास व्यावसायिक	उपभोक्ताहरू	नागरिक समाज	शैक्षिक संस्थाहरू	तेस्रो पक्ष
१	योजना, नीति, रणनीतिहरूको समीक्षा गर्ने र अद्यावधि वास योजनामा समावेश गरी सुझाव दिने	•• •																				
२	बजेट विनियोजन तथा कार्यान्वयन गर्ने निकायहरूलाई निकासा दिने र दातृ निकायहरूसँग समन्वय गर्ने र अपुग स्रोतलाई सम्बोधन गर्ने		•• •																			
३	योजना तर्जुमाका मुद्दामा मन्त्रालयहरू बीचमा समन्वय गर्ने			•• •																		
४	वास योजनाको स्वामित्व लिने; वास योजना कार्यान्वयनको लागि नेतृत्व लिने, प्रवर्द्धक र नियामक निकाय समेतको भूमिका खेल्ने; वास योजनालाई सही, पहुँचयोग्य, सान्दर्भिक र समयमै कार्यान्वयन गर्न हरसम्भव प्रयास गर्ने			•• •				•• •														
५	NWASM MIS प्रणालीको को सञ्चालन; दैनिक सञ्चालन, प्रणालीको अद्यावधि र प्रणालीको अनुकूलन तथा Introduction of Latest ICT Innovations			•• •																		
६	वास योजनालाई कार्यक्रम कार्यान्वयनको एकीकृत भागको रूपमा मान्यता दिने; यो NWSH योजनालाई निर्णय प्रक्रियाको उद्देश्यसँग जोड्ने			•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •
७	वास योजनालाई पालिकाको एक मात्र योजनाको रूपमा मान्यता दिने र योजनाको संस्थागत रूपमा स्वामित्व लिने, कार्यान्वयनको लागि प्रतिबद्ध हुने र पूर्ण क्षमतामा कार्यान्वयन गर्ने			•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •	•• •

८	वास योजना एकाइ स्थापना गर्ने, संस्थागत मान्यता दिने, योजना कार्यान्वयनका लागि भूमिका र जिम्मेवारी तयारी गर्ने र नीतिसँग मिलान (Align) गर्ने			••	••	••	••	••	••	••	••		••	••	••	••					•	
९	तथ्याङ्क सङ्कलन र अद्यावधि गर्ने					•	••	••	••	••	••					••						
१०	वित्तीय/स्रोतको विनियोजन (प्रत्येक वर्ष योजना तर्जुमाको लागि बजेट विनियोजन गर्ने)			••	••	••	•		•	•	•		••	••	••	••						
११	वास योजनाको प्रवर्द्धन र दृश्यतामा वृद्धि गर्ने			••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	
१२	सिकाई आदान प्रदान तथा अध्ययन			••	••	••	••	••	••	•	••	••	••	••	••	••	••		••	••		
१३	वास योजना कार्यान्वयनको लागि सञ्जाल विस्तार, साझेदारी र समन्वय गर्ने			••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••		•	••		
१४	वास योजना तर्जुमामा क्षमता अभिवृद्धि गर्ने			••	••	••	••	••	••	••		••	••	••	••	••				••		
१५	वास योजना कार्यान्वयनको लागि सञ्चारको प्रवर्द्धन, पैरवी, माग बढाउने			••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••			••	••		
१६	सहयोगात्मक/ सहभागितात्मक अनुगमन गर्ने			••	••	••			••			•		••								
१७	वास योजनासँग सम्बन्धित सूचना प्रचार प्रसार गर्ने			••	••	••	••	••	••	••	•	••	••	••	••	••						
१८	वास योजनाको लागत संशोधन गर्ने, क्षेत्रगत निकायहरूसँग स्रोत र क्षमता अभिवृद्धि गर्न प्रतिबद्धता लिने			••																		
१९	वास योजनामा पारदर्शिता प्रवर्द्धन गर्ने, सूचनामा पहुँच, निष्पक्ष र सन्तुलित रिपोर्टिङ्ग गर्ने			••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••
२०	वास योजनाको राम्रो उपयोग गर्नेलाई मान्यता दिने, सरकारी स्तरमा र निकायगत स्तरमा मान्यता दिने			••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••	••				••
२१	नयाँ योजनालाई NWASH MIS मा प्रविष्ट गर्न जोड गर्ने, यदि प्रविष्ट नगरेमा सम्पन्न भएको मान्यता नदिने			••																		
२२	रिपोर्टिङ्ग माध्यम परिभाषित गर्ने, राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय विकास लक्ष्यसँग (जस्तै:SDG) पङ्क्तिबद्ध गर्न सञ्चार प्रोटोकल तयार गर्ने			••																		

५.३. संस्थागत संरचना र क्षमता अभिवृद्धिका योजनाहरू

५.३.१. पालिकाको वास (खासस्व) संरचना

राज्य पुनर्संरचना पछिको वर्तमान अवस्थामा हरेक पालिकामा झैं भजनी नगरपालिकामा पनि वास लगायत अन्य विकास निर्माणका कार्यक्रम योजना गर्न, विनियोजित बजेट अनुरूपको क्रियाकलापहरू संचालन गर्नका निम्ति स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४ बमोजिम एक निश्चित संगठनात्मक स्वरूप रहेको छ । हालको अभ्यास हेर्दा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यक्रमहरू पूर्वाधार विकास र वातावरण व्यवस्थापन शाखा अन्तर्गत संचालन गर्ने गरिन्छ ।

खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यक्रमका लागि छुट्टै संरचना बनि नसके पनि वास कार्यक्रम समन्वय गर्न पालिकाद्वारा एक जना फोकल व्यक्ति तोकेर कार्य संचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ । कार्यक्रममा सहयोगका लागि प्रशासन, योजना तथा अनुगमन शाखा अन्तर्गतको योजना तथा अनुगमन उप-शाखाका प्रविधिकहरू सहितको समिति गठन गरि, लगायत वास क्षेत्रमा काम गर्ने विकास साझेदार संस्थाको तर्फबाट पनि उचित प्रतिनिधित्व गराई नगर पालिका अन्तर्गत रहेर खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा पालिका भरिनै सेवा दिनु पर्ने अवस्था छ ।

आगामी दिनमा भने खानेपानी सरसफाई कार्यक्रमकालागि छुट्टै शाखा वा छुट्टै एकाइ नै बनाएर तथा त्यसलाई साधन स्रोत सम्पन्न गरेर अगाडि बढ्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ । सोहि अनुरूप पालिकाले यथासक्य चाँडो खासस्वको प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) शाखाको स्थापना तथा जिम्मेवार कर्मचारीको व्यवस्थापन गरी त्यसलाई साधन स्रोत सम्पन्न गरेर अगाडी बढ्ने नीति लिएको छ ।

५.३.२. पालिकामा खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता (वास) कोष

पालिकामा नगर कार्यपालिका वा सो ले तोकेको नगरस्तरीय खासस्व समन्वय समितिको रोहवरमा एक खासस्व कोषको स्थापना गरिने छ । उक्त कोषमा खासस्व क्षेत्रमा कार्यक्रम संचालन गर्न चाहने अन्य संघ संस्थाहरूको सहयोग लगायत अन्य पहिचान भएका स्रोत तथा सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ । सो कोषको रकम केवल खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रबर्द्धनमा मात्र खर्च गरिने छ । नगर कार्यपालिकाले आँफै वा आफ्नो निर्देशनमा खासस्व समन्वय समितिले सो कोष संचालन निर्देशिका एक वर्षभित्र तयार गरि कोषको परिचालन तथा व्यवस्थापन गर्नेछ ।

५.३.३. संस्थागत क्षमता अभिवृद्धि

पालिकामा खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता प्रबर्द्धनका लागि पालिका र पालिकाको वास शाखा लगायत उपभोक्ता समिति र अन्य सम्बन्धित संस्थाहरूको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि नियमित रुपमा क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनु अत्यन्तै आवश्यक पर्छ । यसका लागि पालिकाको संरचनागत क्षमता अभिवृद्धिका आवश्यकताहरूको पहिचान गरिनु जरुरी हुन्छ । सीप हस्तान्तरण, प्रविधि मैत्री ज्ञान र प्रवृत्ति उन्मुख तालिम लगायत विभिन्न किसिमका सचेतनामूलक कृयाकलापहरू क्षमता अभिवृद्धिका लागि अबलम्बन गरिनु पर्ने उपायहरू हुन् ।

सामान्यतया पालिकाको संस्थागत क्षमता अभिवृद्धिका लागि निम्न कार्यक्रमहरूको नियमित र आवधिक रुपमा

योजना गर्न, संचालन र व्यवस्थापन गर्न आवश्यक छ ।

- तालीम, कार्यशाला र सेमिनार

- खानेपानी इन्जिनियर, सव इन्जिनियर, प्लम्बर, खानेपानी तथा सरसफाई टेक्निसियन (खापासटे), ग्रामिण मर्मत कार्यकर्ता (भिएमडब्लु) तथा अन्य प्राविधिकहरूका लागि समकालिन वास प्रविधि सम्बन्धि तालिम
- वास निरीक्षक, सरसफाई कार्यकर्ता, महिला कार्यकर्ता तथा पालिकाको वास संग सम्बन्धित कर्मचारी हरूका लागि सचेतना मूलक तालिम
- उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी, कर्मचारी तथा अन्य सेवासंग सम्बन्धितहरूका लागि व्यवस्थापन, नेतृत्व विकास, सीप तथा क्षमता अभिवृद्धिका तालीम
- लेखा पालन र लेखा व्यवस्थापन तालिमहरू
- महिला पदाधिकारीहरूका लागि नेतृत्व विकास तथा आयोजना व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम
- लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिता सम्बन्धि तालिमहरू
- जलवायु परिवर्तन, विपद व्यवस्थापन र आपतकालिन अवस्थामा खानेपान, सरसफाई तथा स्वच्छता आयोजनाहरूको संचालन र व्यवस्थापनका उपाय, सीप तथा तयारी सम्बन्धि तालिमहरू
- NWASH MIS को प्रयोग, प्रभावकारि उपयोग, संचालन र अद्वयावधिक गर्नका लागि प्रविण बनाउन सम्बन्धित प्राविधिक, सर्वेक्षक वा गणकहरूका लागि तालिम
- WASH Plan परिमार्जनका लागि वास शाखाका कर्मचारी, प्राविधिक र वास वास निरीक्षकका लागि तालिम
- नागरपालिकाका पदाधिकारीहरूका लागि आवधिक अद्वयावधिक र प्रगति समिक्षा सम्बन्धि कार्यशाला, गोष्ठी र सेमिनारहरू
- उपभोक्ता समितिका पदाधिकारी लागि वास योजना अद्वयावधिक र सर्वेक्षणबाट प्राप्त सूचना र तथ्यांकहरूको प्रस्तुति सहित कार्यशाला, गोष्ठी र सेमिनारहरू
- वास कर्मचारी तथा प्राविधिकहरूको लागि प्रशिक्षक प्रशिक्षण तालीम

- समुदाय र संस्थागत सचेतनामूलक कार्यक्रम

- समुदाय स्तरमा खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता सम्बन्धि जनचेतनामूलक कार्यक्रमहरू, खानेपानी मूल संरक्षण, खानेपानीलाई शुद्ध बनाउने उपायहरू, फोहोर व्यवस्थापनका अभ्यास तथा उपायहरू, पूर्ण सरसफाइका सूचकहरू सम्बन्धि समुदायमा जानकारी र सचेतना आदि
- विभिन्न दिवसहरू मनाउने र त्यो अवसरलाई समुदायस्तरमा चेतनामूलक सन्देशहरू प्रवाह गर्न उपयोग गर्ने ।
- वार्ड स्तरमा जनप्रतिनिधिहरूसंग वास योजना र यसका तथ्यांक तथा सूचनाहरू प्रस्तुतिकरण र सो योजनाको समुचित उपयोग सम्बन्धि सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू

- परीक्षण कार्यक्रमहरू

- पानी परीक्षण (पानी पिउन योग्य छ छैन) र सो सम्बन्धी तालीमहरू
- आयोजना सम्पन्न भएपछि र कार्यान्वयन चरणमै पनि गरिने सार्वजनिक सुनुवाइ, सार्वजनिक सामाजिक अडिट

(Public Social Audit)

- सरसफाईप्रदर्शनी,महोत्सव
 - विभिन्न दीवस, उत्सव तथा महोत्सवहरूमा गरिने प्रदर्शनी
 - सरसफाई रेली (Rally) आदी
- अवलोकन भ्रमण
 - खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा उदाहरणीय भएका स्थल तथा आयोजनाहरूको अवलोकन भ्रमण (उपभोक्ता समिति पदाधिकारी तथा पालिका पदाधिकारीहरूका लागि)
- स्व- लेखाजोखा अभ्यास
 - समुदायसंगको सम्बन्ध र समुदायमा तथ्यांक तथा सूचनाहरू संकलन गर्ने आवश्यक पर्ने विभिन्न किसिमका तालिमहरू; जस्तै- सहभागितामूलक लेखाजोखा, प्रभावकारी संचार र वार्ता तथा संज्ञौता सीप, नेतृत्व विकास आदी

५.४. अनुगमन संयन्त्रको स्थापना र नियमित अनुगमन योजना

पालिका र वडा तहमा यो वास (खासस्व) योजना कार्यान्वयन र अनुगमनका निम्ति एक अनुगमन प्रणाली स्थापना गरिनेछ । पालिका तहका खासस्व कृयाकलापहरूका आवधिक अनुगमान गर्ने जिम्मेवारीका लागि कार्यपालिकाले वा पालिका स्तरीय खासस्व समन्वय समितिले एक अनुगमन कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ । सोही अनुरूप वडा र समुदायस्तरमा पनि कार्यदल गठन गर्न सकिनेछ । कार्यदलमा वडाका जनप्रतिनिधि सहित राजनितिक दलका सदस्य, नागरिक समाज, शिक्षा, स्वास्थ्य एवं संचार क्षेत्रबाट आवश्यक प्रतिनिधि समावेस हुन सक्नेछन् ।

अनुगमनका लागि गठीत समन्वय समिति वा कार्यदलले खासस्व योजनामा समावेस कृयाकलापहरूको लेखाजोखा तथा अवलोकन गर्नेछ । यसका लागि खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छता कार्यक्रम अनुगमनका उद्देश्य, प्रकृया तथा प्रभाव सम्बन्धि आधारभूत सूचकहरूको विकास गरिएको छ । अनुगमन सूचकहरू खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता सम्बन्धि नीति, नियम, मार्गदर्शन, खासस्व संरचना र सम्बन्धित योजनाको उद्देश्य र कार्यपद्धतिका आधारमा तयार गरिएका हुन् । पालिका, स्थानिय उपभोक्ता समिति, उपभोक्ता तथा अन्य निकायहरूद्वारा संचालित खासस्व कृयाकलापहरूको अनुगमन नागरिक समाज लगायतको उपस्थितिमा गरिनेछ ।

अनुगमन तथा मूल्याङ्कनका विधिहरूमा स्वःअनुगमन, सहभागितात्मक अनुगमन र संयुक्त अनुगमन आदि अवलम्बन गरिनेछ । कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने अन्य निकाय, विकास साझेदार वा वाह्य संस्थाहरूबाट सेवा लिई संचालन गरिएको कार्यक्रमले पारेको प्रभावको मूल्याङ्कन पनि समय समयमा गरिनेछ । मूल्याङ्कनको सन्दर्भमा आयोजनाको उद्देश्य र समयावधिको आधारमा मध्यावधि तथा अन्तिम मूल्याङ्कन कृयाकलापहरू पनि अनुगमनकै विधि तथा पद्धति अनुरूप गरिनेछ ।

खासस्व योजना कार्यान्वयन अनुगमन मुख्यतः तीन तहको हुनेछ ।

- समुदाय स्तरः समुदाय आँफै, संघ संस्थाहरू जस्तै विद्यालय, सार्वजनिक शौचालय संचालन वा व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य संस्थाहरू

- वडास्तर: वडा जनप्रतिनिधि वा वडास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समिति
- पालिकास्तर: उप-प्रमुखको संयोजकत्वमा रहेको अनुगमन समितिले पनि खासस्वमा प्रस्ताव गरिएका कृयाकलापहरू संचालन, प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा सूचकहरू समयमै हासिल गरे नगरेको सम्बन्धमा नियमित अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । सो कार्यमा पालिकास्तरीय खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छता समन्वय समितिले आवश्यकताका आधारमा सबै सहयोग प्रदान गर्ने वातावरण मिलाउने छ ।

५.५. वास योजनाको नियमित र समयबद्ध परिमार्जन व्यवस्था

भजनी नगरपालिकाद्वारा निर्माण गरिएको यो वास (खासस्व) योजना हरेक ५ वर्षमा पुनरावलोकन र परिमार्जन गरिन्छ । खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा ५ वर्षको अवधीमा भएका परिवर्तनलाई अध्यवधिक गरि सो खासस्व योजनाले तोकेको लक्ष्य र कार्यक्रमहरू पुरा गर्न के कति भौतिक, वित्तीय र मानव स्रोतको आवश्यकता पर्दछ सो को पनि पुनरावलोकन गरि दस्तवेजीकरण गरिन्छ । सो खासस्व योजना परिमार्जन नगर कार्यपालिकाले निर्णय गरे अनुसार नगरस्तरीय अनुगमन कार्यदल वा खासस्व समन्वय समितिको सिफारिसमा गरिनेछ र नगर कार्यपालिकाको बैठकबाट पारित गरिनेछ ।

यसबाहेक पालिकामा वास (खासस्व) योजनाको नियमित तथा आवधिक परिमार्जन गर्नका लागि खासस्व समन्वय समिति एवं पालिकाको योजना निर्माण समितिको सिफारिसमा आवश्यक देखिए बमोजिम अद्यावधिक वा परिमार्जन गरेर नगर कार्यपालिका बैठकबाट पारित गरिनेछ। यस वास योजनाको रणनीतिक कार्यहरू हालको पालिकाको योजनासँग एकीकृत गरि कार्यान्वयन गरिने छ । हरेक वर्ष योजना परिमार्जन गरि आवधिक रुपमा एकमुष्ट वार्षिक लागत निकाल्न सकिने छ र सोहि अनुरूप कार्यान्वयन गरिने छ । सो का लागि यस वास (खासस्व) योजनामा समावेश भएका क्रियाकलापहरूलाई झिकि वार्षिक कार्य योजनाहरूसँग आबद्ध गरिने छ। एक विशेष वित्तीय वर्षमा पालिकाको वास क्षेत्रमा गरिने वित्तीय प्रवाहलाई यो काम गर्दा ध्यानमा दिनुपर्ने छ । पालिका खासस्व योजनाको पुनरावलोकन, परिमार्जन र अध्यवधिक गर्नका लागि पालिकाको खासस्व एकाइ वा शाखा जिम्मेवार हुनेछन् र त्यसका लागि Focal Person, WASH Officer वा IT Officer ले NWASH MIS को प्रयोग तथा संचालनको दक्षता हासिल गरेको हुनुपर्नेछ ।

आवधिक पुनरावलोकन, परिमार्जन र अध्यवधिक गर्नका लागि कुनकुन प्रश्नावली, सूचक तथा तथ्यांकहरू आवश्यक पर्दछ सो को स्पष्ट पहिचान सहित अभिलेखिकरण अनुसूचीमा संलग्न प्रश्नावलीमा गरिएकोछ ।

५.६. पूरक विषय तथा सवालहरू र त्यसको संबोधनका लागि व्यवस्था

भजनी नगरपालिकाको खानेपानी, सरसफाई र स्वच्छताका सम्बन्धमा तल उल्लेखित पुरक विषय वा सवालहरूलाई पनि सम्बोधन गर्ने गरि यो वास योजनामा समावेश गरिएको छ ।

५.६.१ लैंगिक समानता सामाजिक समावेशीकरण

यस खासस्व योजनामा पालिका भित्रका सबै जनतालाई खानेपानी तथा सरसफाई सेवाको न्यायोचित वितरण तथा उपभोग गर्ने सवालमा समेत विचार पुर्याएर योजना छनौट तथा कार्यान्वयन र मर्मत संचालन प्रकृया साथै नीति निर्माण तहमा महिला र पछाडी पारिएका समुदायहरूको संलग्नतालाई प्रत्याभूती गरिने व्यवस्था गरिएको छ । योजनाको प्राथमिकीकरणको पहिलो शर्त नै पछाडी पारीएका र हाल सम्म उपभोगको अधिकारबाट वन्चित

समुदायलाई प्राथमिकतामा राख्ने उल्लेख गरेर जाती/जनजातीय, भौगोलिक र अति गरिवीको कारणले बन्चितीमा परेका समुदायहरूलाई पहिलो चरणमा नै कार्यक्रमहरू प्रस्ताव गरि कार्यान्वयनमा जाने परिकल्पना गरिएको छ ।

राष्ट्रको संविधानमा नै व्यवस्था भए बमोजिम महिलालाई नीति निर्माण तहमा आवद्ध गराउनका लागि उपभोक्ता समिति तथा अन्य विभिन्न समितिहरूको पदाधिकारीमा महिलाहरूको अनिवार्य संलग्नताको नीतिका अलावा महिला मैत्री खासस्व सेवा र संरचना निर्माणमा पनि विशेष ध्यान दिइने छ ।

५.६.२. प्रयोगकर्ता मैत्री संरचना निर्माण

यस खासस्व योजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा निर्माण हुने सम्पूर्ण खानेपानी तथा शौचालयका संरचनाहरू प्रयोगकर्ता मैत्री हुनेछन् । प्रयोगकर्ता मैत्री संरचनाहरूको विस्तृत विवरण तथा शर्तहरू अनुसूची मा संलग्न छ ।

५.६.३ विपद जोखिम व्यवस्थापन

यस पालिकामा विविध प्रकारका विपदहरूको संभावना विद्यमान देखिन्छ । खडेरी, आगलागी, भूकम्प, बाढि पहिरो आदी विपदहरू बारम्बार दोहोरी रहने चरित्रका विपदहरू हुन् । बाढि पहिरो, भूकम्प जस्ता ठूला प्रकोपको बेलामा खानेपानी र सरसफाइको क्षेत्रमा ठूलो असर गर्ने गरेको र व्यवस्थित गर्न नसकेमा विपदले भन्दा पनि त्यस पछिको असरले जनताको ज्यान जोखिममा पर्ने गरेको प्रशस्त उदाहरणहरू छन् । त्यसैले विपदको बेलामा पर्न आउने समस्यालाई ध्यानमा राखि पूर्व तयारी सहितको विपद व्यवस्थापन योजना बनाइ राख्नु अनिवार्य देखियो ।

यसै कुरालाई ध्यानमा राखी पालिकाको लागि एक भैपरी योजना (Contingency Plan) को खाका तयार गरि अनुसूची मा संलग्न गरिएको छ । यस योजनामा विपद र आकस्मिक अवस्थामा खानेपानी, सरसफाइ र स्वच्छताको क्षेत्रमा पालिकाले कस्तो रणनीति अपनाउने, के के कुराको अग्रिम व्यवस्थापन गरेर राख्ने र आपद्को अवस्थामा कसरी संवोधन गर्ने भन्ने समग्र खाकाको दस्तावेजीकरण गरिएको छ ।

खानेपानी र सरसफाइको क्षेत्रमा पालिकाले विपद व्यवस्थापन जोखिम न्यूनीकरणका लागि उल्लेखित कार्यक्रमहरू विभिन्न साझेदार तथा सरोकारवाला निकायहरूको समन्वयमा संचालन गरिने छन् । यसका लागि निम्न कृयाकलापहरूको पहिचान गरि कार्यान्वयनका लागि पालिकाले तत्परता देखाउने छ ।

- पालिका तथा वडा स्तरीय समिति तथा उपसमितिहरूलाई आपतकालीन समयमा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा गर्नु पूर्व तयारी विषयमा तालीम उपलब्ध गराइ उपभोक्ता समिति र वास समन्वय समितिहरूको क्षमता र सीप अभिवृद्धि गराइने छ ।
- पालिकाको विकास कार्यमा संलग्न विभिन्न निकाय तथा क्लस्टरहरू संग खासस्व क्लस्टरको समन्वय वृद्धि गराउने ।
- विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धि तयार भएको रणनीतिक कार्य-योजनालाई अद्यावधिक गर्ने ।
- पालिका तथा वडा स्तरमा जोखिमको नक्सांकन गर्ने र संभावनाको मूल्यांकन गर्ने ।
- पिपूष चक्की, वाटरगार्ड जस्ता क्लोरिनेसन गर्ने औषधीको भण्डारण गरी राख्ने ।
- तुरुन्त तयार गर्न सकिने डिजाइनको चर्पी निर्माण गर्ने सामग्रीहरूको भण्डारण गरी राख्ने ।
- पानीको गुणस्तर जाँच्ने विधि र औजार/ उपकरणको व्यवस्था अद्यावधिक गरि राख्ने ।

- सहजकर्ता र स्वयंसेवकहरूलाई तालिम दिइ विपदको वेलामा खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छताको निमित्त परिचालन गर्न सकिने अवस्थामा तयार गराइ राख्ने ।
- मानविय सहयोगको लागि क्षमता अभिवृद्धी गर्ने र भविष्यमा हुन सक्ने विपदको लागि तालिम प्राप्त मानव संसाधन तयारी अवस्थामा राख्ने ।
- आपतकालीन अवस्थाको लागि तय गरीएका खुला स्थानहरूको पहिचान र जानकारी सम्पूर्ण समुदायमा गराउने ।
- पालिकामा विपद जोखिम जगेडा कोष व्यवस्थापन गर्ने ।
- विपद् पूर्व- सुचना प्रणालीको स्थापना गर्न पहल गर्ने र स्थापित प्रणालीको समुचित व्यवस्थापन सुनिश्चित गर्ने ।
- विपदको बेला साबुन पानीले हात धुने, सफा पानी, सुविधाको उचित मर्मत सम्भार र ठोस तथा तरल फोहोरमैला व्यवस्थापनमा ध्यान दिने र आपतकालीन अवस्थामा सो सेवाको तत्काल व्यवस्था गर्न सकिने गरि पूर्व-तयारी अवस्थामा रहने ।

५.६.४ जलवायु परिवर्तन अनुकूलन

राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय अध्ययन अनुसन्धानले नेपाल विश्वमा नै जलवायु परिवर्तनबाट हुने असरको उच्च जोखिममा रहेको देखिएको छ । विशेषगरी भजनी नगरपालिकाका सन्दर्भमा मध्य पहाडी क्षेत्रको बनविनास खोलानालाहरूबाट गिट्टी बालुवाको दोहन नै विपद् तथा जलवायु परिवर्तनको उच्च जोखिमको कारक रहेको छ । पालिकाको पकल प्रयासले मात्र जलवायु परिवर्तनको असरलाई रोक्न नसकिने हुँदा जलवायु परिवर्तनलाई आत्मसात गर्दै यसको अनुकूलनको तयारी अवस्थामा रहनुको विकल्प छैन । तसर्थ निम्न उल्लेखित कार्यहरू संचालन गरी जलवायु परिवर्तनका असरहरूको अनुकूलन गरिने गरि यो वास योजनामा समावेस गरिएको छ ।

- जलाधार क्षेत्रहरूको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै उच्च क्षेत्रहरूमा पानी पुनर्भरण पोखरीहरू निर्माण गर्ने ।
- पालिकाद्वारा खाली जग्गामा वृक्षारोपण गर्ने तथा बन क्षेत्रको संरक्षण गर्ने ।
- मानिसहरूलाई पानीको समुचित प्रयोगमा चेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गर्ने ।
- पानीका परम्परागत मूलहरूको संरक्षण गर्ने ।
- खोलानालाहरू नियन्त्रणका लागि जैविक बाँधहरू निर्माण गर्न प्रोत्साहन गर्ने ।
- प्लास्टिक जन्य बस्तुको अधिक प्रयोगमा नियन्त्रण गर्ने ।

५.६.५. प्राविधिक विकल्पहरू

भजनी नगरपालिकाको यो वास (खासस्व) योजनामा खानेपानी र सरसफाइको क्षेत्रमा हाल प्रचलित प्रविधिहरूमा आधारीत रहेर आगामी दस वर्षसम्मको लागि नगरपालिकाको उन्नत खासस्व अवस्थाको लागि कार्यक्रमहरूको पहिचान र प्राथमिकिकरण सहित योजना गरिएको छ । तर दस वर्षको अवधीभित्र अन्य वैकल्पिक, नविन तथा उन्नत प्रविधिका खासस्व संरचना तथा प्रणाली पनि आउन सक्ने अवस्था रहन्छ । त्यस्तो अवस्थामा पालिकाले नियमित र आवधिक रुपमा गरिने वास योजनाको पुनरावलोकन र परिमार्जनमा यस्ता वैकल्पिक प्रविधिका विषयहरूलाई समावेस गर्न सक्नेछ ।

खानेपानीको 'थोक वितरण प्रणाली (Bulk distribution System)' आगामी १० वर्ष भित्र संचालनमा आउन

सक्रे एउटा संभाव्य वैकल्पिक प्रविधिका रूपमा देखिन्छ । सो बाहेक पनि पालिकाले खानेपानी तथा सरसफाईको क्षेत्रमा दीगो व्यवस्थापनका लागि नविनतम अध्ययन अनुसन्धान गर्नु र अन्य स्थानमा प्रयोग भइ उपयोगी सावित भएका प्रविधिहरु अवलम्बन गर्नु आवश्यक छ । यस्ता प्रविधिहरु वातावरण मैत्री, प्रयोगकर्ता मैत्री तथा आर्थिक रूपमा सवल हुन सक्रे, कार्यान्वयन गर्न सहज र सरल मर्मत संभारको अवस्थामा पालिकाले अवलम्बन गर्नेछ ।

६. विस्तृत वास क्रियाकलापहरू र लागत

६.१. समावेश गरिएका प्रतिवेदनहरू

यस खण्डमा पालिकाको वास (खासस्व) योजनामा उल्लेख गरिएका कृयाकलापहरूको कार्यान्वयनको विस्तृत योजना र लागत समावेश गरिएको छ । पालिकाको वास योजनाको समग्र सारांसगत विवरण प्रस्तुत गरिएको यो खण्डमा यहाँ र यसभन्दा तल वास योजनाको संभागगत (component-wise) कृयाकलापहरू, मौजुदा तथा प्रस्तावित आयोजनाहरू साथसाथै आगामी दस वर्षसम्मको लागि प्रति वर्ष पालिकाले लगानी गर्नुपर्ने लागत, पालिकासंग भएको र हुन सक्ने मौज्दात तथा नपुग स्रोत र साधनहरूको आपूर्ती विकल्पको विस्तृत ब्रेकडाउन विवरण दिइएको छ ।

पालिका र पालिका भित्र वास क्रियाकलापहरू कार्यान्वयन गर्न चाहने अन्य क्षेत्रगत निकायहरूको लागि पनि यो खण्ड उपयोगी हुनेछ । विशेष गरि यहाँ प्रस्तुत गरिएका विवरणहरूलाई संक्षेपमा निम्नानुसार राख्न सकिन्छ ।

१. वास योजनामा समावेश क्रियाकलापहरू
२. समय खाका
३. क्रियाकलापहरू कार्यान्वयनको लागि अनुमानित लागत
४. वार्षिक क्रियाकलापहरूको सारांश र लगानीको ढाँचा
५. वास सेवाहरूको लागि विस्तृत क्रियाकलापहरू

YEAR WISE ACTIVITIES SUMMARY AND FUNDING MODALITIES

DETAIL ACTIVITIES FOR WASH SERVICES

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 0

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		1247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		21577	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		25247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

8	Unserved population		24621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved (with management improvement) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	2141	50610000	0	5	10	85	50610000	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		12782	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		14029	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		14029	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	50610000	0	0	0	0	50610000	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring	CapManE	1	158287	0	90	5	5	158287	0	0	0	0	0

	repair	x												
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	585530	0	90	5	5	585530	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapManEx	3709	1899222	0	90	5	5	1899222	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	1955000	0	90	5	5	1955000	0	0	0	0	0
25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	5998370	0	90	5	5	5998370	0	0	0	0	0
26	Total cost		0	61251409	0	0	0	0	61251409	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	20	9	71	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		24221	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service(population at the beginning of 2021)		6589	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		498	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		112	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		18481	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Total population served at the beginning of 2020(population at the beginning of 2021)		31420	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	372	11372790	0	85	10	5	11372790	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	108	2453880	0	85	10	5	2453880	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	6	459030	0	85	10	5	459030	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	2	68640	0	85	10	5	68640	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	342	28142400	0	85	10	5	28142400	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	2757	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	42496740	0	0	0	0	42496740	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapManEx	1493	1345190	0	85	10	5	1345190	0	0	0	0	0

15	Number of WSS under operation	Opex	1493	20833144	0	85	10	5	20833144	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	1493	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	64840754	0	0	0	0	64840754	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of schools with no hygiene services in school		29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	2054748	0	0	30	70	2054748	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	1726794	0	0	30	70	1726794	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	54	10562812	0	0	30	70	10562812	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	1786400	0	0	30	70	1786400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	16130754	0	0	0	0	16130754	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3	Number of HCF with Basic Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	1224500	0	0	30	70	1224500	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapMan Ex	8	835603	0	0	30	70	835603	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	1958107	0	0	30	70	1958107	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	4186510	0	0	0	0	4186510	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	Cap Ex	0	1771000	0	0	30	70	1771000	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	Cap Ex	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	Cap Man Ex	2	796221	0	0	30	70	796221	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	141724	0	0	30	70	141724	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	164000	0	0	30	70	164000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	2872945	0	0	0	0	2872945	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 1

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		14029	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		8795	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		25247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		24621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved (with management improvement) to serve	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	1373	32444625	0	5	10	85	32444625	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		8197	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		22226	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		22226	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	32444625	0	0	0	0	32444625	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapMan Ex	1	158287	0	90	5	5	158287	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	585530	0	90	5	5	585530	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapMan Ex	3709	2288162	0	90	5	5	2288162	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	2967400	0	90	5	5	2967400	0	0	0	0	0
25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	4461492	0	90	5	5	4461492	0	0	0	0	0

26	Total cost		0	42950496	0	0	0	0	42950496	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	26	9	65	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		26789	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		5930	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		448	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		101	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		16633	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Total population served at the		33268	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	beginning of 2020(population at the beginning of 2021)													
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	557	17059185	0	85	10	5	17059185	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	162	3680820	0	85	10	5	3680820	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	9	688545	0	85	10	5	688545	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	3	102960	0	85	10	5	102960	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	512	42213600	0	85	10	5	42213600	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	4130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	63745110	0	0	0	0	63745110	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapManEx	1837	2307316	0	85	10	5	2307316	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	1837	22188441	0	85	10	5	22188441	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	1837	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	88406547	0	0	0	0	88406547	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	8218994	0	0	30	70	8218994	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	1726794	0	0	30	70	1726794	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	54	10562812	0	0	30	70	10562812	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	2644400	0	0	30	70	2644400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	23153000	0	0	0	0	23153000	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	4898000	0	0	30	70	4898000	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	8	835603	0	0	30	70	835603	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	1958107	0	0	30	70	1958107	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	448800	0	0	30	70	448800	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	8140510	0	0	0	0	8140510	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	2	759000	0	0	30	70	759000	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	2	357021	0	0	30	70	357021	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	141724	0	0	30	70	141724	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	1311745	0	0	0	0	1311745	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 2

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		22226	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		598	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		25247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		24621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	977200	0	10	10	80	977200	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	(with management improvement) to serve the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	195	4609125	0	5	10	85	4609125	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		1164	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	5586325	0	0	0	0	5586325	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapManEx	1	158287	0	90	5	5	158287	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	585530	0	90	5	5	585530	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	240440	0	90	5	5	240440	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapManEx	3709	2455055	0	90	5	5	2455055	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3617015	0	90	5	5	3617015	0	0	0	0	0

25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3430282	0	90	5	5	3430282	0	0	0	0	0
26	Total cost		0	16072934	0	0	0	0	16072934	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	61	7	33	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		30641	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		4942	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		373	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		84	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		13861	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6	Total population served at the beginning of 2020(population at the beginning of 2021)		36040	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	557	17059185	0	85	10	5	17059185	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	162	3680820	0	85	10	5	3680820	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	9	688545	0	85	10	5	688545	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	3	102960	0	85	10	5	102960	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	512	42213600	0	85	10	5	42213600	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	4130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	63745110	0	0	0	0	63745110	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapManEx	1923	3750505	0	85	10	5	3750505	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	1923	24221386	0	85	10	5	24221386	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	1923	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	91882681	0	0	0	0	91882681	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	10251244	0	0	30	70	10251244	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	1872794	0	0	30	70	1872794	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	54	10562812	0	0	30	70	10562812	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	2974400	0	0	30	70	2974400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	25661250	0	0	0	0	25661250	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	5381500	0	0	30	70	5381500	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	8	338978	0	0	30	70	338978	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	1958107	0	0	30	70	1958107	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	448800	0	0	30	70	448800	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	8127385	0	0	0	0	8127385	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapMa nEx	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 3

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		-566	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		25247	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		24621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	3908800	0	10	10	80	3908800	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved (with management improvement) to serve	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	3908800	0	0	0	0	3908800	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapMan Ex	1	158287	0	90	5	5	158287	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	585530	0	90	5	5	585530	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapMan Ex	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0
25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0

26	Total cost		0	14304403	0	0	0	0	14304403	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	68	6	25	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		34493	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		3954	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		298	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		67	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		11089	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Total population served at the beginning of 2020 (population at the beginning of 2021)		38812	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed	CapEx	743	22745580	0	85	10	5	22745580	0	0	0	0	0

	services improved for safe disposal of fecal matter later													
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	216	4907760	0	85	10	5	4907760	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	12	918060	0	85	10	5	918060	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	3	137280	0	85	10	5	137280	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	683	56284800	0	85	10	5	56284800	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	5502	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	84993480	0	0	0	0	84993480	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapMa nEx	2009	5193695	0	85	10	5	5193695	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2009	26254331	0	85	10	5	26254331	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2009	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	116607186	0	0	0	0	116607186	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		27	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	13	10183748	0	0	30	70	10183748	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	1872794	0	0	30	70	1872794	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	54	10562812	0	0	30	70	10562812	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	3106400	0	0	30	70	3106400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	25725754	0	0	0	0	25725754	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	3	3158500	0	0	30	70	3158500	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	8	338978	0	0	30	70	338978	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	1958107	0	0	30	70	1958107	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	448800	0	0	30	70	448800	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	5904385	0	0	0	0	5904385	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 4

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		24055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	3908800	0	10	10	80	3908800	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved (with management improvement)	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	to serve the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	3908800	0	0	0	0	3908800	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapMan Ex	1	158287	0	90	5	5	158287	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	585530	0	90	5	5	585530	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapMan Ex	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0
25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0

26	Total cost		0	14304403	0	0	0	0	14304403	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	68	6	25	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		39629	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		2636	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		198	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		45	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		7393	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Total population served at the beginning of 2020 (population at the beginning of 2021)		42508	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed	CapEx	557	17059185	0	85	10	5	17059185	0	0	0	0	0

	services improved for safe disposal of fecal matter later													
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	162	3680820	0	85	10	5	3680820	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	9	688545	0	85	10	5	688545	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	3	102960	0	85	10	5	102960	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	512	42213600	0	85	10	5	42213600	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	4130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	63745110	0	0	0	0	63745110	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapMa nEx	2123	7117947	0	85	10	5	7117947	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2123	28964925	0	85	10	5	28964925	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2123	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	99993662	0	0	0	0	99993662	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2	Number of schools with Advanced Water services		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of schools with no hygiene services in school		25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	9988450	0	0	30	70	9988450	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	2545114	0	0	30	70	2545114	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating	OpEx	54	12681320	0	0	30	70	12681320	0	0	0	0	0

	WaSH services in this year													
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	2116400	0	0	30	70	2116400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	27331284	0	0	0	0	27331284	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

10	Number of HCF with no Water supply services in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	2794000	0	0	30	70	2794000	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	8	1276205	0	0	30	70	1276205	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	2151477	0	0	30	70	2151477	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	6389982	0	0	0	0	6389982	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 5

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		24055	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	1	977200	0	10	10	80	977200	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved (with management improvement) to serve	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	977200	0	0	0	0	977200	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapMa nEx	1	158287	0	90	5	5	158287	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	585530	0	90	5	5	585530	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	195000	0	90	5	5	195000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapMa nEx	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0
25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0

26	Total cost		0	11522803	0	0	0	0	11522803	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	83	5	11	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		43481	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		1648	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		123	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		4621	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Total population served at the beginning of 2020 (population at		45280	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	the beginning of 2021)													
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	557	17059185	0	85	10	5	17059185	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	162	3680820	0	85	10	5	3680820	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	9	688545	0	85	10	5	688545	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	3	102960	0	85	10	5	102960	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	512	42213600	0	85	10	5	42213600	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	4130	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	63745110	0	0	0	0	63745110	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapManEx	2209	8561136	0	85	10	5	8561136	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2209	30997870	0	85	10	5	30997870	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2209	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	103469796	0	0	0	0	103469796	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	18	9470050	0	0	30	70	9470050	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	2545114	0	0	30	70	2545114	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	54	12681320	0	0	30	70	12681320	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	1786400	0	0	30	70	1786400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	26482884	0	0	0	0	26482884	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	3	3923500	0	0	30	70	3923500	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	8	1276205	0	0	30	70	1276205	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	2151477	0	0	30	70	2151477	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	7519482	0	0	0	0	7519482	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapMan Ex	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 6

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		28236	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		21632	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved (with management improvement) to serve	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapMa nEx	1	504216	0	90	5	5	504216	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	1077531	0	90	5	5	1077531	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapMa nEx	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0
25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0

26	Total cost		0	11233533	0	0	0	0	11233533	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	90	5	5	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		47333	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		660	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		48	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		1849	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Total population served at the beginning of 2020 (population at the beginning of 2021)		48052	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed	CapEx	372	11372790	0	85	10	5	11372790	0	0	0	0	0

	services improved for safe disposal of fecal matter later													
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	108	2453880	0	85	10	5	2453880	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	6	459030	0	85	10	5	459030	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	2	68640	0	85	10	5	68640	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	342	28142400	0	85	10	5	28142400	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	2757	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	42496740	0	0	0	0	42496740	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapMa nEx	2295	10004326	0	85	10	5	10004326	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2295	33030815	0	85	10	5	33030815	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2295	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	85697561	0	0	0	0	85697561	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

2	Number of schools with Advanced Water services		31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of schools with no hygiene services in school		17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	7437800	0	0	30	70	7437800	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	2336340	0	0	30	70	2336340	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating	OpEx	54	15128612	0	0	30	70	15128612	0	0	0	0	0

	WaSH services in this year													
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	1786400	0	0	30	70	1786400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	26689152	0	0	0	0	26689152	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	% of Available investment				Available Investment	Total Estimated Gap	Bridging the Gap (%)			
					Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers			Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

10	Number of HCF with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	3440000	0	0	30	70	3440000	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	8	710669	0	0	30	70	710669	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	2269287	0	0	30	70	2269287	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	6588256	0	0	0	0	6588256	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 7

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		28236	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		21632	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	(with management improvement) to serve the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapManEx	1	504216	0	90	5	5	504216	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	1077531	0	90	5	5	1077531	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapManEx	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0

25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0
26	Total cost		0	11233533	0	0	0	0	11233533	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	90	5	5	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6	Total population served at the beginning of 2020(population at the beginning of 2021)		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapManEx	2352	10966452	0	85	10	5	10966452	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2352	34386112	0	85	10	5	34386112	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2352	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	45518244	0	0	0	0	45518244	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		31	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	20	1995750	0	0	30	70	1995750	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	118000	0	0	30	70	118000	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	54	2336340	0	0	30	70	2336340	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	54	15128612	0	0	30	70	15128612	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	1786400	0	0	30	70	1786400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	21365102	0	0	0	0	21365102	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	3	860000	0	0	30	70	860000	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	8	710669	0	0	30	70	710669	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	8	2269287	0	0	30	70	2269287	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	4008256	0	0	0	0	4008256	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapMan Ex	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 8

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		28236	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		21632	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	(with management improvement) to serve the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapManEx	1	504216	0	90	5	5	504216	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	1077531	0	90	5	5	1077531	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapManEx	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0

25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0
26	Total cost		0	11233533	0	0	0	0	11233533	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	90	5	5	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Total population served at the beginning of 2020 (population at the		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	beginning of 2021)													
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapMa nEx	2352	10966452	0	85	10	5	10966452	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2352	34386112	0	85	10	5	34386112	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2352	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	45518244	0	0	0	0	45518244	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	545200	0	0	30	70	545200	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	472000	0	0	30	70	472000	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	56	2681070	0	0	30	70	2681070	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	56	17583463	0	0	30	70	17583463	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	1786400	0	0	30	70	1786400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	23068133	0	0	0	0	23068133	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	9	905373	0	0	30	70	905373	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	9	2485437	0	0	30	70	2485437	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	3559110	0	0	0	0	3559110	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapMan Ex	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 9

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		28236	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		21632	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	(with management improvement) to serve the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapManEx	1	504216	0	90	5	5	504216	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	1077531	0	90	5	5	1077531	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapManEx	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0

25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0
26	Total cost		0	11233533	0	0	0	0	11233533	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	90	5	5	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6	Total population served at the beginning of 2020(population at the beginning of 2021)		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapManEx	2352	10966452	0	85	10	5	10966452	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2352	34386112	0	85	10	5	34386112	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2352	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	45518244	0	0	0	0	45518244	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	545200	0	0	30	70	545200	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	472000	0	0	30	70	472000	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	56	2681070	0	0	30	70	2681070	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	56	17583463	0	0	30	70	17583463	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	1786400	0	0	30	70	1786400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	23068133	0	0	0	0	23068133	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	9	905373	0	0	30	70	905373	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	9	2485437	0	0	30	70	2485437	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	3559110	0	0	0	0	3559110	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapMan Ex	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITY SUMMARY AND FUNDING MODALITY FOR WASH SERVICES YEAR 10

Water Supply

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
A	Water Supply		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed WSS		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic WSS		2096	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited WSS		327	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from existing safely managed tube wells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Population served from existing tube wells delivering basic water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Population served from existing tubewells delivering limited water supply services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Total population served at the beginning of year		28236	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Unserved population		21632	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Existing WS projects improved (with capital investment) to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0
10	Existing WS projects improved	CapEx	0	0	0	10	10	80	0	0	0	0	0	0

	(with management improvement) to serve the population from safely managed water supply services													
11	Tubewells improved to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
12	New WS projects added to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
13	Ongoing WS projects to serve the population from safely managed water supply services	CapEx	0	0	0	5	10	85	0	0	0	0	0	0
14	Added population in this year from WSP (Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
15	Added population in this year from tubewells(Safely managed)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
16	Cumulative population served from safely managed water supply systems		2423	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
17	Cumulative population served from safely managed tubewells		23390	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
18	Cumulative total		25813	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
19	Total cost	CapEX	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
20	Number of systems requiring repair	CapManEx	1	504216	0	90	5	5	504216	0	0	0	0	0
21	Number of WSS under operation	OpEx	1	1077531	0	90	5	5	1077531	0	0	0	0	0
22	Number of systems requiring DS	DS	1	45000	0	90	5	5	45000	0	0	0	0	0
23	Number of tubewells requiring repair	CapManEx	3709	2559406	0	90	5	5	2559406	0	0	0	0	0
24	Number of tubewells under operation	OpEx	3709	3709280	0	90	5	5	3709280	0	0	0	0	0

25	Number of tubewells requiring DS	DS	3709	3338100	0	90	5	5	3338100	0	0	0	0	0
26	Total cost		0	11233533	0	0	0	0	11233533	0	0	0	0	0
27	Investment Fraction		0	0	0	90	5	5	0	0	0	0	0	0
28	Total population		49868	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Household Sanitation and Hygiene

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
B	Household Sanitation and Hygiene		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Population served from existing safely managed Sanitation service (population at the beginning of 2021)		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Population served from basic sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Population served from limited Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Population served from Unimproved Sanitation service (population at the beginning of 2021)		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Unserved population		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

6	Total population served at the beginning of 2020(population at the beginning of 2021)		49901	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Existing toilets with safely managed services improved for safe disposal of fecal matter later	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
8	Existing Toilets with basic facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
9	Existing Toilets with limited facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
10	Existing Toilets with unimproved sanitation facilities will be improved to safely managed toilets	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
11	Unserved households making safely managed sanitation service	CapEx	0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0
12	Added population in this year (Safely managed)	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Total cost	CapEx	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of toilets requiring repair	CapMan Ex	2352	10966452	0	85	10	5	10966452	0	0	0	0	0
15	Number of WSS under operation	Opex	2352	34386112	0	85	10	5	34386112	0	0	0	0	0
16	Number of systems requiring DS	DS	2352	165680	0	85	10	5	165680	0	0	0	0	0
17	Total cost		0	45518244	0	0	0	0	45518244	0	0	0	0	0
18	Investment Fraction		0	0	0	85	10	5	0	0	0	0	0	0

WaSH in School

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
F	WaSH in School		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of schools		56	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of schools with Advanced Water services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of schools with Advanced Sanitation services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of schools with Advanced Hygiene services		51	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of schools with basic Water services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of schools with basic Sanitation services in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of schools with basic Hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of schools with limited Water service in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of schools with limited sanitation service in school		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of schools with limited hygiene service in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of schools with no Water supply services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of schools with no sanitary services in school		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

13	Number of schools with no hygiene services in school		4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of schools added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	3	136300	0	0	30	70	136300	0	0	0	0	0
15	Number of schools added in Basic WaSH services in this year	CapEx	2	118000	0	0	30	70	118000	0	0	0	0	0
16	Number of schools maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	56	2681070	0	0	30	70	2681070	0	0	0	0	0
17	Number of schools operating WaSH services in this year	OpEx	56	17583463	0	0	30	70	17583463	0	0	0	0	0
18	Number of schools requiring DS for WaSH services in this year	DS	56	1786400	0	0	30	70	1786400	0	0	0	0	0
19	Total cost		0	22305233	0	0	0	0	22305233	0	0	0	0	0

WaSH in HCF

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
G	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of HCF		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of HCF with Basic Water services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of HCF with Basic Sanitation services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of HCF with Basic Hygiene services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5	Number of HCF with Basic Environmental cleaning services		9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of HCF with limited Water service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7	Number of HCF with limited sanitation service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
8	Number of HCF with limited hygiene service in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
9	Number of HCF with limited Environmental cleaning services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
10	Number of HCF with no Water supply services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
11	Number of HCF with no sanitary services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12	Number of HCF with no hygiene services in school		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
13	Number of HCF with No Environmental cleanliness services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Number of HCF added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
15	Number of HCF maintaining the WaSH service in this year	CapManEx	9	905373	0	0	30	70	905373	0	0	0	0	0
16	Number of HCF operating WaSH services in this year	OpEx	9	2485437	0	0	30	70	2485437	0	0	0	0	0
17	Number of HCF requiring DS for WaSH services in this year	DS	9	168300	0	0	30	70	168300	0	0	0	0	0
18	Total cost		0	3559110	0	0	0	0	3559110	0	0	0	0	0

WaSH in Public Places

					% of Available investment						Bridging the Gap (%)			
S N	Activities	Cost Category	Number	Amount Required	Tariff and Fees	Investment in self supply	Taxes	Transfers	Available Investment	Total Estimated Gap	Trade	Shares	Equity	Bonds
H	WaSH in HCF		(No)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)	(NRs.)	(NRs.)	(%)	(%)	(%)	(%)
1	Total number of public places where public toilets are required		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2	Number of public toilets with Advanced WaSH facilities		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	Number of public toilets with Basic WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
4	Number of public toilets with Limited WaSH facilities		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Number of public places with no WaSH services		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	Number of public places added in Advanced WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
7	Number of public places added in Basic WaSH services in this year	CapEx	0	0	0	0	30	70	0	0	0	0	0	0
8	Number of public places maintaining the WaSH service in this year	CapMan Ex	2	84900	0	0	30	70	84900	0	0	0	0	0
9	Number of public places operating WaSH services in this year	OpEx	2	425172	0	0	30	70	425172	0	0	0	0	0
10	Number of public places requiring DS for WaSH services in this year	DS	2	54000	0	0	30	70	54000	0	0	0	0	0
11	Total Cost		0	564072	0	0	0	0	564072	0	0	0	0	0

ACTIVITIES FOR WATER SUPPLY SERVICES WITHIN MUNICIPALITY

S.N	Priorities	Units	Year 0	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Total for 10 years
Existing CAPEX including feasibility studies														
1	Existing Projects													
1.1	Feasibility studies to make water supply services safely managed													
A	Number	Num	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
B	Cost	NRs.	0	0	121 150 0	0	0	0	0	0	0	0	0	1211500
1.2	Project initiated to make the water supply services safely managed													
A	Number	Num	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
B	Cost	NRs.	0	0	605 750 0	0	0	0	0	0	0	0	0	6057500
1.3	Project ongoing to make water supply services safely managed													
A	Number	Num	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	3
B	Cost	NRs.	0	0	242 300 00	242 300 00	242 300 00	0	0	0	0	0	0	72690000
1.4	Projects completed for making water supply services safely managed													
A	Number	Num	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
B	Cost		0	0	0	0	0	605 750 0	0	0	0	0	0	6057500
Existing Projects one time repair														
1.5	One time repair of existing projects													
A	Number	Num	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
B	Cost	NRs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.6	CapManEx for projects (for existing assets)													
A	Number	Num	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
B	Cost	NRs.	158287	158 287	158 287	158 287	158 287	158 287	158 287	158 287	158 287	158 287	158 287	1741157
1.7	CapManEx for projects (for newly built asset to make WS safely managed)													
A	Number	Num	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	
B	Cost	NRs.	0	0	0	0	0	0	214 435 5	214 435 5	214 435 5	214 435 5	214 435 5	10721775

1.8	Operation of existing projects													
A	Number	Num	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
B	Cost	NRs.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1.9	Monitoring of existing projects													
A	Mandays of monitoring expert	Num	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
B	Costs	1200 0	12000	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	132000
1.10	Technical support for existing projects													
A	Mandays for technical expert	Num	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
B	Costs	1800 0	18000	180 00	180 00	180 00	180 00	180 00	180 00	180 00	180 00	180 00	180 00	198000
1.11	Training for existing project													
A	Number of participants	Num	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	
B	Costs	1500 0	15000	150 00	150 00	150 00	150 00	150 00	150 00	150 00	150 00	150 00	150 00	165000
C	Number of trainings conducted	Num	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.12	Toolsets for existing projects													
A	Number of toolset	Num	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	
B	Cost	Num	0	0	0	0	0	150 000	0	0	0	0	0	150000
2	Tubewells													
Capex for Tubewells														
2.1	Feasibility studies to make Tube-well water supply safely managed													
A	Number of tubewells upgraded to safely managed	Num	2141	137 3	195	0	0	0	0	0	0	0	0	
B	Cost	NRs.	1012200	648 892	921 82	0	0	0	0	0	0	0	0	1753274
2.2	Tubewells completed for making water supply services safely managed													
a	Number	Num	2141	137	195	0	0	0	0	0	0	0	0	

				3										
B	Cost	NRs.	5061000 0	324 446 25	460 912 5	0	0	0	0	0	0	0	0	87663750
2.3	Tubewells replaced by New and ongoing water supply schemes													
A	Number	Num	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
B	Cost	NRs.	Would be included in ongoing water supply and new water supply schemes cost											
Existing tubewells one time repair														
Tubewells to maintain the water supply service														
2.4	One time repair of existing tubewells													
A	Number	Num	2586	110 9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3695
B	Cost	NRs.	1324524	567 653	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1892177
2.5	CapManEx for existing assets													
A	Number	Num	3709	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	3709
B	Cost	NRs.	574697.9 9	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	574 697. 99	6321677.9
2.6	CapManEx for projects (for newly built asset to make WS safely managed)													
A	Number	Num	0	258 6	369 5	369 5	369 5	369 5	369 5	369 5	369 5	369 5	369 5	
B	Cost	NRs.	0	114 581 0	188 035 7	198 470 7	198 470 7	198 470 7	198 470 7	198 470 7	198 470 7	198 470 7	198 470 7	18903823
2.7	Operation of Tube wells													
A	Number	Num	3709	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	370 9	3709
A	Cost	NRs.	1955000	296 740 0	361 701 5	370 928 0	370 928 0	370 928 0	370 928 0	370 928 0	370 928 0	370 928 0	370 928 0	38213655
2.8	Monitoring of Tubewells													
a	Mandays of monitoring expert	Num	155.78	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	
b	Cost	NRs.	623112	890 160	890 160	890 160	890 160	890 160	890 160	890 160	890 160	890 160	890 160	9524712
2.9	Technical support for existing projects													
a	Mandays of	Num	259.63	370.	370.	370.	370.	370.	370.	370.	370.	370.	370.	

	monitoring expert			9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	
b	Cost	NRs.	934668	133 524 0	133 524 0	133 524 0	133 524 0	133 524 0	133 524 0	133 524 0	133 524 0	133 524 0	133 524 0	14287068
2.10	Cost													
a	Number of participant	Num	155.78	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	222. 54	
b	Cost	NRs.	778900	111 270 0	111 270 0	111 270 0	111 270 0	111 270 0	111 270 0	111 270 0	111 270 0	111 270 0	111 270 0	11905900
c	Number of Trainings Conducted	Num	6.2312	8.90 16	8.90 16	8.90 16	8.90 16	8.90 16	8.90 16	8.90 16	8.90 16	8.90 16	8.90 16	
2.11	Toolsets for existing projects													
a	Number of toolset	Num	74.18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cost	NRs.	3709000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3709000

SANITATION

1. ACTIVITIES FOR HOUSEHOLD SANITATION SERVICES WITHIN MUNICIPALITY

S.N	Sanitation (household level)	Units	Year 0	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Total for 10 years
1.1	Converting No toilet to Safely managed toilets													
a	Number	Num	441	662	662	882	662	662	441	0	0	0	0	4412
b	Cost	NRs.	354 338 40	5315 0760	5315 0760	7086 7680	5315 0760	5315 0760	3543 3840	0	0	0	0	354338400
1.2	Converting Unimproved toilets to Safely managed toilets													
a	Number	Num	3	4	4	5	4	4	3	0	0	0	0	27
b	Cost	NRs.	886 40	1329 60	1329 60	1772 80	1329 60	1329 60	8864 0	0	0	0	0	886400
1.3	Converting Toilets with Limited facilities to safely managed toilets													
a	Number	Num	8	12	12	16	12	12	8	0	0	0	0	80
b	Cost	NRs.	592 780	8891 70	8891 70	1185 560	8891 70	8891 70	5927 80	0	0	0	0	5927800
1.4	Converting toilets with Basic facilities to safely managed toilets													
a	Number	Num	140	210	210	280	210	210	140	0	0	0	0	1400
b	Cost	NRs.	269 798 0	4046 970	4046 970	5395 960	4046 970	4046 970	2697 980	0	0	0	0	26979800
1.5	Improving Safely Managed Toilet													
a	Number	Num	480	720	720	960	720	720	480	0	0	0	0	4800
b	Cost	NRs.	146 865 40	2202 9810	2202 9810	2937 3080	2202 9810	2202 9810	1468 6540	0	0	0	0	146865400
c	Toilet made safely managed	Num	592	888	888	1183	888	888	592	0	0	0	0	
d	Toilets made accessible for people with limited mobility	Num	41	62	62	82	62	62	41	0	0	0	0	
e	Total safely managed toilets within Municipality	Num	539 2	6280	7168	8351	9239	1012 7	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	

	including accessibility for people with limited mobility													
1.6	Construction of handwashing facilities in households													
a	Number	Num	276	414	414	552	414	414	276	0	0	0	0	
c	Cost	NRs.	137 946 0	2069 190	2069 190	2758 920	2069 190	2069 190	1379 460	0	0	0	0	13794600
1.7	Yearly repair of existing toilets													
a	Number	Num	192 8	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928	1928	
b	Cost	NRs.	173 714 5	1737 145	1737 145	1737 145	1737 145	1737 145	1737 145	1737 145	1737 145	1737 145	1737 145	19108595
1.8	CapManEx for projects (for newly built asset to make HH toilet safely managed with septic tank and providing accessibility to people with limited mobility, handwashing facility)													
a	Number	Num	0	1072	2680	4288	6431	8039	9647	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	
b	Cost	NRs.	0	1242 466	3106 165	4969 864	7454 796	9318 495	1118 2194	1242 4660	1242 4660	1242 4660	1242 4660	86972620
1.9	Operation of existing Toilets													
a	Number	NRs.	628 0	6724	7390	8056	8943	9609	1027 5	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	
b	Cost	NRs.	247 681 28	2651 8324. 8	2914 3620	3176 8915. 2	3526 9308. 8000 0000 4	3789 4604	4051 9899. 2	4227 0096	4227 0096	4227 0096	4227 0096	394963184
1.10	Operation of existing Toilets													
a	Number	NRs.	107 19	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	1071 9	
b	Cost	NRs.	165 680 0	1656 800	1656 800	1656 800	1656 800	1656 800	1656 800	1656 800	1656 800	1656 800	1656 800	18224800
1.11	Monitoring of toilet/accessibility to toilet/handwashing facilities													

a	Number	NRs.	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	0.71	
b	Cost	NRs.	66272	66272	66272	66272	66272	66272	66272	66272	66272	66272	66272	728992
1.12	Sanitation and Hygiene motivation to households													
a	Manpower required as Motivator	Num	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83	0.83	
b	Cost	NRs.	99408	99408	99408	99408	99408	99408	99408	99408	99408	99408	99408	1093488

WASH IN INSTITUTION

2. ACTIVITIES FOR SCHOOL HAVING GOAL OF ADVANCED LEVEL OF WASH SERVICES WITHIN MUNICIPALITY

S.N	Particulars		Year 0	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Total for 10 years
1.1	Construction works													
1.1.1	Water Supply													
1.1.1.1	Number of Schools where new water tank is added													
a	Number		0.4	1.6	2.2	2.8	3.4	4.6	4	1.1	0.4	0.4	0.1	21
b	Cumulative Number		0.4	2	4.2	7	10.4	15	19	20.1	20.5	20.9	21	
c	Cost	W1	255 00	102 000	120 000	975 00	960 00	114 000	960 00	255 00	600 0	600 0	150 0	690000
1.1.1.2	Number of schools where tank is upgraded													
a	Number		0.9	3.6	4.80	5.7	5.60	4.4	3.2	1	0.8	0.8	0.2	31
b	Cumulative Number		0.9	4.5	9.3	15.0 0	20.6	25	28.2	29.2	30	30.8	31	
c	Cost	W1	877 48.5	350 994	396 744	270 748. 5	201 450	119 550	738 00	217 50	132 00	132 00	330 0	1552485
1.1.1.3	Number of schools where new treatment unit is added													
a	Number		0.8	3.2	4.3	5.2	5.8	6.7	5.6	1.5	0.4	0.4	0.1	34
b	Cumulative Number		0.8	4	8.3	13.5	19.3	26	31.6	33.1	33.5	33.9	34	
c	Cost	W1	950 00	380 000	495 000	555 000	605 000	695 000	580 000	155 000	400 00	400 00	100 00	3650000
1.1.1.4	Number of schools where new taps are needed													
a	Number of Schools		1.3	5.2	7	8.5	9.2	9.8	8	2.3	1.2	1.2	0.3	54
b	Cumulative Number		1.3	6.5	13.5	22	31.2	41	49	51.3	52.5	53.7	54	
c	Number of Taps		37	148	171. 5	131	107. 2	76.3	52.8	14.5	5.2	5.2	1.3	750
d	Cumulative Number		37	185	356. 5	487. 5	594. 7	671	723. 8	738. 3	743. 5	748. 7	750	
e	Cost		185 000	740 000	857 500	655 000	536 000	381 500.	264 000	725 00.0	260 00	260 00	650 0	3750000
1.1.1.5	Schools where													

	taps are made disable friendly													
a	Numbers		1	4	5.8	8.2	9.2	9.8	8	2.3	1.2	1.2	0.3	51
b	Cumulative Number		1	5	10.8	19	28.2	38	46	48.3	49.5	50.7	51	
c	Cost		5000	20000	29000	41000	46000	49000	40000	11500	6000.0	6000.0	1500.0	255000
1.1.2	Sanitation													
1.1.2.1	School needing additional toilets for boys													
a	Number of Schools		1.3	5.2	6.5	6.5	6.1	4.9	3.6	0.9	0	0	0	35
b	Cumulative Number		1.3	6.5	13	19.5	25.6	30.5	34.1	35	35	35	35	
c	Number of Toilets		4.1	16.4	18.6	12.9	10	7.0	4.8	1.2	0	0	0	
d	Cumulative Number		4.1	20.5	39.1	52.0	62.0	69.0	73.8	75.0	75.0	75.0	75.0	
e	Cost		840000	3360000	4140000	3960000	3660000	2940000	2160000	540000	0	0	0	21600000
1.1.2.2	School needing additional toilets for girls													
a	Number of Schools		1.20	4.80	6.50	8	8.70	9.3	7.60	2.1	0.8	0.8	0.2	50
b	Cumulative Number		1.20	6.00	12.5	20.5	29.2	38.5	46.1	48.2	49	49.8	50	
c	Number of Toilets		4.9	19.6	23.4	20.1	17.8	14.2	10.4	2.90	1.20	1.20	0.30	
d	Cumulative Number		4.9	24.5	47.9	68	85.8	100	110.4	113.	114.	115.	116.	
e	Cost		750000	3000000	3850000	4150000	4350000	4650000	3800000	1050000	400000	400000	100000	26500000
1.1.2.3	Schools making at least one toilet disable friendly													
a	Number of Schools		1.3	5.2	7	8.5	9.2	9.8	8	2.3	1.20	1.20	0.30	54
b	Cumulative Number		1.3	6.5	13.5	22	31.2	41	49	51.3	52.5	53.7	54	
c	Cost		26000	104000	140000	170000	184000	196000	160000	46000	24000	24000	6000	1080000
1.1.3	Hygiene													

1.1.3.1	Schools making handwashing facilities													
a	Number of Schools		0.1	0.4	0.60	0.9	1	1	0.8	0.2	0	0	0	
b	Cumulative Number		0.1	0.5	1.1	2	3	4	4.8	5	5	5	5	
c	Number of HWF		0.1	0.4	0.60	0.9	1	1	0.8	0.2	0	0	0	
d	Cumulative Number		0.1	0.5	1.1	2	3	4	4.8	5	5	5	5	
e	Cost		800 0	320 00	480 00	720 00	800 00	800 00	640 00	160 00	0	0	0	400000
1.1.3.2	Schools making handwashing facilities at least one HWF disable friendly													
a	Number of Schools		1.3	5.2	7	8.5	9.2	9.8	8	2.3	1.2	1.2	0.3	
b	Cumulative Number		1.3	6.5	13.5	22	31.2	41	49	51.3	52.5	53.7	54	
c	Cost		650 0	260 00	350 00	425 00	460 00	490 00	400 00	115 00	600 0	600 0	150 0	270000
1.1.4	Solid waste management													
1.1.4.1	Schools making incinerator													
a	Number of Schools		1.3	5.2	7	8.5	9.2	9.8	8	2.3	1.2	1.2	0.3	
b	Cumulative Number		1.3	6.5	13.5	22	31.2	41	49	51.3	52.5	53.7	54	
c	Number of SWM		1.3	5.2	7	8.5	9.2	9.8	8	2.3	1.2	1.2	0.3	
d	Cumulative Number		1.3	6.5	13.5	22	31.2	41	49	51.3	52.5	53.7	54	
e	Cost		260 00	104 000	140 000	170 000	184 000	196 000	160 000	460 00	240 00	240 00	600 0	1080000
1.1.5	Total of construction cost		205 474 8.5	821 899 4	102 512 44	101 837 48.5	998 845 0	947 005 0	743 780 0	199 575 0	545 200	545 200	136 300	60827485
1.2	Repair													
1.2.1	One Time Repair													
1.2.1.1	One time repair (treatment unit)													
a	Number of schools requiring one time repair		0.5	0.5	1.5	1.5	0	0	0	0	0	0	0	

b	Cumulative number of schools		0.5	1	2.5	4	4	4	4	4	4	4	4	
c	Number of treatment units requiring minor repair		0.5	0.5	0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of treatment units requiring major repair		0	0	0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of treatment units requiring reconstruction		0	0	0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	
f	Total number of treatment unit requiring one time repair		0.5	0.5	1.5	1.5	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of treatment units		0.5	1	2.5	4	4	4	4	4	4	4	4	
h	Cost of minor repairs		7500	7500	7500	7500	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of major repairs		0	0	30000	30000	0	0	0	0	0	0	0	
j	Cost of reconstruction		0	0	45000	45000	0	0	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		7500	7500	82500	82500	0	0	0	0	0	0	0	180000
1.2.1.2	One time repair (taps)													
a	Number of schools requiring one time repair		4	4	3.5	3.5	2	2	0.5	0.5	0	0	0	
b	Cumulative number of schools		4	8	11.5	15	17	19	19.5	20	20	20	20	
c	Number of taps requiring minor repair		7	7	2	2	2.5	2.5	0	0	0	0	0	

d	Number of taps requiring Major repair		2.5	2.5	1.5	1.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0	0	0	
e	Number of taps requiring Reconstruction repair		6.5	6.5	2	2	0.5	0.5	0	0	0	0	0	
f	Total number of taps requiring one time repair		16	16	5.5	5.5	3.5	3.5	0.5	0.5	0	0	0	
g	Cumulative total of Taps		16	32	37.5	43	46.5	50	50.5	51	51	51	51	
h	Cost of Minor Repair		5250	5250	1500	1500	1875	1875	0	0	0	0	0	
i	Cost of Major Repair		5000	5000	3000.0	3000.0	1000	1000	1000	1000	0	0	0	
j	Cost of Reconstruction		29250.0	29250.0	9000	9000	2250	2250	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		39500	39500	13500	13500	5125	5125	1000	1000	0	0	0	
1.2.1.3	One time repair (toilet)													
a	Number of schools requiring one time repair		3	3	4.5	4.5	4	4	1.5	1.5	0	0	0	
b	Cumulative total of Schools		3	6	10.5	15	19	23	24.5	26	26	26	26	
c	Number of toilets requiring minor repair		3.5	3.5	3	3	2	2	0.5	0.5	0	0	0	
d	Number of toilets requiring Major repair		0.5	0.5	4	4	1.5	1.5	1	1	0	0	0	
e	Number of toilets requiring Reconstruction repair		1	1	0.5	0.5	3.5	3.5	0	0	0	0	0	
f	Total number		5	5	7.5	7.5	7	7	1.5	1.5	0	0	0	

	of toilet requiring one time repair													
g	Cumulative total of toilet		5	10	17.5	25	32	39	40.5	42	42	42	42	
h	Cost of minor repairs		630 00	630 00	540 00	540 00	360 00	360 00	900 00	900 00	0	0	0	
i	Cost of major repair		240 00	240 00	192 000	192 000	720 00.0	720 00.0	480 00	480 00	0	0	0	
j	Cost of reconstruction		108 000	108 000	540 00	540 00	378 000	378 000	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		195 000	195 000	300 000	300 000	486 000	486 000	570 00	570 00	0	0	0	
1.2.1.4	One time repair (handwashing stations)													
a	Number of schools requiring one time repair		3.5	3.5	2.5	2.5	3.5	3.5	0.5	0.5	0	0	0	
b	Cumulative number of schools		3.5	7	9.5	12	15.5	19	19.5	20	20	20	20	
c	Number of hand washing stations requiring minor repair		9.5	9.5	1.5	1.5	0.5	0.5	0	0	0	0	0	
d	Number of hand washing stations requiring Major repair		0	0	0.5	0.5	1	1	0.5	0.5	0	0	0	
e	Number of hand washing stations requiring Reconstruction repair		0.5	0.5	1.5	1.5	3	3	0	0	0	0	0	
f	Total number of handwashing stations		10	10	3.5	3.5	4.5	4.5	0.5	0.5	0	0	0	

	requiring one time repair													
g	Cumulative total of handwashing stations		10	20	23.5	27	31.5	36	36.5	37	37	37	37	
h	Cost of minor repairs		114 000	114 000	180 00	180 00	600 0	600 0	0	0	0	0	0	
i	Cost of major repairs		0	0	160 00	160 00	320 00	320 00	160 00	160 00	0	0	0	
j	Cost of reconstruction		360 00	360 00	108 000	108 000	216 000	216 000	0	0	0	0	0	
j	Total Cost		150 000	150 000	142 000	142 000	254 000	254 000	160 00	160 00	0	0	0	
1.2.1.5	One time repair (SWM)													
a	Number of schools requiring one time repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cumulative number of schools		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
c	Number of SWM requiring minor repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of SWM requiring Major repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of SWM requiring Reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
f	Total number of SWM requiring one time repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of SWM		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
h	Cost of minor repairs		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of major		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	repairs													
j	Cost of reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
k	Cost of reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
1.2.1.6	Total of One time repair													
a	Cost of minor repair		189750	189750	81000	81000	43875	43875	9000	9000	0	0	0	647250
b	Cost of Major repair		29000	29000	211000	211000	105000	105000	65000	65000	0	0	0	820000
c	Cost of Major repair		173250	173250	171000	171000	596250	596250	0	0	0	0	0	1881000
d	All total of onetime repair		392000	392000	463000	463000	745125	745125	74000	74000	0	0	0	3348250
1.2.2	Yearly repair													
1.2.2.1	Yearly repair of existing asset													
a	Number of schools requiring yearly repair		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
b	Water Supply Asset		82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	82353.33	905886.7
c	Sanitation Asset		959936	959936	959936	959936	959936	959936	959936	959936	959936	959936	959936	10559296.0
d	Hygiene Facilities		231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	231833.6	2550169.6
e	Solid waste management		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
e	Cost		1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	1274122.94	14015352.4
1.2.2.2	Yearly repair for new assets													
a	Number of schools adding		0	0	0	0	13	13	31	31	51	51	51	

	the assets													
b	Water Supply Asset		0	0	0	0	756 93.7 6	756 93.7 6	150 558. 71	150 558. 71	219 057. 98	219 057. 98	219 057. 98	1109678.88
c	Sanitation Asset		0	0	0	0	376 117. 69	376 117. 69	748 117. 07	748 117. 07	108 848 5.75	108 848 5.75	108 848 5.75	5513926.77
d	Hygiene Asset		0	0	0	0	512 4.01	512 4.01	101 91.9 2	101 91.9 2	148 28.9	148 28.9	148 28.9	75118.56
e	Solid Waste Mgmt Asset		0	0	0	0	825 9.6	825 9.6	164 28.7 6	164 28.7 6	239 03.3 1	239 03.3 1	239 03.3 1	121086.65
f	Cost		0	0	0	0	465 195. 06	465 195. 06	925 296. 46	925 296. 46	134 627 5.94	134 627 5.94	134 627 5.94	6819810.85
1.2.2.3	Total of Yearly repair		127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	127 412 2.93	20835163.1 9
1.3	Operational Cost													
1.3.1	Schools with WS operation													
a	Number		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
b	Cost		168 828 0	168 828 0	168 828 0	168 828 0	251 537 0	251 537 0	366 839 0	366 839 0	496 727 0	496 727 0	496 727 0	34022450
1.3.2	Sanitation activities operation													
a	Number		43	43	43	43	45	45	48	48	54	54	54	
b	Cost		964 440	964 440	964 440	964 440	158 004 0	158 004 0	199 044 0	199 044 0	199 044 0	199 044 0	199 044 0	16970040
1.3.3	Schools with operating hygiene activities													
a	Number		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
b	Cost		782 531 6.4	782 531 6.4	782 531 6.4	782 531 6.4	844 393 4.4	844 393 4.4	924 860 6.4	924 860 6.4	100 566 57.6	100 566 57.6	100 566 57.6	96856319.9 9999999
1.3.4	Schools with operating SWM activities													
a	Number		0	0	0	0	13	13	31	31	51	51	51	
b	Cost		0	0	0	0	572 00	572 00	136 400	136 400	224 400	224 400	224 400	1060400
1.3.5	Total		104	104	104	104	125	125	150	150	172	172	172	148909210

			780 36.4	780 36.4	780 36.4	780 36.4	965 44.4	965 44.4	438 36.4	438 36.4	387 67.6	387 67.6	387 67.6	
1.4	Direct Support Cost													
1.4.1	Number of schools doing for DS		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
1.4.2	Yearly activities													
1.4.2.1	Number of child club meeting													
a	Number		324	324	324	324	324	324	324	324	324	324	324	
b	Cost		324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	3564000
1.4.2.2	Number of updated SIP integrated with WaSH plan													
a	Number		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
b	Costber		108 000	108 000	108 000	108 000	108 000	108 000	108 000	108 000	108 000	108 000	108 000	1188000
1.4.2.3	Number of people taking disaster risk management trainings													
a	Number		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
b	Costber		270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	2970000
1.4.2.4	Preparation of DPRP													
a	Number		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
b	Cost		270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	2970000
1.4.2.5	WaSH corner operation with publications and messages													
a	Number		648	648	648	648	648	648	648	648	648	648	648	
b	Cost		324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	324 000	3564000
1.4.2.6	Educational visits /peer to peer learning													
a	Number		54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	54	
b	Cost		270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	270 000	2970000
1.4.3	others@10%		156 600	156 600	156 600	156 600	156 600	156 600	156 600	156 600	156 600	156 600	156 600	
1.4.4	Total Cost		172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	
1.4.3	One time Activities													
1.4.3.1	Tool support to schools													
a	Number		0	13	18	20	3	0	0	0	0	0	0	
b	Cost		0	650	900	100	150	0	0	0	0	0	0	

				000	000	000	000							
1.4.3.2	Capacity building training to WaSH focal teacher													
a	Number		0	13	18	20	3	0	0	0	0	0	0	
b	Cost		0	130 000	180 000	200 000	300 00	0	0	0	0	0	0	
1.4.3.3	Other @10%		0	780 00	108 000	120 000	180 00	0	0	0	0	0	0	
1.4.3.4	Total		0	858 000	118 800 0	132 000 0	198 000	0	0	0	0	0	0	
1.4.4	Grand Total DS		172 260 0	258 060 0	291 060 0	304 260 0	192 060 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	172 260 0	22512600
1.5	Advanced Total		159 215 07.8	229 437 53.3	253 770 03.3	254 415 07.8	269 900 37.3	262 736 37.3	264 776 55.7	210 356 05.7	221 269 66.4	221 269 66.4	217 180 66.4	256432708. 2

3. ACTIVITIES FOR HEALTH CARE FACILITY HAVING GOAL OF BASIC LEVEL OF WASH SERVICES WITHIN MUNICIPALITY

3.1	Construction Works		Year 0	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Total
3.1.1	Water Supply													
3.1.1.1	HCF where new water tank is added													
a	Number		0	0	0.2	0.8	1	1	0.8	0.2	0	0	0	4
b	Cumulative Number		0	0	0.2	1	2	3	3.8	4	4	4	4	
c	Cost	W1	0	0	105 00	420 00	525 00	525 00	420 00	105 00	0	0	0	210000
3.1.1.2	HCF where tank is upgraded													
a	Number		0.30	1.20	1.30	0.70	0.5	0.5	0.4	0.1	0	0	0	5.00000000 0000001

b	Cumulative Number		0.3	1.5	2.8	3.5	4.0	4.5	4.9	5	5	5	5	
c	Cost	W1	28500	114000	115500	34500	13500	31500	30000	7500	0	0	0	375000
3.1.1.3	HCF where new treatment unit is added													
a	Number		0	0	0.1	0.4	0.70	1.30	1.20	0.30	0	0	0	4.0
b	Cumulative Number		0	0	0.1	0.5	1.2	2.5	3.7	4.0	4.0	4.0	4.0	
c	Cost	W1	0	0	10000	40000	70000	130000	120000	30000	0	0	0	400000
3.1.1.4	HCF where new taps are needed													
a	Health Posts		0.2	0.8	1.1	1.4	1.4	1.1	0.8	0.2	0	0	0	7
b	Cumulative Number		0.2	1	2.1	3.5	4.9	6	6.8	7	7	7	7	
c	Taps		0.9	3.6	4.2	3.3	2.9	2.6	2	0.5	0	0	0	20
d	Cumulative Number		0.9	4.5	8.7	12	14.9	17.5	19.5	20	20	20	20	
e	Cost		4500	18000	21000	16500	14500.0	13000	10000	2500	0	0	0	100000
3.1.1.5	HCF where taps are made disable friendly													
a	Numbers		0.30	1.2	1.5	1.5	1.5	1.5	1.2	0.3	0	0	0	9.0000000000000002
b	Cumulative Number		0.3	1.5	3	4.5	6	7.5	8.7	9	9	9	9	
c	Cost		1500	6000	7500	7500	7500	7500	6000	1500	0	0	0	45000
3.1.2	Sanitation													
3.1.2.1	HCF needing additional toilets for male													
a	Number of HCF		0.2	0.8	1.1	1.4	1.4	1.1	0.8	0.2	0	0	0	7
b	Cumulative Number		0.2	1	2.1	3.5	4.9	6	6.8	7	7	7	7	
c	Number of Toilets		0.5	2	2.5	2.5	2.3	1.7	1.2	0.3	0	0	0	

d	Cumulative Number		0.5	2.5	5	7.5	9.8	11.5	12.7	13	13	13	13	
e	Cost		250 000	100 000 0	125 000 0	125 000 0	115 000 0	850 000	600 000	150 000	0	0	0	6500000
3.1.2.2	HCF needing additional toilets for female													
a	Number of Schools		0.3	1.2	1.4	1.1	1.1	1.4	1.2	0.3	0	0	0	8
b	Cumulative Number		0.3	1.5	2.9	4	5.1	6.5	7.7	8	8	8	8	
c	Number of Toilets		1.8	7.2	7.5	3	2.4	5.1	4.8	1.2	0	0	0	
d	Cumulative Number		1.8	9	16.5	19.5	21.9	27	31.8	33	33	33	33	
e	Cost		900 000	360 000 0	375 000 0	150 000 0	120 000 0	255 000 0	240 000 0	600 000	0	0	0	16500000
3.1.2.3	HCF making at least one toilet disable friendly													
a	Number of HCF		0.3	1.2	1.4	1.1	1.1	1.4	1.2	0.3	0	0	0	8
b	Cumulative Number		0.3	1.5	2.9	4	5.1	6.5	7.7	8	8	8	8	
c	Cost		150 00	600 00	700 00	550 00	550 00	700 00	600 00	150 00	0	0	0	400000
3.1.3	Hygiene													
3.1.3.1	HCF making handwashing facilities													
a	Number of HCF		0.3	1.2	1.4	1.1	1	1	0.8	0.2	0	0	0	
b	Cumulative Number		0.3	1.5	2.9	4	5	6	6.8	7	7	7	7	
c	Number of HWF		0.3	1.2	1.4	1.1	1	1	0.8	0.2	0	0	0	
d	Cumulative		0.3	1.5	2.9	4	5	6	6.8	7	7	7	7	

	Number													
e	Cost		900 0	360 00	410 00	290 00	250 00	250 00	200 00	500 0	0	0	0	190000
3.1.3	Waste Management													
3.1.4.1	HCF making incinerator													
a	Number of HCF		0.2	0.8	1.1	1.4	1.4	1.1	0.8	0.2	0	0	0	
b	Cumulative Number		0.2	1	2.1	3.5	4.9	6	6.8	7	7	7	7	
c	Number of HWF		0.2	0.8	1.1	1.4	1.4	1.1	0.8	0.2	0	0	0	
d	Cumulative Number		0.2	1	2.1	3.5	4.9	6	6.8	7	7	7	7	
e	Cost		400 0	160 00	220 00	280 00	280 00	220 00	160 00	400 0	0	0	0	140000
3.1.4.2	Healthposts making incinerator for hazardous waste													
a	Number of HCF		0.1	0.4	0.7	1.3	1.4	1.1	0.8	0.2	0	0	0	
b	Cumulative Number		0.1	0.5	1.2	2.5	3.9	5	5.8	6	6	6	6	
c	Number of HWF		0.1	0.4	0.7	1.3	1.4	1.1	0.8	0.2	0	0	0	
d	Cumulative Number		0.1	0.5	1.2	2.5	3.9	5	5.8	6	6	6	6	
e	Cost		200 0	800 0	140 00	260 00	280 00	220 00	160 00	400 0	0	0	0	120000
3.1.4.3	Healthposts making placenta pit													
a	Number of HCF		0.1	0.4	0.7	1.3	1.5	1.5	1.2	0.3	0	0	0	
b	Cumulative Number		0.1	0.5	1.2	2.5	4	5.5	6.7	7	7	7	7	
c	Number of		0.1	0.4	0.7	1.3	1.5	1.5	1.2	0.3	0	0	0	

	HWF													
d	Cumulative Number		0.1	0.5	1.2	2.5	4	5.5	6.7	7	7	7	7	
e	Cost		100 00	400 00	700 00	130 000	150 000	150 000	120 000	300 00	0	0	0	700000
3.1.5	Total cost of Construction		122 450 0	489 800 0	538 150 0	315 850 0	279 400 0	392 350 0	344 000 0	860 000	0	0	0	25680000
3.2	Repair													
3.2	One time Repair													
3.2.1.1	One time Repair (treatment unit)													
3.2.1.1	Number of HCF requiring one time repair		0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cumulative Number		0	0	1	2	2	2	2	2	2	2	2	
c	Number of treatment units requiring minor repair		0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of treatment units requiring Major repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of treatment units requiring reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
f	Total number of treatment unit requiring one time repair		0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of treatment units		0	0	1	2	2	2	2	2	2	2	2	
h	Cost of Minor Repair		0	0	150 00	150 00	0	0	0	0	0	0	0	30000
i	Cost of Major		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	Repair													
j	Cost of Reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
k	Total Cost		0	0	150 00	150 00	0	0	0	0	0	0	0	30000
3.2.1.2	One time Repair (taps)													
a	Number of HCF requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cumulative number of HCF		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
c	Number of Tap requiring minor repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of tap requiring Major repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of taps requiring reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
f	Total number of taps requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of taps		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
h	Cost of Minor Repair		375	375	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of Major Repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
j	Cost of Reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		375	375	0	0	0	0	0	0	0	0	0	750
3.2.1.3	One time Repair (toilets)													
a	Number of HCF requiring one time repair		1	1	0	0	0.5	0.5	0	0	0	0	0	

b	Cumulative number of HCF		1	2	2	2	2.5	3	3	3	3	3	3	
c	Number of Toilet requiring minor repair		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of toilet requiring Major repair		1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of toilet requiring reconstruction		0.5	0.5	0	0	1.5	1.5	0	0	0	0	0	
f	Total number of toilet requiring one time repair		2.5	2.5	0	0	1.5	1.5	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of toilet		2.5	5	5	5	6.5	8	8	8	8	8	8	
h	Cost of Minor Repair		750 00	750 00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of Major Repair		200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
j	Cost of Reconstruction		225 000	225 000	0	0	675 000	675 000	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		500 000	500 000	0	0	675 000	675 000	0	0	0	0	0	2350000
3.2.1.4	One time Repair (handwashing stations)													
a	Number of HCF requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cumulative number of HCF		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
c	Number of handwashing requiring minor repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	handwashing requiring Major repair													
e	Number of handwashing station requiring reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
f	Total number of handwashing requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of handwashing		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
h	Cost of Minor Repair		750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of Major Repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
j	Cost of Reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		750	750	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1500
3.2.1.5	One time repair (incinerator for MHM)													
a	Number of HCF requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cumulative number of HCF		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
c	Number of SWM requiring minor repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of SWM requiring major repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of SWM requiring		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

	reconstruction													
f	Total number of SWM requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of handwashing		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
h	Cost of Minor Repair		150 0	150 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of Major Repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
j	Cost of Reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		150 0	150 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000
3.2.1.6	One time repair (incinerator for hazardous waste)													
a	Number of HCF requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cumulative number of HCF		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
c	Number of SWM requiring minor repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of SWM requiring Major repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of SWM requiring reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
f	Total number of SWM requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	

	total of handwashing													
h	Cost of Minor Repair		150 0	150 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of Major Repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
j	Cost of Reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
k	Total Cost		150 0	150 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3000
3.2.1.7	One time repair (placenta pit)													
a	Number of HCF requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cumulative number of HCF		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
c	Number of SWM requiring minor repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
d	Number of SWM requiring Major repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
e	Number of SWM requiring reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
f	Total number of SWM requiring one time repair		0.5	0.5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
g	Cumulative total of handwashing		0.5	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
h	Cost of Minor Repair		750 0	750 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
i	Cost of Major Repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
j	Cost of Reconstruction		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

k	Total Cost		750 0	750 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15000
3.2.1.8	Total of one time repair													
a	Cost of minor repairs		866 25	866 25	150 00	150 00	0	0	0	0	0	0	0	203250
b	Cost of major repairs		200 000	200 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	400000
c	Cost of reconstruction		225 000	225 000	0	0	675 000	675 000	0	0	0	0	0	1800000
d	All total of one time repair		511 625	511 625	150 00	150 00	675 000	675 000	0	0	0	0	0	2403250
3.2.2	Yearly repair													
3.2.2.1	HCF requiring yearly repair													
a	Number		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
b	Water supply asset		172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	172 06.4	189270.4
c	Sanitation asset		261 492	261 492	261 492	261 492	261 492	261 492	261 492	261 492	261 492	261 492	261 492	2876412
d	Hygiene asset		362 24	362 24	362 24	362 24	362 24	362 24	362 24	362 24	362 24	362 24	362 24	398464
e	SWM asset		905 6	905 6	905 6	905 6	905 6	905 6	905 6	905 6	905 6	905 6	905 6	99616
f	Cost		323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	3563762.4
3.2.2.2	Yearly repair for new assets													
a	Number of HCF adding the assets		0	0	0	0	3	3	6	6	9	9	9	
b	Water supply asset		0	0	0	0	121 99	121 99	170 16	170 16	255 83	255 83	255 83	135179
c	Sanitation asset		0	0	0	0	252 613	252 613	352 359	352 359	529 776	529 776	529 776	2799272
d	Hygiene asset		0	0	0	0	356 2	356 2	496 9	496 9	747 1	747 1	747 1	39475
e	Swm asset		0	0	0	0	885 2	885 2	123 48	123 48	185 65	185 65	185 65	98095

f	TotalCost		0	0	0	0	277 226	277 226	386 692	386 692	581 395	581 395	581 395	3072021
3.2.3	Total of Yearly repair		323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	323 978. 4	601 204. 4	601 204. 4	710 670. 4	710 670. 4	905 373. 4	905 373. 4	905 373. 4	6635783.4
3.3	Operational Cost													
3.3.1	HCF with WS operation													
a	Number		9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	
b	Cost		145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	149 922 9	149 922 9	149 922 9	16174719
3.3.2	HCF with sanitation activities operation													
a	Number		7	7	7	7	7	7	8	8	9	9	9	
b	Cost		195 270	195 270	195 270	195 270	390 540	390 540	466 950	466 950	466 950	466 950	466 950	3896910
3.3.3	HCF with operating hygiene activities													
a	Number		9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	
b	Cost		213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	2350788
3.3.4	HCF with solid waste activities													
a	Number		9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9	
b	Cost		895 00	895 00	895 00	895 00	876 00	876 00	129 000	129 000	178 200	178 200	178 200	1325800
3.3.5	Cost		195 810 7	195 810 7	195 810 7	195 810 7	215 147 7	215 147 7	226 928 7	226 928 7	235 808 7	235 808 7	235 808 7	23748217
3.4	DS													
b	Number of HCF doing DS		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
3.4.2	Yearly activities													

3.4.2.1	Meeting of HCF service management committee													
a	Number		25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	25	
b	Cost		250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	
3.4.2.2	Number of updated SIP integrated with WaSH plan													
a	Number		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
b	Cost		100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	
3.4.2.3	Number of Staffs with Environmental cleanliness training													
a	Number		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
b	Cost		250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	
3.4.2.4	Number of staffs with handling and disposal training for SWM													
a	Number		5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
b	Cost		250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	
3.4.2.5	others@10%		850 0	850 0	850 0	850 0	850 0	850 0	850 0	850 0	850 0	850 0	850 0	
3.4.2.6	Total		935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	
3.4.3	One time activitis													
3.4.3.1	Tool support to HCF													
a	Number		0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	

b	Cost		0	150 000	150 000	150 000	0	0	0	0	0	0	0	
3.4.3.1	Preparation of cleanliness protocol													
a	Number		0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cost		0	150 00	150 00	150 00	0	0	0	0	0	0	0	
3.4.3.3	Spareparts support to HCF													
a	Number		0	3	3	3	0	0	0	0	0	0	0	
b	Cost		0	900 00	900 00	900 00	0	0	0	0	0	0	0	
3.4.3.4	others@10%		0	255 00	255 00	255 00	0	0	0	0	0	0	0	
3.4.3.5	Total		0	280 500	280 500	280 500	0	0	0	0	0	0	0	
3.4.4	Grand total DS		935 00	374 000	374 000	374 000	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	935 00	1870000
3.5	Total Wash in HCF		411 171 0.4	806 571 0.4	805 258 5.4	582 958 5.4	631 518 1.4	744 468 1.4	651 345 7.4	393 345 7.4	335 696 0.4	335 696 0.4	335 696 0.4	60337250

SUMMARY COST

S.N	Particulars	Units	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	Total for 10 years
1	Water Supply													
a	Capex		345 00	138 000	164 500	140 500	158 000	234 500	208 000	520 00	0	0	0	1130000
b	CapManex		175 81.4	175 81.4	322 06.4	322 06.4	294 05.4	294 05.4	342 22.4	342 22.4	427 89.4	427 89.4	427 89.4	355199.4
c	Opex		145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	145 962 9	149 922 9	149 922 9	149 922 9	16174719
d	DS		350 00	185 000	185 000	185 000	350 00	350 00	350 00	350 00	350 00	350 00	350 00	835000
e	Total of Water Supply		154 671 0.4	180 021 0.4	184 133 5.4	181 733 5.4	168 203 4.4	175 853 4.4	173 685 1.4	158 085 1.4	157 701 8.4	157 701 8.4	157 701 8.4	18494918.4

2	Sanitation													
a	Capex		116 500 0	466 000 0	507 000 0	280 500 0	240 500 0	347 000 0	306 000 0	765 000	0	0	0	23400000
b	CapManex		761 492	761 492	261 492	261 492	118 910 5	118 910 5	613 851	613 851	791 268	791 268	791 268	8025684
c	Opex		195 270	195 270	195 270	195 270	390 540	390 540	466 950	466 950	466 950	466 950	466 950	3896910
d	DS		335 00	164 000	164 000	164 000	335 00	335 00	335 00	335 00	335 00	335 00	335 00	760000
e	Total of Sanitation		215 526 2	578 076 2	569 076 2	342 576 2	401 814 5	508 314 5	417 430 1	187 930 1	129 171 8	129 171 8	129 171 8	36082594
3	Hygiene													
a	Capex		900 0	360 00	410 00	290 00	250 00	250 00	200 00	500 0	0	0	0	190000
b	CapManex		384 74	384 74	362 24	362 24	397 86	397 86	411 93	411 93	436 95	436 95	436 95	442439
c	Opex		213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	213 708	2350788
d	DS		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
e	Total of Hygiene		261 182	288 182	290 932	278 932	278 494	278 494	274 901	259 901	257 403	257 403	257 403	2983227
4	Solid Waste													
a	Capex		160 00	640 00	106 000	184 000	206 000	194 000	152 000	380 00	0	0	0	960000
b	CapManex		180 56	180 56	905 6	905 6	179 08	179 08	214 04	214 04	276 21	276 21	276 21	215711
c	Opex		895 00	895 00	895 00	895 00	876 00	876 00	129 000	129 000	178 200	178 200	178 200	1325800
d	DS		250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	250 00	275000
e	Total of Solid Waste		148 556	196 556	229 556	307 556	336 508	324 508	327 404	213 404	230 821	230 821	230 821	2776511
5	Total of WASH in HCF (Basic)- Cost Componentwise													

a	Capex		122 450 0	489 800 0	538 150 0	315 850 0	279 400 0	392 350 0	344 000 0	860 000	0	0	0	25680000
b	CapManex		835 603. 4	835 603. 4	338 978. 4	338 978. 4	127 620 4.4	127 620 4.4	710 670. 4	710 670. 4	905 373. 4	905 373. 4	905 373. 4	9039033.40 0000002
c	Opex		195 810 7	195 810 7	195 810 7	195 810 7	215 147 7	215 147 7	226 928 7	226 928 7	235 808 7	235 808 7	235 808 7	23748217
d	DS		935 00 00	374 000 000	374 000 000	374 000 000	935 00 00	935 00 00	935 00 00	935 00 00	935 00 00	935 00 00	935 00 00	1870000
e	Total		411 171 0.4	806 571 0.4	805 258 5.4	582 958 5.4	631 518 1.4	744 468 1.4	651 345 7.4	393 345 7.4	335 696 0.4	335 696 0.4	335 696 0.4	60337250.3 9999999
6	Total of WASH in HCF (Basic)- Sectorwise													
a	Water Supply		154 671 0.4	180 021 0.4	184 133 5.4	181 733 5.4	168 203 4.4	175 853 4.4	173 685 1.4	158 085 1.4	157 701 8.4	157 701 8.4	157 701 8.4	18494918.4
b	Sanitation		215 526 2	578 076 2	569 076 2	342 576 2	401 814 5	508 314 5	417 430 1	187 930 1	129 171 8	129 171 8	129 171 8	36082594
c	Hygiene		261 182	288 182	290 932	278 932	278 494	278 494	274 901	259 901	257 403	257 403	257 403	2983227
d	Solid Waste		148 556	196 556	229 556	307 556	336 508	324 508	327 404	213 404	230 821	230 821	230 821	2776511

5. ACTIVITIES FOR PUBLIC PLACES HAVING GOAL OF ADVANCED LEVEL OF WASH SERVICES WITHIN MUNICIPALITY

5.1	Construction Works	Year 0	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10	Total
5.1.1	Number of PP where new water tank is added												
A	Number		1.4	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	Cumulative Number		1.4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
B	Cost		210 00	900 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

5.1.2	PP where male toilet is needed												
A	Number		1.4	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	Cumulative Number		1.4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
C	Number of Male Toilet		2.8	1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	Cumulative Number		2.8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
E	Cost		840 000	360 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.3	PP where female toilet is needed												
A	Number		1.4	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
B	Cumulative Number		1.4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
C	Number of Female Toilet		2.8	1.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
D	Cumulative Number		2.8	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
E	Cost		840 000	360 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.4	Public places with the toilet with provision for people with limited mobility												
A	Number		0.7	0.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cumulative Number		0.7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
c	Number of Toilet		0.7	0.3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
d	Cumulative Number		0.7	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
e	Cost		140 00	600 0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.5	Public places with the toilet with provision												

	for child friendly structures												
a	Number		1.4	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cumulative Number		1.4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
c	Number of Toilet		1.4	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
d	Cumulative Number		1.4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
e	Cost		14000	6000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.6	Public places with the toilet with HWF												
a	Number of PP		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cumulative Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c	Number of handwashing facilities added in existing toilet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
d	Cumulative Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
e	Number of handwashing facilities added in new constructed toilet		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
f	Total Cost		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
g	Cumulative Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
h	Cost		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.7	Public places where HWF is made accessible to all												

a	Number of PP		1.4	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cumulative Number		1.4	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
c	Cost		420 00	180 00	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.1.8	Cost		177 100 0	759 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2	Repair												
5.2.1	One time repair of the facilities												
5.2.1.1	Number of PP facilities which require minor repair												
a	Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cost		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1.2	Number of PP facilities which require major repair												
a	Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cost of major repair		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1.3	Number of PP facilities which require reconstruction												
a	Number		1.4	0.6	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cost of major repair		768 600	329 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.1.4	Number of PP with Physically intact facilities												
a	Number		0.60 000 000 000	1.4	2	2	2	2	2	2	2	2	2

			01										
b	Total Cost		768 600	329 400	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.2.2	Annual Repair												
5.2.2.1	Annual repair of the existing facilities												
a	Number		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
b	Cost		276 20.8	276 20.8	276 20.8	276 20.8	276 20.8	276 20.8	276 20.8	276 20.8	276 20.8	276 20.8	27620.8
5.2.2.2	Annual repair of new assets												
a	Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cost		0	0	572 79.2	572 79.2	572 79.2	572 79.2	572 79.2	572 79.2	572 79.2	572 79.2	57279.2
b	Cost		156 482 0.8	686 420. 8	849 00	849 00	849 00	849 00	849 00	849 00	849 00	849 00	84900
5.3	Operation cost												
5.3.1	PP operating the facilities												
a	Number		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
b	Operating Cost		141 724	141 724	425 172	425 172	425 172	425 172	425 172	425 172	425 172	425 172	425172
5.4	Direct Support												
5.4.1	Public places requiring DS facilities												
5.4.2	Number of Cleaner training												
a	Number		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
b	Cost		100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	10000
5.4.3	Number of waste to resource training												
a	Number		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
b	Cost		100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	10000

			00	00	00	00	00	00	00	00	00	00	
5.4.4	Number of asset management training												
a	Number		2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
b	Cost		100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	100 00	10000
5.4.5	Monitoring visits in days of experts												
a	Number		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
b	Cost		120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	12000
5.4.6	Technical support visits in days of experts												
a	Number		4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4
b	Cost		120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	120 00	12000
5.4.7	Cleaning protocol preparation for existing facilities												
a	Number		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cost		100 00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.8	Tools support for existing facilities												
a	Number		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cost		100 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.9	Cleaning protocol preparation for new facilities												
a	Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

b	Cost		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.10	Tools support for new facilities												
a	Number		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	Cost		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.4.11	Total of DS		164 000	540 00	540 00	540 00	540 00	540 00	540 00	540 00	540 00	540 00	54000
5.5	Total of WASH in Public Places (Basic)		364 154 4.8	164 114 4.8	564 072	564 072	564 072	564 072	564 072	564 072	564 072	564 072	564072

OTHER DIRECT

SN	Particulars	Year 0	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8	Year 9	Year 10
1	Capacity building in Water safety planning for municipality (persons)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
b	cost	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0
2	Water Safe community campaign	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
b	cost	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00	1000 00
3	Water Safe community declaration	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
b	cost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000 000
4	Total sanitation campaign	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

b	cost	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00	5000 00
5	Total sanitation declaration	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
b	cost	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1000 000
6	capacity building in Climate change adaptation	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15	15
b	cost	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0	7500 0
7	Mainstreaming Gender equality and Social inclusion	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
b	cost	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00	2000 00
8	Management of information system (WaSH) operation (months)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
b	cost	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00
9	Management of information system (WaSH) and wash plan update	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
b	cost	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00	3000 00
10	WaSH contingency plan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

	preparation /update/Stockpil ing											
a	Number	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
b	cost	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000	1000 000
11	Environmental cleaning activities	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
b	cost	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00	6000 00
12	cleaner (months)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Months	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
b	cost	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00	1200 00
13	Service center establishment	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
b	cost	5000 00	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
14	Service center operation	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
a	Number	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
b	cost	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00	2500 00
15	Total Cost	4020 000	3520 000	3520 000	3520 000	3520 000	3520 000	3520 000	3520 000	3520 000	3520 000	5520 000

परिशिष्ट ख
प्राथमिकता अनुरूप आयोजनाका सूचि

Water Supply System

- Existing WSS

Project Code	Project Name	Priority
70811001	Bhajani WUSC	High

- New WSS
Data not available
- Ongoing WSS
Data not available

Sanitation System

- Existing Sanitation System
Data not available
- New Sanitation System
Data not available
- Ongoing Sanitation System
Data not available

School

School	Community (Ward)	Washplan Status	Priority
Bhanu memorial English boarding school	Bhajani bazar, Ward: 1	Advanced	High
Ghodtal Academy	Pachmudiya, Ward: 9	Advanced	Very High
Gupteshor Adharbhut School	Ukharpur, Ward: 9	Advanced	Medium
Gyanudaya Adharbhut School	pahalman, Ward: 9	Advanced	High
Jalpa Devi Adharbhut Vidhyalay Bardawafata	Bardawafata tole, Ward: 3	Advanced	Medium
Mahadewali Academy	Mahadewali, Ward: 6	Advanced	Medium
Mahendra Ma. Bi. Paiya Pasaar	Paiya Pasaar, Ward: 5	Advanced	Medium
Mahunyal Multiple Campus Bhajani	Daga Tole, Ward: 1	Advanced	Medium
MotherLand English Medium School	Krishna Tole, Ward: 3	Advanced	Very High
Multipale malteshwori School	Bhajani, Ward: 1	Advanced	Very High
Pragati School	Gaunaiya, Ward: 2	Advanced	High
Rastriya Madyamik Vidhyalay	Dhusi Tole, Ward: 3	Advanced	High
Sharshowti Sisu Sadan Adharbhut School	kauwakheda, Ward: 5	Advanced	Medium
Shree Acedamy puspanjali boarding school	Charra, Ward: 7	Advanced	High
Shree Trinetra Bright future	Garesman charaa, Ward: 7	Advanced	Very High

Shree Bal Udhan Aadharbhut Vidhyalay	Basaha, Ward: 6	Advanced	Low
Shree Bhisen Baba Academy	Padariya, Ward: 3	Advanced	High
shree education light English boarding school	बिजुलिया टोल, Ward: 4	Advanced	Medium
Shree Evergreen Eng. Boarding School	Thekipur Tole, Ward: 3	Advanced	Medium
Shree G. N English Boarding School	Nawalpur, Ward: 6	Advanced	Medium
Shree Ganeshman Adharbhut Vidhyalay	Charra, Ward: 7	Advanced	Very High
Shree Gulsaneraja mothersa Adharbhut Vidhyalay	Charra, Ward: 7	Advanced	High
Shree Halauna Baba Adharbhut Vidhyalay	prithapur Kanak, Ward: 7	Basic	Low
Shree Kalpa Briksha English Bording School	Padariya, Ward: 3	Advanced	Very High
Shree Madin Toon Noor Moharmul Ulum Mothersha Adharbhut School	Khaira, Ward: 8	Basic	Low
Shree Mothersha Gausiya Madarulolon Adharbhut Vidhyalay	Kada, Ward: 3	Advanced	Medium
Shree Rastriya Madhyamick Pachmuriya	Pachmuriya, Ward: 9	Advanced	Very High
Shree Rastriya Madhyamick Vidhyalay Paltipur	Paltipur, Ward: 2	Advanced	High
Shree Rastriya Madhyamik Vidhyalay	Mahadewali, Ward: 6	Advanced	Medium
Shree Saraswati Adharbhut School	Kauwa kheda, Ward: 5	Advanced	Medium
Shree Shiv AadharBhut Vidhyalay	Ganjahuwa, Ward: 9	Advanced	High
Shree Sonpal Aadhar Bhut Bidhalaya	Bhurwa, Ward: 9	Advanced	High
Shree Sunrise English Boarding School	daga tole, Ward: 1	Advanced	High
Shree Unique English Boarding School	Ganjahuwa, Ward: 9	Advanced	Medium
Tripura Sundari Adharbhut School Krishnanagar khaita	Khaira, Ward: 8	Advanced	Medium
Tripurasundari Adharbhut School	krishnanagar, Ward: 8	Advanced	High
कनरा आधारभूत विद्यालय	कन्द्रापुर, Ward: 4	Advanced	Medium
केदार नाथ आधारभूत विद्यालय	पररिय टोल, Ward: 1	Advanced	Low
जन जागृति आधारभूत विद्यालय	Thapapur, Ward: 6	Advanced	Medium
महुन्याल माध्यामिक विद्यालय	Danga tole, Ward: 1	Advanced	Very High
श्री अमर आ. वि	कर्माउँदाए, Ward: 5	Advanced	High
श्री इभन् बाबा आ. वि	जनकपुर, Ward: 8	Advanced	Medium
श्री कर्मस्वर माध्यमिक विद्यालय	Kuti, Ward: 5	Advanced	Very High
श्री कालिका आ. वि	काराधिक, Ward: 8	Advanced	Low
श्री कालिका आधारभूत विद्यालय	बिजुलिया टोल, Ward: 4	Advanced	High
श्री कृष्णध्वज चन्द मा.वि	गौर चौर, Ward: 8	Advanced	High
श्री केदारेश्वर नामुना आधारभूत विद्यालय	चकुलिय टोल, Ward: 1	Advanced	Very High
श्री दुर्गा माध्यामीक विद्यालय	कुशुम घट, Ward: 3	Advanced	High
श्री नव दुर्गा आ. वि	लालबोजी, Ward: 5	Advanced	Medium
श्री नवाजनज्योति आधारभूत विद्यालय	बिजुलिया टोल, Ward: 4	Advanced	Very High
श्री बाल विद्या मन्दिर आधारभूत विद्यालय	भन्जनी 1 टेगरपर, Ward: 1	Advanced	Medium
श्री मनमोहन स्मृति आ. वि	हिम्मतपुर, Ward: 7	Advanced	High
श्री राधा कृष्ण बोर्डिङ स्कूल	बिजुलीया टोल, Ward: 4	Advanced	Medium
श्री राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय	बिजुलिया टोल, Ward: 4	Advanced	Very High
श्री शिव निम्न माध्यमिक विद्यालय	छछरहवा बहादुर पुर, Ward: 8	Advanced	Very High
श्री सरस्वती मा. वि	Nawalpur, Ward: 6	Advanced	High

Health Care Facilities

Health Care Facility	Community (Ward)	Priority
Aadharbhut Swasthya Sewa Kendra	Paltupur, Ward: 2	High
Adharbhut Swasthesewa theki	Thekipur, Ward: 3	High
Khailad Swasthya Chauki	Ganjahuwa, Ward: 9	Very High
Lal bojhi Health Post	Lal Bojhi, Ward: 5	High
आधारभूत स्वास्थ्य सेवाकेन्द्र	godhchor, Ward: 8	Medium
आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	Dhanaora tole, Ward: 4	Medium
थपापुर स्वास्थ्य चौकी	Thapapur, Ward: 6	Very High
प्राथमिक स्वस्थ केन्द्र	अस्पताल टोल, Ward: 1	Very High
सहरी स्वस्थ केन्द्र	Charra, Ward: 7	Medium

Public Places

Public Place	Community (Ward)	Washplan Status	Priority
	Ghodchaura, Ward: 8	Advanced	Very High
	Dhanaura Bazaar, Ward: 4	Advanced	Very High